

Návrh zabezpečení na důchodový věk pomocí vhodných finančních produktů

Bc. Radim Plaček

Diplomová práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Radim Plaček**
Osobní číslo: **M14673**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Finance**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Návrh zabezpečení na důchodový věk pomocí vhodných finančních produktů**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Provedte literární rešerši vztahující se k systému důchodového zabezpečení.
- Charakterizujte doplňkové penzijní spoření, životní pojištění a podílové fondy.

II. Praktická část

- Analyzujte současný stav důchodového systému v ČR, doplňkové penzijní spoření, životní pojištění a podílové fondy.
- Stanovte hlavní rozhodovací kritéria pro výběr možnosti zabezpečení na důchodový věk.
- Vypracujte návrh zabezpečení na důchodový věk pomocí finančních produktů.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

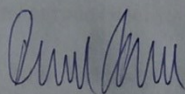
BLAKE, David. Pension economics. 1st ed. Hoboken, N.J.: John Wiley and Sons, 2006, 272 s. ISBN 978-0-470-05844-2.
PŘIB, Jan. Kdy do důchodu a za kolik. 11. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, 128 s. ISBN 978-80-247-3292-3.
RUBEŠ, Lukáš. Doplnkové penzijní spoření a důchodové spoření pro finanční poradce, zaměstnavatele a budoucí důchodce. 1. vyd. Úvaly: Systemia, 2013, 137 s. ISBN 978-80-260-3892-4.
SYROVÝ, Petr. Jak si spořit na důchod. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012, 160 s. ISBN 978-80-247-4479-7.
VAUGHAN, Emmett J. a VAUGHAN, Therese M. Fundamentals of risk and insurance. 10th ed. Hoboken, N.J.: John Wiley and Sons, 2008, 720 s. ISBN 978-0-470-08753-4.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Miroslav Svoboda**

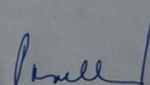
Datum zadání diplomové práce: **15. prosince 2016**

Termín odevzdání diplomové práce: **18. dubna 2017**

Ve Zlíně dne 15. prosince 2016

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s přípoště-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

18. 4. 2017

Jméno a příjmení: RADIM PLAČEK

Plaček
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá problematikou a možnostmi důchodového zabezpečení. V teoretické části jsou uvedeny základní informace o systému sociálního zabezpečení a důchodového zabezpečení v České republice. Dále jsou popsány základní rysy doplňkového penzijního spoření, životního pojištění a podílových fondů. Analytická část popisuje demografický vývoj v České republice, charakterizuje důchodové systémy v zahraničí a stav českého důchodového systému. Dále je v analytické části zhodnocení doplňkového penzijního spoření, životního pojištění a podílových fondů. V projektové části jsou stanoveny hlavní rozhodovací kritéria pro výběr možnosti zabezpečení na důchodový věk a jsou sestavena portfolia finančních produktů pro zabezpečení na důchodový věk.

Klíčová slova: důchodový systém, starobní důchod, doplňkové penzijní spoření, životní pojištění, podílové fondy

ABSTRACT

The thesis deals with problematics and options of retirement system. The theoretical part includes basic information about the social security system and the retirement system in the Czech republic. It also includes basic features of an additional retirement savings, a life insurance and mutual funds. The analytical part describes a demographic progression in the Czech republic, characterizes retirement systems abroad and a state of the czech retirement system. The analytical part also includes an evaluation of an additional retirement savings, a life insurance and mutual funds. In the practical part are established main decision criteria for the selection of security options for retirement age and there are assembled a portfolio of financial products for the security for retirement age.

Keywords: a retirement system, a pension, an additional retirement savings, a life insurance, mutual funds

Úvodem bych rád poděkoval Ing. Miroslavu Svobodovi za vedení mé diplomové práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 SYSTÉM SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ V ČESKÉ REPUBLICE	12
1.1 FAKTORY MAJÍCÍ VLIV NA ÚROVEŇ SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ	13
1.2 FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ	14
2 DŮCHODOVÉ ZABEZPEČENÍ	15
2.1 MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ SYSTÉMU DŮCHODOVÉHO ZABEZPEČENÍ.....	15
2.2 TYPY PENZIJNÍCH PLÁNŮ	17
2.3 KONSTRUKCE DŮCHODOVÉHO SYSTÉMU	18
3 DŮCHODOVÝ SYSTÉM V ČESKÉ REPUBLICE	19
3.1 STAROBNÍ DŮCHOD	20
3.1.1 Podmínky poskytnutí starobního důchodu:.....	20
3.1.2 Výpočet starobního důchodu.....	21
4 DOPLŇKOVÉ PENZIJNÍ SPOŘENÍ	24
4.1 PENZIJNÍ SPOLEČNOST	24
4.2 PŘÍSPĚVKY NA DOPLŇKOVÉ PENZIJNÍ SPOŘENÍ	25
4.3 DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ DOPLŇKOVÉHO PENZIJNÍHO SPOŘENÍ.....	26
4.4 DÁVKY DOPLŇKOVÉHO PENZIJNÍHO SPOŘENÍ	26
4.5 PŘEDDŮCHOD	28
5 ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	29
5.1 REZERVOTVORNÁ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	29
5.1.1 Kapitálové (smíšené) životní pojištění.....	30
5.1.2 Investiční životní pojištění	30
5.1.3 Důchodové životní pojištění	30
5.1.4 Univerzální (flexibilní životní pojištění).....	31
5.2 DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ.....	31
6 PODÍLOVÉ FONDY	33
6.1 ROZDĚLENÍ PODÍLOVÝCH FONDŮ	33
6.2 UKAZATELE PODÍLOVÝCH FONDŮ	36
II PRAKTICKÁ ČÁST	38
7 DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ V ČESKÉ REPUBLICE	39
7.1 STÁRNUTÍ OBYVATELSTVA.....	40
7.2 PREDIKCE BUDOUCÍHO DEMOGRAFICKÉHO VÝVOJE.....	42
8 DŮCHODOVÉ SYSTÉMY V ZAHRANIČÍ	44
8.1.1 Velká Británie	44
8.1.2 Německo	45
8.1.3 Švédsko	46
8.1.4 Slovensko	47
9 STAV DŮCHODOVÉHO SYSTÉMU V ČESKÉ REPUBLICE	48

9.1	MOŽNÝ VÝVOJ DŮCHODOVÉHO SYSTÉMU	49
10	DOPLŇKOVÉ PENZIJNÍ SPOŘENÍ.....	50
10.1	VÝVOJ VÝNOSŮ ÚČASTNICKÝCH PENZIJNÍCH FONDŮ	52
11	ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	54
11.1	SITUACE NA TRHU ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ	54
11.2	POROVNÁNÍ INVESTIČNÍHO ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ	56
11.2.1	Nákladovost investičního životního pojištění	56
11.2.2	Vývoj na trhu investičního životního pojištění	58
12	PODÍLOVÉ FONDY	59
13	VÝBĚR FINANČNÍCH PRODUKTŮ PRO SESTAVENÍ DŮCHODOVÉHO PORTFOLIA.....	62
13.1.1	Doplňkové penzijní spoření	62
13.1.2	Životní pojištění	63
13.1.3	Podílové fondy	64
14	ROZHODOVACÍ KRITÉRIA PRO VÝBĚR MOŽNOSTI ZABEZPEČENÍ NA DŮCHOD.....	67
15	SESTAVENÍ PORTFOLIA PRO ZABEZPEČENÍ NA DŮCHODOVÝ VĚK	71
15.1	DŮCHODOVÉ PORTFOLIO A	71
15.1.1	Výpočet starobního důchodu.....	72
15.1.2	Investice	72
15.1.3	Sestavení penze	75
15.2	DŮCHODOVÉ PORTFOLIO B.....	75
15.2.1	Výpočet starobního důchodu.....	76
15.2.2	Investice	77
15.2.3	Sestavení penze	78
15.3	DŮCHODOVÉ PORTFOLIO C.....	79
15.3.1	Výpočet starobního důchodu.....	80
15.3.2	Investice	80
15.3.3	Předdůchod.....	81
15.3.4	Sestavení penze	83
15.4	ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ	84
	ZÁVĚR	85
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	86
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	96
	SEZNAM OBRÁZKŮ	97
	SEZNAM TABULEK.....	98
	SEZNAM PŘÍLOH.....	101

ÚVOD

Významným problémem nejen v České republice, ale v celé západní civilizaci je nízká porodnost a stárnutí obyvatelstva. Tento demografický vývoj má negativní vliv především na důchodový systém. Dochází k situaci, kdy stále menší ekonomicky aktivní část populace musí svou prací vytvářet více zdrojů, aby se pokryly nároky a zachoval životní standard lidí v důchodovém věku. Konstrukce současného průběžného důchodového systému vychází z předpokladu, že demografický vývoj bude stabilní a nebude docházet k větším výkyvům. V případě kdy se demografický vývoj začne negativně odchylovat, průběžný důchodový systém se začíná dostávat do problémů. Jelikož stav v České republice nasvědčuje tomu, že průběžný důchodový systém velmi pravděpodobně nebude schopen zajistit životní standard současných důchodců ale i důchodců budoucích, odpovědný člověk by neměl nechávat otázku zabezpečení na důchodový věk pouze na státu, ale aktivně k této skutečnosti přistoupit a pokusit se ji řešit i pomocí vlastních sil.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem této práce je analyzovat možnosti finančního zabezpečení na důchodový věk, definovat základní kritéria, která hrají roli při úvaze o tom, jak vlastně k zabezpečení na důchod přistoupit a sestavit portfolia finančních produktů, která by měla zajistit udržení životního standardu i v důchodovém věku.

V teoretické části charakterizují fungování důchodového systému v České republice a uvedou základní informace o podstatě doplňkového penzijního spoření, životního pojištění a podílových fondů. Teoretická část je zpracována formou literární rešerše.

V analytické části je zhodnocen současný demografický stav a budoucí demografický vývoj v České republice. Analyzovány jsou důchodové systémy v některých evropských zemích. Analyzován je i Český důchodový systém. Jsou posouzeny možnosti spoření pomocí doplňkového penzijního spoření, životního pojištění a podílových fondů.

Zpracování analytické části vychází z údajů Českého statistického úřadu, České správy sociálního zabezpečení, z informací, které poskytují jednotlivé penzijní společnosti, pojišťovny a banky.

V projektové části jsou sestavena portfolia budoucích důchodců, s ohledem na jejich investiční horizont a finanční možnosti, a to tak aby byl zachován jejich životní standard.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SYSTÉM SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ V ČESKÉ REPUBLICE

System sociálního zabezpečení představuje podsystem sociální politiky. Úkolem těchto dvou systémů je řešení důsledků sociálních událostí a rizik, tedy situací, kdy dochází k ekonomickému a sociálnímu ohrožení existence člověka, přičemž se má za to, že postižená osoba nebo její rodina není schopna vlastními silami tuto situace řešit. (Kaczor 2015, s. 9, Peková 2005, s. 229)

Sociální politika

Kaczor (2015, s. 9) definuje sociální politiku jako: „*Souhrn nástrojů a opatření státu, které vedou k podpoře osob s nějakým sociálním hendikepem (nemoc, nezaměstnanost, stáří atp.), stejně jako k podpoře společensky žádoucího chování (mateřství a rodičovství, péče o seniory atp.).*“

Jedná se tedy o ideje představy a preference vládnoucí politické reprezentace o tom, jaké sociální situace by měl stát podporovat a koncepčně řešit. (Krebs 2015, s. 12)

Sociální zabezpečení

Dle Krebse (2015, s. 183) můžeme sociální zabezpečení chápat jako: „*Soubor institucí, zařízení a opatření, jejichž prostřednictvím a pomocí se uskutečňuje předcházení, zmírňování a odstraňování následků sociálních událostí občanů.*“

System sociálního zabezpečení je tvořen třemi subsystemy:

- Sociální pojištění

V rámci sociálního pojištění jsou řešeny ty situace, na které se občan může předem připravit (pojistit). Jedná se o důchodové pojištění a penzijní připojištění a nemocenské pojištění. System je financován z pojistného, které platí podle přesně stanovených podmínek zaměstnanec, zaměstnavatel a osoby samostatně výdělečně činné.

- Státní sociální podpora

Jde o dávky, prostřednictvím kterých stát vypomáhá jednotlivci nebo rodině vypořádat se s určitou sociální situací jako je narození dítěte, péče rodičů o dítě v raném stádiu jeho života nebo během přípravy na budoucí povolání. System je financován z výběru daní, tedy ze státního rozpočtu.

- Sociální péče

Subsystem sociální péče řeší obtížné sociální situace stavu hmotné a sociální nouze, které občan nebude schopen řešit sám nebo s pomocí rodiny. (Krebs 2015, s. 185-186)

1.1 Faktory mající vliv na úroveň sociálního zabezpečení

Každá koncepce sociálního zabezpečení je ovlivněna historickým vývojem, národní tradicí a dalšími faktory, jenž spolu navzájem souvisí. (Krebs 2015, s. 187)

Demografické faktory

Vývoj počtu a struktury obyvatel je jeden z nejvýznamnějších faktorů, který se bere v úvahu při koncipování jednotlivých sociálních opatření. Demografie a zejména její dlouhodobé tendence ovlivňují řadu společensko-ekonomických procesů a může dojít k přehodnocení původně zamýšlených záměrů a opatření v rámci těchto procesů. Zásadní vliv na vývoj demografické situace má především porodnost, úmrtnost a migrace. (Arnoldová 2007, s. 44-46)

Ekonomické faktory

Úroveň sociálního zabezpečení je ovlivněna hospodářskou situací ve společnosti. Vývoj ekonomiky má zásadní vliv na zvyšování resp. snižování jednotlivých dávek sociálního zabezpečení a směřování sociální politiky jako celku. Z tohoto pohledu je problematický zejména stav ekonomického zpomalení nebo poklesu. Problémy v ekonomice mají za následek zejména růst nezaměstnanosti, růst životních nákladů, s tím spojený růst chudoby a další negativní sociální jevy. Přičemž tyto jevy vytvářejí další doprovodné problémy jako je v případě nezaměstnanosti růst deficitů důchodového pojištění nebo v případě zvyšujících se životních nákladů potřeba vytvoření valorizačního mechanismu a pravidel jeho uplatňování. (Arnoldová 2007, s. 50, Krebs 2015, s. 188)

Společensko-politické faktory

Otázky sociálního zabezpečení jsou klíčovým tématem zejména pro politické strany v rámci politického a volebního boje. Jelikož jsou všechna zásadní opatření v rámci sociální politiky jsou schvalována ve formě zákonů, není tedy možné bez politické podpory prosadit žádné významnější změny týkající se sociálního zabezpečení. (Krebs 2015, s. 189) Působení politických faktorů ve svém důsledku ovlivňuje chování všech subjektů (člověk, zaměstnavatel, stát), které jsou zapojeny do sociálního systému. (Arnoldová 2007, s. 52)

1.2 Financování sociálního zabezpečení

Sociální zabezpečení je financováno ze sociálního pojištění. Sociální pojištění je ze zákona povinná srážka z příjmů ekonomicky aktivních jedinců, která slouží k úhradě výdajů státního rozpočtu v souvislosti s výplatou dávek důchodového pojištění, dávek nemocenského pojištění a na podpory v nezaměstnanosti. (Kaczor 2015, s. 56)

Odvod sociálního pojištění se vypočítá z vyměřovacího základu, kdy je stanovena procentem ta část vyměřovacího základu, která se odvede jako sociální pojištění. (Kaczor 2015, s. 56)

Tabulka 1. Procentní sazby pojistného na sociální pojištění z vyměřovacího základu platné k 1.1.2017 (Sociální pojištění, © 2017)

	Zaměstnanec	Zaměstnavatel	OSVČ
Důchodové pojištění	6,5%	21,5%	28%
Nemocenské pojištění	0	2,3%	2,3%
Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	0	1,2%	1,2%
Souhrn pojistného	6,5%	25%	31,5%

Sociální pojištění odvádějí zaměstnanci i osoby samostatně výdělečně činné. Za zaměstnance odvádí sociální pojištění zaměstnavatel.

Pro zaměstnance je účast na všech třech složkách sociálního pojištění povinná, pro osoby samostatně výdělečně činné je nemocenské pojištění dobrovolné, důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti platí povinně. Sociální pojištění nemusí platit osoby bez zdanitelných příjmů. (Sociální pojištění, © 2017b)

2 DŮCHODOVÉ ZABEZPEČENÍ

Systémy důchodového zabezpečení se ve vyspělých zemích světa liší. Největší rozdíl spočívá v míře zapojení soukromého sektoru v povinném penzijním systému. Penze občanů může být buď zcela veřejná, soukromá nebo kombinovaná. Veřejnou penzi má pod svojí správou nejčastěji stát. Soukromá penze je tvořena vlastními investicemi a úsporami jednotlivce. (Tři pilíře důchodového systému, © 2017)

2.1 Možnosti financování systému důchodového zabezpečení

V teorii můžeme rozlišit pět možností financování systému důchodového zabezpečení

Financování prostřednictvím daně z příjmu

Prostředky na financování důchodového systému jsou vypláceny ze státního rozpočtu, kdy prostřednictvím tohoto způsobu financování je uplatněna nejvyšší možná úroveň solidarity. Je to dáno tím, že daňové zatížení s rostoucími příjmy roste a úroveň důchodu v porovnání s rostoucím výdělkem klesá.

Financování prostřednictvím příspěvků na sociální důchodové pojištění

I v tomto případě jsou prostředky na financování důchodového systému vypláceny ze státního rozpočtu. Příspěvky na sociální důchodové pojištění jsou stanoveny jednotným procentem z dosahovaného výdělku, přičemž jejich výše je určena tak, aby příjmy z příspěvku postačovaly na pokrytí nákladů na důchody v daném období.

Systém průběžného financování (PAYG)

V systému průběžného financování jsou příspěvky na financování důchodového systému vypláceny z fondu odděleného od státního rozpočtu. Tento fond nevytváří žádnou kapitálovou rezervu. Princip fungování tohoto systému spočívá v mezigenerační solidaritě. Lidé, kteří jsou v současnosti výdělečně činní, odvádí prostředky na sociální pojištění a z těchto prostředků jsou ihned vypláceny dávky současným důchodcům. Pokud dojde k situaci, kdy odvedené prostředky na sociální pojištění nepostačují na výplatu dávek, je fond dotován ze státního rozpočtu, neboť na výplatu dávek je zákonný nárok, který je státem garantován jak legislativně, tak ekonomicky. Jedná se o v současné době nejvyužívanější způsob financování systému důchodového zabezpečení.

Systém průběžného financování s rezervním fondem

Tento systém je financován průběžným způsobem, pokud ale dojde k situaci, kdy jsou příjmy do fondu větší než jeho výdaje, je vytvářena rezerva na úrovni dlouhodobě investovaného kapitálu. Takto vytvořený kapitál je investován na kapitálovém trhu a případný dodatečný výnosy je využit k navýšení vyplácených dávek.

Čistě fondové financování

Systém je založen na principu, kdy si pojištěnec vytváří pomocí pojišťovacího systému kapitálovou rezervu, která je následně použita na financování jeho důchodu. Prvek mezigenerační solidarity je v tomto systému zcela potlačen a výše důchodu závisí na velikosti příspěvků, které si jedinec naspořil, a na zhodnocení těchto příspěvků za dobu, kdy byly prostřednictvím fondu investovány na kapitálovém trhu. (Krebs 2015, s. 204-205)

Tabulka 2. Srovnání průběžného a fondového financování systému důchodového zabezpečení. (Hledání cest k české reformě důchodového systému, © 2005, Neudržitelný: I. Pilíř českého důchodového systému © 2016)

	Výhody	Nevýhody
Průběžné financování	<ul style="list-style-type: none"> • odolnost vůči cyklickému vývoji ekonomiky • stabilita • nižší administrativní náklady • velmi malé riziko ztráty hodnoty vložených prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> • citlivost na demografický vývoj • citlivost na dobu dožití • závislost na vývoji domácí ekonomiky • riziko mezigenerační nespravedlnosti • riziko politického zneužití
Fondové financování	<ul style="list-style-type: none"> • odolnost proti demografii • mezinárodní diverzifikace • mezigenerační spravedlnost 	<ul style="list-style-type: none"> • citlivost na vývoj na finančních trzích • vysoké administrativní náklady • citlivost na dobu dožití

2.2 Typy penzijních plánů

Mimo možnosti financování můžeme důchodové systémy rozdělit také podle stanovení výše vyplácených penzijních dávek.

Dávkově orientované systémy (DB-defined benefit)

Tyto systémy garantují určitou výši penzijních dávek. Dávka je stanovena v závislosti na kombinaci faktorů, jako je počet let, po které jedinec odváděl příspěvky do systému nebo výše příjmu jedince za určité období.

Příspěvkově orientované systémy (DC-defined contribution)

Účastníci těchto systémů platí stanovený příspěvek do systému a výše jejich budoucí penze závisí jednak na velikosti odvedeného příspěvku a také na míře výnosu z investování těchto úspor na kapitálovém trhu. Tento systém neposkytuje svým účastníkům takovou míru jistoty týkající se výše jejich budoucího důchodu jako systém dávkově orientovaný.

Hypotetické (nefinančně) příspěvkově definované systémy

V rámci tohoto systému má každý účastník vytvořen svůj individuální účet, na kterém se mu zaznamenávají příspěvky, které do systému odvedl a jejich zhodnocení v čase. Toto zhodnocení je závislé na tzv. hypotetické míře výnosnosti systému. Tato míra nepředstavuje tržní míru výnosnosti, ale jakousi hypotetickou míru (pozitivní nebo negativní) základu, z něhož se vyplácejí příspěvky. Aproximací tohoto základu může být např. objem mezd a platů. Výše penze v okamžiku odchodu jedince do důchodu je tak přímo závislá na stavu celkových úspor na jedincově účtu a nepřímo závislá na průměrné očekávané délce života nastávající generace důchodců. (Krebs 2015, s. 206-207)

Tabulka 3. Srovnání dávkově a příspěvkově orientovaného systému penzijních plánů. (Hledání cest k české reformě důchodového systému, © 2005)

	Výhody	Nevýhody
Dávkově orientovaný systém	<ul style="list-style-type: none"> • solidarita uvnitř generace • vyšší jistota ve výši vyplácených dávek (v případě dlouhodobě stabilního politického prostředí) 	<ul style="list-style-type: none"> • demotivace setrvání na trhu práce • nejistá výše dávky v případě politických intervencí • bez reakce na růst doby dožití

Příspěvkově orientovaný systém	<ul style="list-style-type: none"> • delší setrvání na trhu práce není nevýhodou • vyšší věk sebou nese větší jistotu ohledně výše dávky • automatická reakce na růst doby dožití 	<ul style="list-style-type: none"> • riziko chudoby pro některé skupiny • v nižším věku větší nejistota ohledně výše dávky
---------------------------------------	--	--

2.3 Konstrukce důchodového systému

První pilíř

První pilíř známe pod pojmem průběžný systém - PAYG. To znamená, že přijaté peníze z důchodového pojištění do průběžného systému jsou ihned vydány na výplatu důchodů stávajícím důchodcům. První pilíř je tedy postaven na principu mezigenerační solidarity, kdy lidé, kteří v současnosti odvádějí důchodové pojištění, očekávají, že oni sami budou v důchodovém věku pobírat důchod, který bude financovaný nastávající generací pracujících. (Srový 2012, s. 81)

Problémem prvního pilíře je pro systém nepříznivý demografický vývoj (stárnutí populace), naopak výhodou je zejména odolnost vůči inflaci a vývoji na kapitálovém trhu. (Loužek 2007, Srový 2012, s. 81)

Druhý pilíř

Cílem druhého pilíře je doplnit pilíř první. Druhý pilíř je pilířem fondovým založeným na principu částečného odvodu prostředků z prvního pilíře na individuální účet jednotlivce, z kterého bude financovaný jeho budoucí důchod. (Srový 2012, s. 81)

Účast ve druhém pilíři může být dobrovolná, a to ze strany zaměstnance i zaměstnavatele nebo povinná. Za druhý pilíř důchodového systému se považuje i systém financovaný zcela kapitálově, vyžadující povinnou účast a soukromou správu finančních prostředků. (Krebs 2015, s 219)

Třetí pilíř

Za třetí pilíř se považují soukromé aktivity občanů (doplňkové penzijní spoření, komerční životní pojištění atd.) Účast v tomto pilíři je dobrovolná. (Krebs 2015, s 219)

3 DŮCHODOVÝ SYSTÉM V ČESKÉ REPUBLICE

Důchodový systém je v České republice upraven Zákonem č. 212/2016 Sb., kterým se mění Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. (Hlavní změny v důchodovém pojištění schválené v roce 2016, 2016)

Základní důchodové pojištění je založeno na principech:

- sociální solidarity
- průběžného financování
- povinnosti pro všechny ekonomicky aktivní osoby splňující stanovené podmínky (možná je i dobrovolná účast)
- systém poskytuje náhradu příjmu v případě stáří, invalidity a úmrtí živitele.
- systém je dávkově definovaný – výpočet důchodu je tvořen dvěma složkami
 - Základní výměra – je stejná pro všechny druhy důchodů
 - Procentní výměra – její výše závisí na době pojištění a výši příjmů v rozhodném období
- systém je jednotný (s odchylkou pro osoby samostatně výdělečně činné, týkající se způsobu stanovení vyměřovacího základu pro pojistné na sociální zabezpečení)
- systém je dynamický (konstrukce výpočtu důchodu se každoročně upravuje v závislosti na ekonomickém vývoji). (Obecná informace k zákonu o důchodovém pojištění, 2011)

Základní důchodové pojištění zabezpečuje všechny případy dlouhodobého ohrožení následkem sociální události, při které dochází ke ztrátě zdroje obživy (výdělku) a schopnosti si takový zdroj obživy opatřit. Jedná se o situace stáří, invalidity, ovdovění a osiřování.

Ze základního důchodového pojištění je tedy vyplácen:

- starobní
- invalidní,
- vdovský/vdovecký,
- sirotčí důchod. (Krebs 2015, s. 226-227)

Základní důchodové pojištění je povinné pro všechny fyzické osoby výdělečně činné na území České republiky. (Krebs 2015, s. 227)

Základního důchodového pojištění jsou účastni:

- zaměstnanci v pracovním poměru
- osoby samostatně výdělečně činné
- zaměstnanci činní na základě dohody o pracovní činnosti a provedení práce
- státní zaměstnanci podle služebního zákona
- členové zastupitelstev
- poslanci a senátoři
- soudci
- a další. (Zákon č. 155/1995 Sb.)

3.1 Starobní důchod

Blake (2006, s. 1) definuje penzi jako: „*Tok plateb, který se spustí, když někdo odejde do důchodu a pokračuje, dokud daná osoba nezemře.*“

Hlavním smyslem starobního důchodu je zabezpečit občana (pojištěnce) v situaci, kdy vzhledem k vyššímu věku nebude schopen získat prostředky pro uspokojení svých potřeb prostřednictvím vlastní ekonomické aktivity. (Kaczor 2015, s. 64)

3.1.1 Podmínky poskytnutí starobního důchodu:

Starobní důchod může být pojištěnci přiznán za těchto podmínek:

- dosažení stanoveného věku (tzv. důchodový věk)
- splnění potřebné doby pojištění. (Kaczor 2015, s. 64)

V případě, že pojištěnec již získal potřebnou dobu pojištění, ale ještě nedosáhl důchodového věku, avšak odchod do důchodu je pro něj již z nějakého důvodu relevantní, může si zažádat o předčasný starobní důchod, a to pokud mu do dosažení řádného důchodového věku chybí nejvýše 3 roky za předpokladu, že je důchodový věk pojištěnce nižší než 63 let nebo 5 let, jestliže důchodový věk pojištěnce je 63 let a více let a pojištěnec zároveň dosáhl věku minimálně 60 let. (Kaczor 2015, s. 67-68)

Důchodový věk

Vymezení důchodového věku je stanoveno pro různé ročníky narození odlišným způsobem.

Stanovení důchodového věku u osob narozených před rokem 1936

Důchodový věk u mužů činí 60 let.

Důchodový věk u žen činí:

- 53 let, pokud vychovaly alespoň 5 dětí
- 54 let, pokud vychovaly alespoň 3 nebo 4 dětí
- 55 let, pokud vychovaly alespoň 2 dětí
- 56 let, pokud vychovaly alespoň 1 dítě
- 57 let (Starobní důchody, 2017)

Stanovení důchodového věku u osob narozených po roce 1936

Výpočet důchodového věku u této kategorie je uveden v Příloze I. (Starobní důchody, 2017)

Stanovení důchodového věku u osob narozených po roce 1977

Důchodový věk se stanoví tak, že se k věku 67 let připočte dvojnásobek počtu kalendářních měsíců odpovídajících rozdílu roku narození a roku 1977. (Starobní důchody, 2017)

Doba pojištění

Mimo dosažení stanoveného důchodového věku je nutná k priznání nároku na stavební důchod ještě potřebná doba pojištění, která činí za rok 2017 33 let a bude prodloužena až na 35 let po roce 2018. (Starobní důchody, 2017)

3.1.2 Výpočet starobního důchodu

Starobní důchod se skládá ze dvou složek, a to základní a procentní výměry.

- **Základní výměra**

Základní výměra je pevnou složkou při stanovení výše důchodu. Její výše odpovídá 9% průměrné mzdy a je pro každý kalendářní rok stanovena vyhláškou. Výše základní výměry starobního důchodu v roce 2017 činí 2 550 Kč měsíčně. (Starobní důchody, 2017, Základní výměra důchodu, 2017)

- **Procentní výměra**

Procentní výměra závisí na pojištěncem získané době pojištění a výpočtovém základu. Minimální výše procentní výměry v roce 2017 nesmí být nižší než 770 Kč. (Starobní důchody, 2017, Základní výměra důchodu, 2017)

Výpočtový a vyměřovací základ

Výpočtový základ se určí redukcí osobního vyměřovacího základu, což je měsíční průměr úhrnu ročních vyměřovacích základů pojištěnce za rozhodné období. Za roční vyměřovací základ pojištěnce se považuje úhrn vyměřovacích základů (zjednodušeně řečeno výdělků) za jednotlivý kalendářní rok rozhodného období vynásobený koeficientem nárůstu všeobecného vyměřovacího základu. Vyměřovacím základem za dobu po 31. 12. 1995 je vyměřovací základ pro stanovení pojistného na sociální pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a za dobu před 1. 1. 1996 hrubý výdělek stanovený pro účely důchodového zabezpečení. (Výpočet a výplata důchodu, 2017)

Rozhodné období

S účinností od 30. 9. 2011 již rozhodné období není omezeno na 30 kalendářních roků. Nadále bude začínat kalendářním rokem bezprostředně následujícím po roce, v němž pojištěnec dosáhl 18 let věku, končit však bude vždy až kalendářním rokem bezprostředně předcházejícím roku přiznání důchodu. V platnosti zůstává, že do rozhodného období se nezahrnují roky před rokem 1986, takže tato změna se projeví až u důchodů přiznávaných po roce 2016. (Výpočet a výplata důchodu, 2017)

Redukce osobního vyměřovacího základu

Redukční částky pro výpočet důchodu jsou za rok 2017 uvedeny v tabulce 3.

Tabulka 4. Redukční částky pro výpočet důchodu v roce 2017 (Výpočet a výplata důchodu, 2017)

Redukční hranice	Zápočet
do 12 423 Kč	zápočet plně
nad 12 423 Kč do 112 928 Kč	zápočet 26%
nad 112 928 Kč	nepřihlíží se

Doba pojištění

Doba pojištění

Doba pojištění je součet všech dnů, po které pojištěnec pracoval (jako zaměstnanec nebo OSVČ) a přitom platil důchodové pojištění, a to včetně dovolené.

Náhradní doba pojištění

Náhradní doba pojištění je období, ve kterém se neodvádí žádné pojistné, přesto se tyto doby za určitých podmínek započítávají do potřebných let pojištění pro důchod.

Účast na důchodovém pojištění z titulu náhradní doby pojištění se týká:

- osob, které se soustavně připravují na budoucí povolání studiem na střední nebo vyšší odborné škole nebo vysoké škole v České republice, a to po dobu prvních šesti let tohoto studia po dosažení věku 18 let v období před r. 2010,
- osob vedených v evidenci úřadu práce jako uchazeči o zaměstnání po dobu, po kterou jim náleží podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci,
- osob se zdravotním postižením zařazených v teoretické a praktické přípravě pro zaměstnání nebo jinou výtěžnou činnost,
- osob konajících vojenskou službu v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání a vojáky v další službě,
- osob konajících civilní službu (do roku 2004),
- osob pečujících osobně o dítě ve věku do čtyř let,
- a další. (Náhradní doba pojištění, 2017)

4 DOPLŇKOVÉ PENZIJNÍ SPOŘENÍ

Doplňkové penzijní spoření je upraveno Zákonem č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů.

Tento zákon definuje doplňkové penzijní spoření jako: „*Shromažďování a umístování příspěvků účastníka doplňkového penzijního spoření, příspěvků placených za účastníka jeho zaměstnavatelem a státních příspěvků do účastnických fondů obhospodařovaných penzijní společnostmi a vyplácení dávek z doplňkového penzijního spoření, jehož účelem je zabezpečit doplňkový příjem účastníka ve stáří nebo invaliditě.*“ (ČESKO, 2011, s. 5624)

Doplňkové penzijní spoření nahrazuje od 1. 1. 2013 původní penzijní připojištění, které se přeměnilo a vyčlenilo v jednotlivých penzijních společnostech do tzv. transformovaných fondů. Podle Zákona č. 427/2011 Sb. je možné od 1. 1. 2013 uzavírat nové smlouvy již jen pro spoření v nových účastnických fondech. (Rubeš 2017, s. 83)

Spořicí fázi doplňkového penzijního spoření mají na starosti penzijní společnosti. Pravidelné spoření klienta je i nadále zvýhodněné státním příspěvkem a daňovým zvýhodněním. Na spoření může klientovi přispívat i jeho zaměstnavatel. Vklady zaměstnavatele stát daňově zvýhodňuje. Vklady jsou investovány do účastnických fondů různé investiční strategie podle volby klienta. Spořicí smlouvu lze v případě nutnosti předčasně ukončit. (Rubeš 2017, s. 84)

Účastníkem doplňkového penzijního spoření může být pouze fyzická osoba, které je 18 a více let a má české státní občanství nebo zahraniční osoba, která má trvalý pobyt na území České republiky a zároveň má přidělené rodné číslo. Tato osoba však nesmí mít zároveň platnou smlouvu původního penzijního připojištění uzavřenou před 1. 12. 2012. Na uzavření smlouvy nemá vliv, zda účastník odvádí platby do důchodového pojištění. (Příspěvek na penzijní připojištění pro rok 2017: až 230,- Kč měsíčně, © 2017, Rubeš 2017, s. 84)

4.1 Penzijní společnost

Podle Zákona č. 427/2011 Sb. je penzijní společností akciová společnost se sídlem na území České republiky, které bylo českou národní bankou uděleno povolení k činnosti, jejímž předmětem podnikání je shromažďování příspěvků účastníka, příspěvků zaměstnavatele a státních příspěvků podle tohoto zákona za účelem jejich umístování do

účastnických fondů, obhospodařování majetku v účastnických fondech a vyplácení dávek doplňkového penzijního spoření. (ČESKO, 2011, s. 5633 – 5634)

Penzijní společnosti se sdružují do Asociace penzijních společností ČR. V současné době asociace sdružuje všech 8 penzijních společností působících na českém trhu. Asociace má za úkol koordinovat, zastupovat, hájit a prosazovat společné zájmy penzijních společností vůči zákonodárnému sboru a jeho orgánům, připomínkovat legislativní návrhy a jiná opatření týkající se doplňkového penzijního spoření, působit jako poradenské a informační centrum v oblasti soukromého kapitálového spoření na důchod a v neposlední řadě propagovat soukromé kapitálové spoření na důchod směrem k široké veřejnosti. (Základní údaje, © 2017)

Od 1. 1. 2013 penzijní společnosti vyčlenily veškerá aktiva a pasiva související s penzijním připojištěním to tzv. transformovaných fondů, jejichž prostřednictvím nadále provozují penzijní připojištění pro stávající účastníky, avšak nemůžou přibírat nové. (Rytířová 2013, s. 85)

4.2 Příspěvky na doplňkové penzijní spoření

Ze státního rozpočtu se poskytují ve prospěch účastníků doplňkového penzijního spoření státní příspěvky. Tyto příspěvky jsou na účet doplňkového penzijního spoření účastníka připisovány automaticky za každý řádně a včas zaplacený měsíční vklad. Výše státního příspěvku na kalendářní měsíc závisí na výši měsíčního vkladu účastníka. Peníze, které účastník doplňkového penzijního spoření vloží na účet u penzijní společnosti, jsou dále investovány. (Státní příspěvek, © 2017)

Vztah výše státního příspěvku na vkladu účastníka je uveden v Tabulce 5.

Tabulka 5. Státní příspěvky na doplňkové penzijní spoření v roce 2017. (Příspěvek na penzijní připojištění pro rok 2017: až 230,- Kč měsíčně, © 2017)

Měsíční vklad	Státní příspěvek
1 – 299 Kč	0 Kč
300 Kč	90 Kč
300 – 999 Kč	90 Kč + 20% z částky přesahující 300 Kč
1 000 Kč a více	230 Kč

4.3 Daňové zvýhodnění doplňkového penzijního spoření

Daňového zvýhodnění může účastník doplňkového penzijního připojištění získat, pokud jeho roční vklady přesáhnou 12 000 Kč. Roční vklady nad 12 000 Kč jsou tedy položkou odečitatelnou od základu daně. Maximální výše daňové úlevy se od roku 2017 zvyšuje z 12 000 na 24 000 Kč ročně. (Daňová úleva z třetího pilíře od 2017, © 2017)

Tabulka 6. Daňové zvýhodnění na doplňkovém penzijním spoření v roce 2017 (Sleva na dani na penzijní spoření bude od ledna 2017 výhodnější, © 2016)

Měsíční vklad	Roční vklad	Snížení daňového základu	Roční sleva na dani
1 000 Kč	12 000 Kč	0 Kč	0 Kč
1 500 Kč	18 000 Kč	6 000 Kč	900 Kč
2 000 Kč	24 000 Kč	12 000 Kč	1 800 Kč
3 000 Kč	36 000 Kč	24 000 Kč	3 600 Kč

Od roku 2017 může zaměstnavatel přispět zaměstnanci na doplňkové penzijní spoření až 50 000 Kč za rok, aniž by musel z této platby odvádět daň z příjmu fyzických osob a platbu sociálního a zdravotního pojištění. (Vyšší daňové výhody u životního pojištění a produktů III. Pilíře, © 2016)

4.4 Dávky doplňkového penzijního spoření

Účastník doplňkového penzijního spoření si může zvolit výplatu naspořených prostředků těmito způsoby:

- **Starobní penze na určenou dobu**

Jedná se o měsíčně vyplácenou penzi na dobu, kterou si účastník doplňkového penzijního spoření sám zvolí (minimální doba jsou 3 roky). Podmínkou vzniku nároku je dosažení věku, který je o 5 let nižší, než je věk potřebný pro vznik nároku na starobní důchod a trvání spořicí doby v délce nejméně 60 měsíců. U penzí na dobu 10 a více let nejsou daně výnosy účastnického fondu.

Výplatu zajišťuje přímo penzijní společnost. Prostředky, které ještě nebyly vyplaceny, jsou stále investovány v účastnických fondech, takže se i v době pobírání penze dále

zhodnocují. (Dávky doplňkového penzijního spoření (účastnické fondy), © 2017, Nabídka dávek, © 2017)

- **Invalidní penze na určenou dobu**

Jde o obdobu starobní penze na určenou dobu s rozdílem, že invalidní penze může být přiznána již po 36 měsících spořicí doby. Podmínkou je pobírání invalidního důchodu pro invaliditu 3. stupně. (Dávky doplňkového penzijního spoření (účastnické fondy), © 2017)

- **Jednorázové vyrovnání**

Jednorázové vyrovnání je vyplacení celé naspořené částky na účet účastníka. Nárok na jednorázové vyrovnání vzniká dosažením věku pro nárok na starobní důchod od státu, a to za podmínky spořicí doby minimálně 60 měsíců.

Při jednorázovém vyrovnání jsou účastníkovi vyplaceny všechny státní příspěvky, bonusy a případné příspěvky od zaměstnavatele. Příspěvky od zaměstnavatele a výnosy účastnického fondu budou zdaněny daní 15 %. (Jednorázové vyrovnání a odbytné u doplňkového penzijního spoření, © 2017, Nabídka dávek, © 2017)

- **Odbytné**

Odbytné se vyplácí v případě zániku doplňkového penzijního spoření dohodou nebo výpovědí, pokud spořicí doba trvala alespoň 24 kalendářních měsíců.

Odbytné představuje hodnotu prostředků účastníka ke dni doručení výpovědi, po odečtení poskytnutých státních příspěvků. (Jednorázové vyrovnání a odbytné u doplňkového penzijního spoření, © 2017, Nabídka dávek, © 2017)

- **Částečné odbytné**

Jedná se o jednorázové vyplacení třetiny naspořených prostředků (nepočítá se do nich případný příspěvek zaměstnavatele a třetina státních příspěvků). Nárok na částečné odbytné vzniká dosažením 18 let věku za podmínky minimálně 120 měsíců spořicí doby. Žádost o částečné odbytné je potřeba podat v kalendářním roce, kdy účastník dosáhl či dosáhne 18 let věku. Spoření po výplatě pokračuje dál se všemi výhodami. (Nabídka dávek, © 2017)

- **Úhrada jednorázového pojistného pro doživotní penzi**

Jedná se o formu penze podobnou starobní penzi. Rozdíl je v tom, že výplatu prostředků zajišťuje životní pojišťovna, kterou si zvolí účastník. Do té jsou všechny prostředky

převedeny, takže již nejsou investovány v účastnických fondech. Podmínkou pro nárok na tuto penzi je dosažení věku, který je o 5 roků nižší, než je věk potřebný pro vznik nároku na starobní důchod a minimálně 60 měsíců spořicí doby. (Dávky doplňkového penzijního spoření (účastnické fondy), © 2017)

- **Úhrada jednorázového pojistného pro penzi na přesně stanovenou dobu s přesně stanovenou výší důchodu**

Penze je vyplácena podobně jako v případě úhrady jednorázového pojistného na doživotní penzi s rozdílem, že doba, po kterou budou prostředky vypláceny je přesně stanovena a přesně stanovena je taktéž výše důchodu. (Dávky doplňkového penzijního spoření (účastnické fondy), © 2017)

4.5 Předdůchod

Předdůchod je od 1. 1. 2013 novou možností jak předčasně odejít do důchodu. Předdůchod může pomoci zejména lidem, kteří se dostanou do životní situace, kdy nejsou schopni udržet si svou práci a nalézt novou.

Na rozdíl od předčasného důchodu, který je trvale krácený, je možnost odejít do předdůchodu, aniž by došlo k snížení starobního důchodu. Předdůchod je totiž financován z úspor uložených v doplňkovém penzijním spoření.

Podmínkou pro vznik předdůchodu je dosažená spořicí doba nejméně 60 kalendářních měsíců a dosažení věku, který je minimálně o pět let nižší, než je věk potřebný pro vznik nároku na starobní důchod ze státního důchodového pojištění a v neposlední řadě je potřeba mít naspořenou také dostatečně velkou částku. Předdůchod je možný pouze pokud je penze v předdůchodu alespoň na hodnotě 30 % průměrné mzdy a předdůchod musí trvat minimálně dva roky. V roce 2017 je minimální částka pro předdůchod stanovena na hodnotě 8 100 Kč a při dvouletém trvání předdůchodu je tedy potřeba mít v doplňkovém penzijním spoření našetřeno minimálně 194 400 Kč.

Doba strávená v předdůchodu se nehodnotí jako doba pojištění, ze které se počítá starobní důchod. Výdělek v předdůchodu není omezen. (Janda 2012, s. 65, Předdůchod – předdůchodová kalkulačka – aktualizované podmínky, © 2017)

5 ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

VAUGHAN, Emmett J. a Therese M. VAUGHAN (2008, s. 231) definují životní pojištění jako: „*Riziko sdružující program, ekonomický nástroj, jehož prostřednictvím se riziko předčasného úmrtí přenáší od jednotlivce na skupinu.*“

Životní pojištění zahrnuje krytí rizik ohrožujících životy lidí. V životním pojištění jsou kryty především dvě základní události, a to úmrtí a dožití.

Základním rozdělením životního pojištění je:

- **pojištění pro případ smrti**, kdy je pojistnou událostí smrt pojištěného, přičemž nahodilost pojistné události zde nespočívá v tom, zda smrt nastane, ale kdy nastane,
- **pojištění pro případ dožití**, kdy pojistnou událostí je dožití se sjednaného věku pojištěným
- **smíšené pojištění pro případ smrti nebo dožití.**, kdy jsou rizika úmrtí a dožití kombinována. (Ducháčková 2015, s. 147)

Životní pojištění lze dále rozdělit podle toho, zda je tvořena rezerva na výplatu sjednaného plnění:

- **pojištění riziková**, u kterých je kryto pouze riziko předčasného úmrtí a neobsahuje žádnou spořicí složku, kdy v případě že se pojištěný dožije konce pojistné doby, není pojišťovnou vyplaceno žádné pojistné plnění,
- **pojištění rezervotvorná**, u nichž je předpoklad pojistného plnění také v okamžiku dožití se konce pojistné doby. (Belás 2013, s.536)

Pojištění pro případ dožití můžeme považovat za možnost spoření na penzi. Hlavním cílem tohoto pojištění je ochrana pojištěného před snížením životní úrovně po dosažení určitého věku. (Kameníková, Polách a Král 2012, s. 134)

5.1 Rezervotvorná životní pojištění

Základní rozdělení rezervotvorných životních pojištění tvoří kapitálové (smíšené životní pojištění, investiční životní pojištění, důchodové životní pojištění a univerzální (flexibilní životní pojištění).

5.1.1 Kapitálové (smíšené) životní pojištění

Jedná se o kombinaci pojištění pro případ smrti a pojištění pro případ dožití. V rámci tohoto pojištění se pojišťovna zavazuje vyplatit sjednanou pojistnou částku ve sjednaný den v případě, že se pojistník tohoto dne dožije, v případě úmrtí pojistníka je pak pojistné plnění vyplaceno ve stejné výši před koncem sjednané doby ve prospěch osoby, kterou si pojistník sám určí (jedná se o tzv. osobu obmyšlenou). (Ducháčková 2015, s. 151)

Pojistná částka pro případ smrti a pro případ dožití může být stejná nebo v případě volby klienta rozdílná. Sjednaná pojistná částka pro případ dožití je včetně garantovaného zhodnocení.

U kapitálového životního pojištění není možné libovolně měnit nastavení pojištění a nelze aktivně ovlivňovat tvorbu kapitálové hodnoty pojištění. (Kapitálové životní pojištění, © 2017)

5.1.2 Investiční životní pojištění

Investiční životní pojištění zahrnuje pojištění pro případ smrti s investováním pojistného do podílových fondů, kde je investiční riziko na straně klienta. Zhodnocení vložených prostředků je závislé na zvolené investiční strategii. Oproti kapitálovému životnímu pojištění přináší investiční životní pojištění zpravidla vyšší zhodnocení vložených prostředků, které je ale bez garance.

Znakem investičního životního pojištění je, že klient si může zvolit z nabídky několika investičních fondů, které se liší předpokládaným zhodnocením vložených finančních prostředků a podstupovanou mírou rizika. Rozložení vložených finančních prostředků mezi jednotlivé fondy lze v čase trvání pojištění měnit. Stejně tak je možné měnit poměr vložených finančních prostředků mezi pojistnou ochranou a zhodnocovanou složkou pojištění. (Investiční životní pojištění, © 2017)

5.1.3 Důchodové životní pojištění

Důchodové pojištění zahrnuje pojištění pro případ dožití, kdy se pojistné plnění vyplácí formou doživotního důchodu, důchodu vypláceného po stanovenou dobu nebo ve formě jednorázového plnění.

Výhodou tohoto druhu životního pojištění je garantovaná výplata sjednané pojistné částky a garantované minimální zhodnocení vložených finančních prostředků. Nevýhodou je

nemožnost měnit nastavení pojištění a nemožnost aktivního ovlivňování tvorby kapitálové hodnoty pojištění. (Důchodové pojištění, © 2017)

5.1.4 Univerzální (flexibilní životní pojištění)

Univerzální životní pojištění vzniklo úpravou kapitálového životního pojištění. Jedná se o pružnou variantu pojištění, která umožňuje pojištěným různými způsoby přizpůsobovat rozsah pojistné ochrany svým aktuálním finančním možnostem. Pojistník může i dočasně zastavit placení pojistného a po čase jej znovu obnovit nebo zaplatit dodatečné jednorázové pojistné. (Ducháčková 2015, s. 153)

Pojištění garantuje pojistnou částku pro případ smrti a minimální zhodnocení vložených finančních prostředků. Pojistník může měnit nastavení pojištění a rozsah pojistné ochrany. Čerpat finanční prostředky lze i během trvání pojištění. Na druhou stranu univerzální životní pojištění negarantuje výši vyplacené částky při dožití a nelze aktivně ovlivňovat tvorbu kapitálové hodnoty. (Univerzální pojištění, © 2017)

5.2 Daňové zvýhodnění životního pojištění

Pojištěná osoba si může od základu daně z příjmu odečíst až 12 000 Kč za rok. Pokud má pojištěná osoba uzavřeno více pojistných smluv, částky pro odpočet se sčítají až do výše 12 000 Kč.

Pro možnost uplatnění daňového odpočtu je potřeba splnit zákonem stanovené podmínky. Jedná se o sjednání výplaty pojistného plnění minimálně za 5 let od začátku pojištění a současně nejdříve v kalendářním roce, ve kterém pojištěná osoba dosáhne 60 let věku. Dále je pak stanoveno, že osoba pojistníka je totožná s osobou pojištěnou. (Jak být pojištěn a zároveň ušetřit na daních, © 2017)

Od roku 2015 nelze u životního pojištění čerpat finanční prostředky během trvání smlouvy a současně uplatňovat daňový odpočet. (Životní pojištění a daně za rok 2015. © 2016)

Tabulka 7. Vlastnosti jednotlivých druhů životního pojištění (Investiční životní pojištění, © 2017)

Vlastnosti	Druhy životního pojištění			
	Kapitálové (smíšené)	Investiční	Univerzální (flexibilní)	Důchodové
Krytí rizika (smrti)	✓	✓	✓	
Tvorba kapitálové hodnoty	✓	✓	✓	✓
Aktivní ovlivňování výnosu		✓		
Garantované zhodnocení	✓	Pro vybrané nástroje	Pro vybrané nástroje	✓
Flexibilita	✓	✓	✓	
Daňová uznatelnost	✓	✓	✓	✓

6 PODÍLOVÉ FONDY

Investování do podílových fondů je upraveno Zákonem č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech.

Zákon č. 240/2013 Sb. definuje podílový fond jako fond kolektivního investování, jehož účelem je shromažďování peněžních prostředků od veřejnosti vydáváním podílových listů a společné investování shromážděných peněžních prostředků na základě určené investiční strategie na principu rozložení rizika ve prospěch vlastníků těchto podílových listů a další správa tohoto majetku. (ČESKO, 2013, s. 2328)

Podílový fond nemá právní subjektivitu a majetek je v podílovém fondu obhospodařován investiční společností. (Členění fondů kolektivního investování, © 2017)

Podílový fond je tvořen jměním. Vlastnické právo k majetku v podílovém fondu náleží společně všem podílníkům, a to v poměru podle hodnoty jimi vlastněných podílových listů. (ČESKO, 2013, s. 2330)

Podílový list je cenný papír nebo zaknihovaný cenný papír, který představuje podíl podílníka na podílovém fondu a se kterým jsou spojena práva podílníka plynoucí z tohoto zákona nebo ze statutu podílového fondu. (ČESKO, 2013, s. 2332)

Pravidla pro investování svěřených prostředků jsou definována ve statutu nebo prospektu podílového fondu a investiční společnost se těchto pravidel musí držet. Při výběru fondu si investor volí investiční strategii, tedy zda chce investovat do akcií, dluhopisů nebo jiných investičních instrumentů, zda chce investovat v Evropě, USA nebo jinde ve světě, do jakého odvětví ekonomiky chce investovat atd. (Co je to podílový fond?, © 2017)

Činnost podílového fondu kontroluje Česká národní banka a také depozitář. Depozitář je banka, u níž má podílový fond uloženy všechny svěřené peníze a nakoupené cenné papíry. Depozitář kontroluje, zda je fond spravován s odbornou péčí a zda správce fondu podílníky nepoškozuje. (Co je podílový fond, © 2017)

6.1 Rozdělení podílových fondů

Podílové fondy můžeme rozdělit z několika hledisek

Rozdělení podle možnosti vstupu

Investiční společnost může v závislosti na tom, zda lze do podílového fondu libovolně vstoupit, zakládat podílové fondy otevřené nebo uzavřené.

- **Otevřený podílový fond**

S podílovým listem vydaným otevřeným podílovým fondem je spojeno právo podílníka na jeho odkoupení na účet tohoto fondu. Není omezen počet podílových listů, které otevřený podílový fond vydá. (ČESKO, 2013, s. 2334)

Přičemž otevřený podílový fond odkupuje podílové listy od podílníků zpět za jejich aktuální kurz snížený o srážku za odkup. Vydávání podílových listů není v otevřeném podílovém fondu nijak omezeno a s podílovými listy otevřeného podílového fondu je možno standardně obchodovat na kapitálových trzích. (Jaký je rozdíl mezi otevřeným a uzavřeným podílovým fondem?, © 2017)

- **Uzavřený podílový fond**

S podílovým listem vydaným uzavřeným podílovým fondem není spojeno právo podílníka na jeho odkoupení na účet fondu. (ČESKO, 2013, s. 2336)

Vydávání podílových listů uzavřeného podílového fondu je početně omezeno zdola i shora a navíc musí být dosaženo vydání podílových listů uzavřeného podílového fondu v určitém čase. S podílovými listy uzavřeného podílového fondu je možno standardně obchodovat na kapitálovém trhu. Uzavřený podílový fond má zákonem danou povinnost se při splnění určitých podmínek přeměnit na otevřený podílový fond. (Jaký je rozdíl mezi otevřeným a uzavřeným podílovým fondem?, © 2017)

Rozdělení z hlediska investičního záměru

V rámci tohoto rozdělení se od sebe podílové fondy odlišují svým investičním zaměřením, rizikem a doporučenou délkou investice.

- **Fondy peněžního trhu**

Investují hlavně do krátkodobých, vysoce bezpečných dluhopisů tak, aby jejich průměrná doba splatnosti byla kratší než jeden rok. Pro své investování mohou rovněž využít termínovaných vkladů u bank. Kolísání kursu bývá zpravidla nízké, a proto za vysokou míru bezpečnosti investor platí relativně nízkým výnosem. Tyto fondy se hodí pro krátkodobé investice a úložky peněz.

- **Dluhopisové fondy**

Investují především do dluhopisů. Dlouhodobé zhodnocení bývá obvykle vyšší než u fondů peněžního trhu, ale nižší než u akciových fondů. Jsou vhodné pro střednědobý investiční horizont.

- **Akciové fondy**

Převážná část majetku těchto fondů je investována do akcií. Akcie se však vyznačují výrazným kolísáním kursu, a proto investování v těchto fondech s sebou nese vysoké riziko. Akciové fondy jsou vhodné pro nejdelší investiční horizont, protože dlouhodobě mají nejvyšší zhodnocení.

- **Smíšené fondy**

Tyto fondy stojí mezi fondy akciovými a dluhopisovými. Investují do akcií, dluhopisů a nástrojů peněžního trhu současně a manažer fondu přizpůsobuje, v mezích stanovených statutem fondu, rozložení investic aktuální situaci na trhu. Investiční politika některých smíšených fondů je velmi flexibilní, a proto může být pro investora málo předvídatelná. Tyto fondy mají střední až vysoké investiční riziko a tomu odpovídající vyšší zhodnocení. Jsou vhodné pro investice v delším horizontu.

- **Fondy fondů**

Fondy fondů jsou fondy, které neinvestují přímo do akcií nebo dluhopisů, ale vytvářejí portfolio složené z jiných fondů kolektivního investování. Investice do podílových listů jiných fondů představuje pro podílníky lepší rozložení rizika spojeného s investováním.

- **Zajištěné fondy**

Jedná se o fondy, které garantují investorovi návratnost části nebo celé investice a případně i minimální zaručený výnos v přesně daném investičním horizontu (většinou se jedná o několik let). Výhodou je snížení možnosti ztráty, nevýhodou naopak střednědobé vázání investičních prostředků. (Členění fondů kolektivního investování, © 2017)

Rozdělení z hlediska distribuce zisku

- **Výnosové fondy**

Tyto fondy vyplácejí v pravidelných intervalech výnosy.

- **Růstové fondy**

Růstové fondy výnos nevyplácejí a podílník potenciální výnos realizuje pouze prodejem podílových listů.

Rozdělení na standardní a speciální fondy

- **Standardní fondy**

Standardní fondy mohou mít podobu pouze otevřeného fondu, do cenných papírů jiného standardního fondu mohou investovat pouze 10 % svého portfolia a procentuální omezení investice mají zákonem stanoveno také v případě dalších investičních instrumentů,

- **Speciální fondy**

Speciální fondy se rozdělují na speciální fondy shromažďující peněžní prostředky od veřejnosti a speciální fondy shromažďující peněžní prostředky od kvalifikovaných investorů. (Členění fondů kolektivního investování, © 2017)

6.2 Ukazatele podílových fondů

Čistá hodnota aktiv (Net Asset Value – NAV)

Čistá hodnota aktiv představuje současnou tržní hodnotu aktiv podílového fondu.

Čistá hodnota aktiv se stanoví jako součet hodnoty cenných papírů a hotovosti v držení fondů, od kterého se odečtou závazky fondu. Čistá hodnota aktiv podělena počtem podílových listů představuje čistou hodnotu aktiv na jeden podílový list. (Net Asset Value – NAV, © 2017)

Syntetický ukazatel rizika a výnosu (Synthetic Risk and Reward Indicator – SRRI)

Tento ukazatel zobrazuje proměnlivost hodnoty (volatilitu) podílového listu nebo akcie a tím rizikovost investice. Je odvozen pouze z historického vývoje hodnoty investice v měně fondu a má tudíž omezené využití pro předpověď vývoje rizikovosti investice do budoucna. Tento ukazatel vychází ze směrnic Evropské unie a má umožnit srovnání rizikovosti investičních fondů v rámci Evropské unie. (Jak se stanovuje produktové skóre, © 2015)

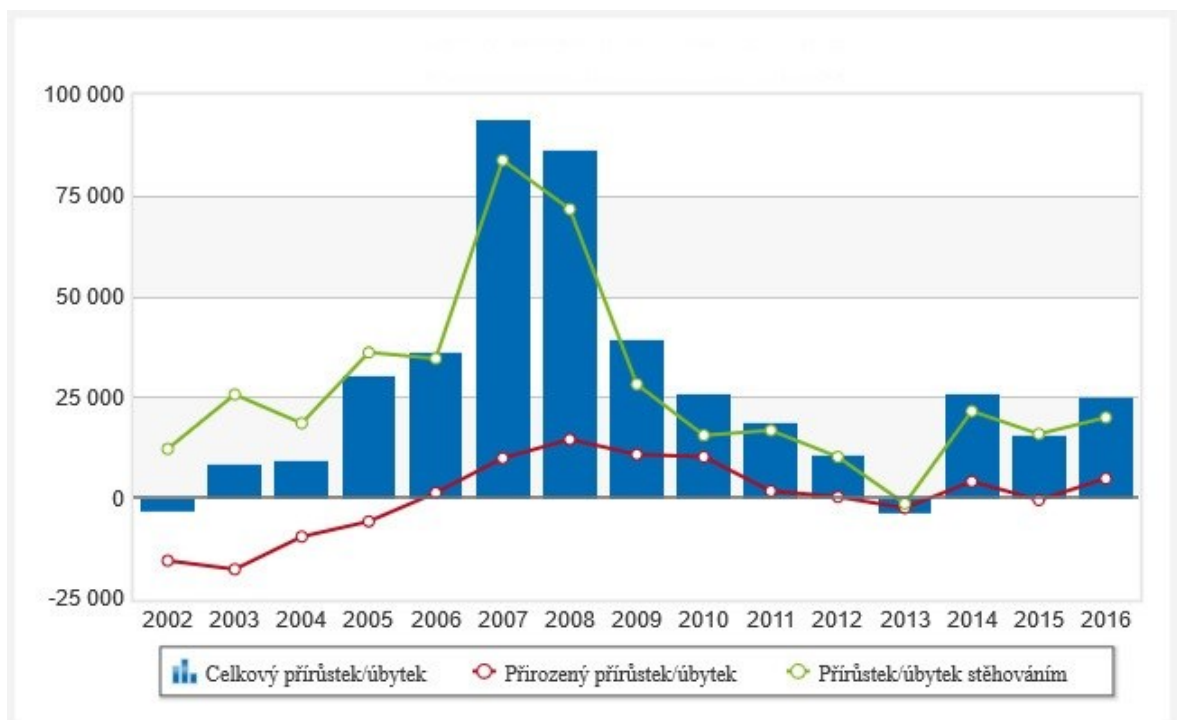
Ukazatel nabývá hodnot od 1 do 7. Při vyšší hodnotě ukazatele se předpokládá vyšší riziko konkrétní investice.

- SRRI 1 - roční volatilita do 0,5 %
- SRRI 2 - roční volatilita od 0,5 do 1,99 %
- SRRI 3 - roční volatilita od 2 do 4,99 %
- SRRI 4 - roční volatilita od 5 do 9,99 %
- SRRI 5 - roční volatilita od 10 do 14,99 %
- SRRI 6 - roční volatilita od 15 do 24,99 %
- SRRI 7 - roční volatilita více než 25 % (SRRI, © 2017)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

7 DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ V ČESKÉ REPUBLICE

Demografický vývoj v České republice se v současnosti projevuje zejména rostoucím počtem obyvatel, což je zapříčiněno hlavně migračním pohybem osob. Dále se prodlužuje délka života a roste podíl starých lidí na celkové populaci. Poslední dvě skutečnosti jsou negativním faktorem ve vztahu k financování průběžného důchodového systému. (Obyvatelstvo, 2017, Projekce obyvatelstva České republiky do roku 2100, 2013)

Obrázek 1. Vývoj přírůstku/úbytku obyvatel v České republice od roku 2002 do roku 2016 (Obyvatelstvo, 2017)

Obrázek 1. ukazuje, že Česká republika zaznamenávala mezi roky 2002 až 2016 téměř ve všech letech přírůstky počtu obyvatel. K mírným poklesům došlo pouze v roce 2002 a 2013. Tento vývoj byl způsoben z větší části migrací, kdy zejména v letech 2007 a 2008 došlo k velkému migračnímu přírůstku. V roce 2007, 2008 a 2009 došlo k největšímu přirozenému přírůstku obyvatel, to bylo způsobeno zejména faktem, že se do produkčního věku dostala početná generace tzv. Husákových dětí. (Do škol míří extrémně silný ročník, děti Husákových dětí, © 2013, Obyvatelstvo, 2017)

7.1 Stárnutí obyvatelstva

Sociální rozvoj, lepší pracovní podmínky, pokroky v medicíně a prosazování sociálních práv vedou k tomu, že méně lidí dnes umírá předčasně v dětství nebo během pracovního života. (Senioři a politika stárnutí, 2015)

Demografické stárnutí je objektivní realitou celého vyspělého světa. V naprosté většině případů jde o stárnutí v důsledku nízké plodnosti nezajišťující reprodukci obyvatel a stárnutí v důsledku prodlužování naděje na dožití. (Kulatý stůl: Stárnutí obyvatel České republiky, © 2017)

Tabulka 8. Vývoj počtu obyvatel a věkového složení obyvatelstva v jednotlivých letech – stav k 1.1. (vlastní zpracování podle materiálu ČSÚ – Věkové složení obyvatelstva 2010-2015, 2017)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet obyvatel	10 506 813	10 486 731	10 505 445	10 516 125	10 512 419	10 538 275
0-18 let	1 977 806	1 970 411	1 958 920	1 947 752	1 948 290	1 965 355
18-64 let	6 930 124	6 879 351	6 845 089	6 800 755	6 738 585	6 692 514
65 a více let	1 598 833	1 636 969	1 701 436	1 767 618	1 825 544	1 880 406
Průměrný věk	40,6	40,9	41,1	41,3	41,5	41,7

Tabulka 7. Ukazuje, že mezi roky 2010 a 2015 došlo k výraznému poklesu osob ve věkové kategorii 18-64 let, a to o 237 510 osob, což je pokles o 3,43 % vzhledem ke stavu v roce 2010. Naopak ve sledovaném období rostl počet obyvatel ve věkové kategorii 65 let a více, kdy počet obyvatel této kategorie vzrostl do roku 2015 o 281 573 osob, což znamená nárůst o 17,61 % ve vztahu k roku 2010.

Nárůst počtu obyvatel ve věkové kategorii 65 let a více je ve sledovaném období skutečně znatelný, a i když se zvyšuje horní věková hranice pro odchod do důchodu, tento trend bude v budoucnu představovat znatelnou zátěž pro průběžný penzijní systém.

Tabulka 9. Vývoj počtu důchodců a poplatníků v jednotlivých letech – stav k 31.12. (Přehled o počtu poplatníků pojistného a počtu důchodců, 2017)

	2009	2012	2013	2014	2015	2016
Celkový počet důchodců	2 790 391	2 866 056	2 857 856	2 863 210	2 873 953	2 892 469
Počet starobních důchodců	2 108 368	2 341 220	2 340 321	2 355 144	2 376 883	2 395 382
Počet poplatníků pojistného	4 905 021	5 009 347	4 974 014	5 011 106	5 104 477	5 173 257
Počet poplatníků na jednoho důchodce	1,76	1,75	1,75	1,75	1,77	1,79
Počet poplatníků na jednoho starobního důchodce	2,33	2,14	2,13	2,13	2,15	2,16

Evidenci osob pobírajících důchod a poplatníků pojistného vede Česká správa sociálního zabezpečení. Vývoj za posledních pět let nám ukazuje mírně se zvyšující celkový počet důchodců a starobních důchodců, kdy celkový počet důchodců (důchodci pobírající starobní, invalidní a pozůstalostní penzi) se ke konci roku 2016 zvýšil oproti konci roku 2012 o 26 413, což představuje 0,91% stavu ke konci roku 2016. Počet poplatníků pojistného se zvýšil ke konci roku 2016 oproti konci roku 2012 o 163 910, to je nárůst o 3,17 % vzhledem ke stavu ke konci roku 2016. Toto vedlo k mírnému nárůstu počtu poplatníka na jednoho důchodce v roce 2016.

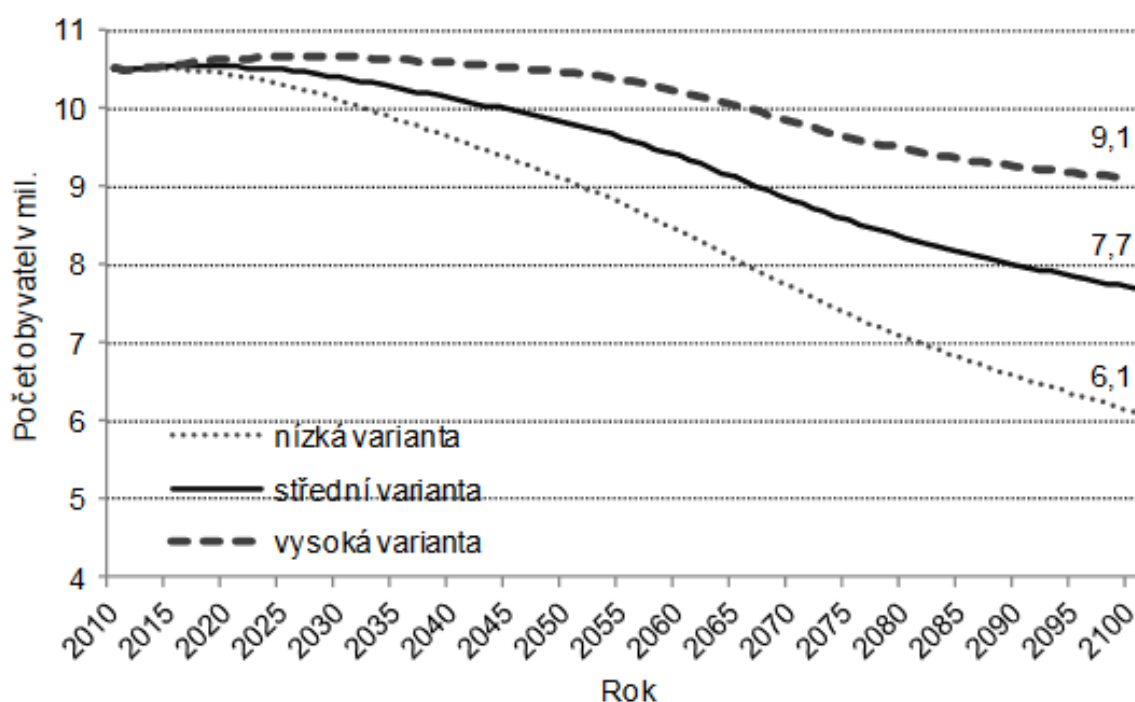
Poměr počtu poplatníků na jednoho důchodce resp. na jednoho starobního důchodce je za posledních pět let stagnující s velmi mírným nárůstem v roce 2015 a 2016. Na základě těchto ukazatelů se dá usuzovat, že vývoj průběžného důchodového systému je za posledních pět let stabilizován.

Pro nezkreslení pohledu na vývoj důchodového systému je potřeba vzít v úvahu i starší hodnoty než k roku 2012. V roce 2009 registrovala Česká správa sociálního zabezpečení o 102 078 důchodců méně oproti roku 2016 a počet poplatníků na jednoho důchodce představoval hodnotu 2,33.

7.2 Predikce budoucího demografického vývoje

Dle projekce ČSÚ z roku 2013 bude populace České republiky v průběhu 1. poloviny tohoto století výrazně stárnout. Růst střední délky života je predikován až na 83 let u mužů a 88 let u žen v roce 2050.

Přestože tato predikce předpokládá mírné zvyšování úrovně plodnosti, zlepšování úmrtnostních poměrů a zachování kladného salda zahraniční migrace, celkový počet obyvatel České republiky se sníží. Jednotlivé predikce ukazují snížení počtu obyvatel do roku 2100 o 13-42 %.

Obrázek 2. Varianty vývoje počtu obyvatel v České republice do roku 2100 (Projekce obyvatelstva České republiky do roku 2100, 2013)

Průměrný věk obyvatel v roce 2016 činil 41,7 roků. Postupně bude docházet k jeho zvyšování až na hodnotu okolo 50 let ke konci století.

Nejvyšší počet obyvatel ve věku 65 a více let se očekává v 50. letech 21. století, kdy by mohlo dojít až k dvojnásobnému nárůstu ve srovnání se stavem v současnosti. Podíl osob ve věku 65 a více let tedy vzroste z 16,8 % k 1. 1. 2013 na 32,5 % k 1. 1. 2051.

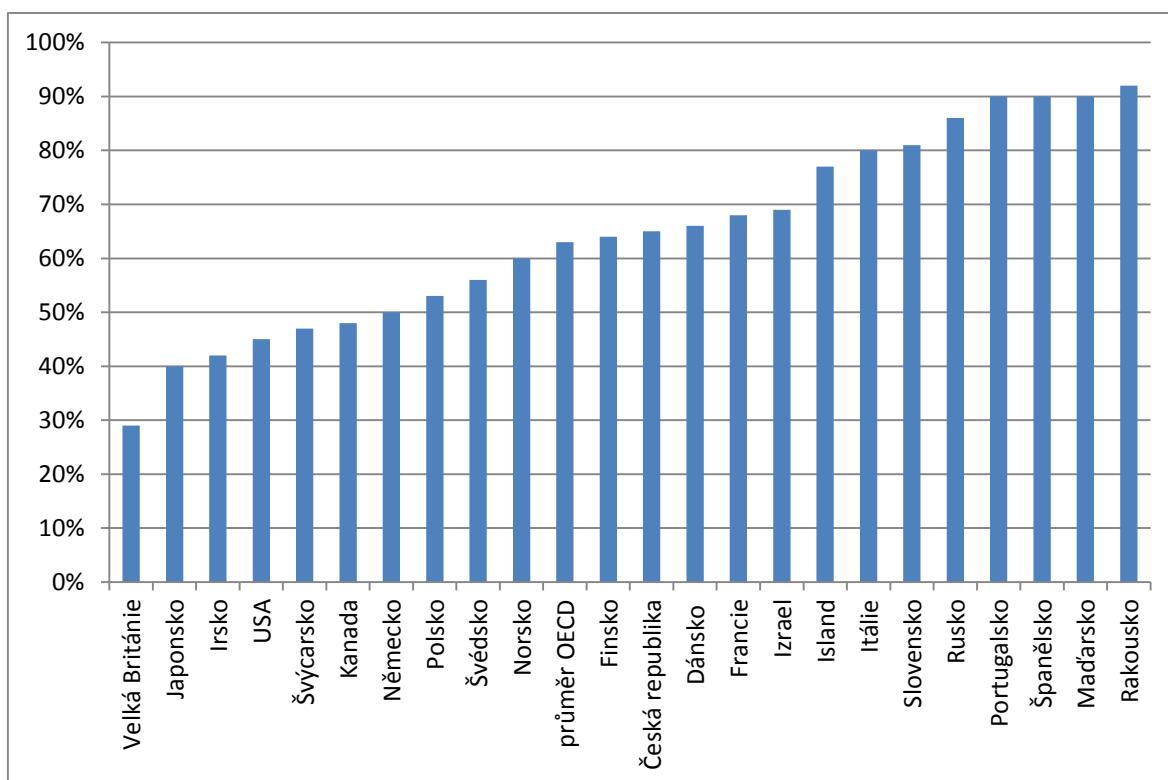
Posun věkové hranice pro odchod do důchodu povede k útlumu nárůstu počtu osob s nárokem na starobní důchod. Nejvíce osob v důchodovém věku lze očekávat na počátku 50. let 21. století., kdy by jejich počet mohl narůst až na 2,8 mil. osob, což je o zhruba 0,5

mil. více v porovnání se stavem v roce 2013. (Projekce obyvatelstva České republiky do roku 2100, 2013)

8 DŮCHODOVÉ SYSTÉMY V ZAHRANIČÍ

Ve všech zemích OECD je možné vypořádat sklon k omezení štěrnosti důchodového systému, a to zejména v dlouhém období. Stárnutí populace vyvolává dramatické zvýšení výdajů na důchody. Pokud by se nezměnily parametry důchodových systémů do roku 2040, úroveň důchodových výdajů na HDP pohybovala v Itálii na úrovni 35 %, v Rakousku a Německu na úrovni 30% a ve Francii na úrovni 27%.

Více než polovina zemí OECD zvyšuje věk pro odchod do důchodu a většina zemí OECD se přiklání k diverzifikovanějšímu důchodovému systému, kde průběžný systém je doplňován fondovými uspořádáními. (Loužek 2014, s. 38-39)

Obrázek 3. Čistý náhradový poměr u mužů ve vybraných zemích OECD v roce 2014 (*Net pension replacement rates*, © 2017)

Obrázek 3. ukazuje čistý náhradový poměr, tedy nárok na důchod dělený čistou mzdou, kterou osoba pobírala před nástupem do důchodu. (*Net pension replacement rates*, © 2017)

8.1.1 Velká Británie

Velká Británie je jednou z mála zemí v Evropě, které nečelí vážné důchodové krizi. Státní penze, z hlediska náhradového poměru ke mzdě, patří mezi nejnižší v Evropě. Velká

Británie disponuje stabilním fondovým penzijním sektorem a její populace nestárne tak rychle jako v jiných evropských zemích.

Důchodový systém ve Velké Británii je poměrně složitý. Systém se skládá z více pilířů a zahrnuje širokou paletu produktů, a to produkty státní, podnikové a soukromé, dávkové a příspěvkové orientované, s různými odpovědnými stranami (stát, zaměstnavatel). Zaměstnanci jsou povinni plánovat svůj vlastní důchod a nesou všechna rizika (riziko investiční, důchodové a riziko dlouhověkosti).

Základním pilířem důchodového systému ve Velké Británii je základní státní důchod, který je nabízen všem v jednotné výši. Tento základní důchod je doplněn u zaměstnaných osob tzv. druhým státním důchodem. Základní státní důchod a druhý státní důchod tvoří ve Velké Británii první pilíř důchodového zabezpečení. (Loužek 2014, s. 42)

Do prvního pilíře přispívají zaměstnanci i osoby samostatně výdělečně činné, kdy zaměstnanci platí na pojistném 12 % z jejich týdenního výdělku, ale pouze pokud je jejich týdenní výdělek ve výši do 827 GBP, z výdělku nad touto hranicí platí zaměstnanec pouze 2 % z dodatečného výdělku. Osoby samostatně výdělečně činné odvádějí pojistné ve výši 9 % z jejich výdělku, který za rok nepřesáhne 43 000 GBP. Z ročního výdělku nad 43 000 GBP je odvod 2 %. (Social Security in the UK, © 2017)

Výdaje státu na důchody ve Velké Británii nehrají významnější roli, protože průběžné financování v prvním pilíři představuje jen malý podíl v zajištění na stáří.

Ve druhém pilíři jsou obsaženy příspěvkově nebo dávkově definované podnikové důchody, osobně sjednané důchodové pojištění a kolektivně vyjednané individuální důchodové plány popř. kapitálové (podílnické) důchody. Povinnost účastnit se druhého pilíře není stanovena. (Loužek 2014, s. 43-44)

Třetí pilíř je tvořen soukromými důchodovými fondy. (Social Security in the UK, © 2017)

8.1.2 Německo

Dnešní podoba základního důchodového systému v Německu je založena na principu PAYG z roku 1957. První pilíř je průběžně financovaný a na financování se podílejí zaměstnanci i zaměstnavatelé, přičemž odvod na důchodovém pojistném je stanoven na 18,7 % z výdělku a zaměstnanec a zaměstnavatel se dělí na platně pojistného rovným dílem, kdy každý odvádí 9,35 %. Systém spravují oborové sociální pojišťovny, které jsou

řizeny zástupci zaměstnavatelů, zaměstnanců a státu. (Loužek 2014, s. 40, The German Social Security System, © 2017)

Účast v prvním pilíři je povinná pro zaměstnance a určité skupiny osob samostatně výdělečně činných. Pro vznik nároků na důchod stačí doba pojištění pouze 5 let a dosažení důchodového věku 65 let.

Druhý pilíř je v Německu tvořen podnikovými penzemi. Účast na podnikové penzi je nepovinná. Podnikový penzijní plán musí garantovat výplatu alespoň hodnoty zaplacených prostředků. Podnikovou penzi je možno čerpat po dosažení důchodového věku.

Třetí pilíř je tvořen dobrovolným pojištěním nebo spořením. Rozšířené je zejména zabezpečení na stáří prostřednictvím životního pojištění. V rámci produktů soukromého pojištění nebo spoření je možné využívat daňové a jiné výhody. (Loužek 2014, s. 40-41)

8.1.3 Švédsko

V roce 1998 schválilo Švédsko legislativu, která změnila důchodový systém směrem k fiktivnímu příspěvkově definovanému systému, který je financován průběžným systémem. Zároveň byl zaveden druhý pilíř povinného spoření do fondů.

Veřejný důchodový systém má ve Švédsku dvě složky, a to tzv. NDC (notional defined contribution – pomyslně definovaný příspěvek) a FDC (financial defined contribution – finančně definovaný příspěvek). Veškeré pojistné je placeno zaměstnavatelem a činí 31,42 % z hrubé mzdy a z toho jde na starobní 10,21 %.

V rámci NDC byly vytvořeny individuální účty, jejichž hodnota představuje budoucí nárok. Jedná se však o fiktivní účty, systém funguje stále na principu PAYG. Výše penze je vypočtena na základě poměru zůstatku na účtu a očekávané doby dožití, která je zprůměrovaná stejně pro muže a ženy. V NDC systému je důchodový věk pružný a dávky mohou být získány nejdříve od 61 let. Tento systém motivuje k co nejdélejší práci, neboť budoucí dávky jsou vázané na celoživotní příjmy a tím i příspěvky.

Mimo NDC systém však ve Švédsku existuje ještě minimální důchodová dávka financovaná z daňových příjmů státu. Tato dávka nahrazuje penze z NDC systému a je určená pro jednotlivce s žádným nebo nízkým příjmem. Dávka se vyplácí od 65 let věku a je ve výši zhruba 35 % průměrného příjmu manuálně pracujících lidí. Dávka se indexuje podle cen.

Druhý pilíř důchodového systému je ve Švédsku povinný a je tvořen fondy FDC. Z důchodového pojištění se do fondů odvádí 2,5 %. Druhý pilíř tedy tvoří relativně malý podíl na důchodovém zabezpečení. (Loužek 2014, s. 44-45)

8.1.4 Slovensko

Slovenská republika provedla v roce 2003 rozsáhlou reformu důchodového systému, kdy se jednopilířový systém s průběžným financováním změnil na systém postavený na třech pilířích.

První pilíř je průběžně financovaný a dávkově definovaný systém. Výška plateb do systému je spojená s výškou poskytovaných dávek. Důchodové pojištění je tvořeno starobním pojištěním a invalidním pojištěním. Odvod na důchodové pojištění je 18 % z hrubé mzdy. Důchodové pojištění je povinné ze zákona.

Druhý pilíř je tvořen starobním důchodovým spořením. Toto spoření je příspěvkově definované, tedy výška důchodové dávky závisí na výši zaplacených příspěvků do druhého pilíře a jejich zhodnocení. Finanční prostředky spořitelů spravují důchodové správcovské společnosti. Vstup do druhého pilíře je dobrovolný a je možno jej uskutečnit do věku 35 let. Po vstupu se ovšem stává starobní důchodové spoření povinné. Z celkových 18% důchodového pojištění se do druhého pilíře odvádí polovina (9 %) a v roce 2017 minimálně dalších 4,25 % z hrubé mzdy.

Třetí pilíř je tvořen doplňkovým důchodovým spořením. Tento pilíř je dobrovolný a pouze pro zaměstnance, kteří vykonávají tzv. rizikové práce, je povinný. Příspěvky do třetího pilíře za zaměstnance vykonávající rizikové práce povinně odvádí zaměstnavatel. Odvod příspěvků i zaměstnancem je dobrovolný. (Dôchodkový systém, © 2017)

9 STAV DŮCHODOVÉHO SYSTÉMU V ČESKÉ REPUBLICE

Český důchodový systém je v současné době tvořen dvěma důchodovými pilíři. Základní pilíř je povinný, dávkově definovaný a průběžně financovaný. Ze základního pilíře jsou vypláceny starobní, invalidní a pozůstalostní důchody. Doplnkový pilíř je dobrovolný, příspěvkově definovaný a kapitálově financovaný. V doplňkovém pilíři je možné využívat státních příspěvků a odpočtu od daňového základu. (Současný český důchodový systém, © 2017)

Státní průběžný pilíř zajišťuje 95 % příjmů seniorů. (Průvodce důchodovou reformou, © 2013). Přičemž průměrný starobní důchod financovaný z průběžného systému v září 2016 činil 11 441 Kč. Průměrný důchod u mužů byl ke stejnému datu 12 643 Kč a u žen 10 383 Kč. (Průměrný důchod v roce 2017: Kdo na něj dosáhne?, © 2016)

Český důchodový systém je z velké míry založen na principu solidarity. Penze občanů s nižšími příjmy jsou v porovnání s jejich odvody na pojistném vysoké a občané s vyššími odvody na pojistném mají zase penze poměrově nižší. Vzhledem k demografickým změnám se ale dá očekávat, že míra solidarity bude v penzijním systému klesat. (Současný český důchodový systém, © 2017)

Tabulka 10. Příjmy a výdaje důchodového a nemocenského účtu státu v letech 2012 až 2016 v mld. Kč (Příjmy a výdaje na sociální zabezpečení, 2017)

	2012	2013	2014	2015	2016
Příjmy z důchodového pojištění	323,3	323,8	333	352	372,9
Výdaje na dávky důchodového pojištění	372,8	373,8	376,4	385,5	389,2
Saldo důchodového účtu	-49,4	-49,7	-43,4	-33,5	-16,3
Příjmy z nemocenského pojištění	24,9	25,1	26	27,4	28,5
Výdaje na dávky nemocenského pojištění	19,4	20,1	22,1	24,1	26,3
Saldo nemocenského účtu	5,6	5	3,9	3,3	2,2
Stav účtu sociálního zabezpečení	-43,9	-44,7	-39,5	-30,2	-14,1

Příjmy a výdaje důchodového a nemocenského účtu se evidují dohromady na účtu sociálního zabezpečení. Tabulka 9. nám ukazuje klesající tendenci na saldo důchodového účtu, kdy zejména v letech 2015 a 2016 došlo k výraznému snížení schodku tohoto účtu. I

když výdaje na dávky důchodového pojištění rostou, příjmy z důchodového pojištění rostou rychlejším tempem. Saldo nemocenského účtu se vyvíjí ve sledovaném období negativně, nicméně i v roce 2016 nemocenský účet vykazuje přebytky. Schodek účtu sociálního zabezpečení od roku 2013 klesá, což je způsobeno hlavně klesajícím schodkem důchodového účtu.

Tabulka 11. Výdaje na dávky důchodového pojištění k HDP v letech 2012 až 2015 (vlastní zpracování podle HDP 2017, vývoj hdp v ČR, © 2017, Příjmy a výdaje na sociální zabezpečení, 2017)

	2012	2013	2014	2015
HDP (v mld. Kč)	4 041,9	4 077,3	4 261,1	4 477
Výdaje na dávky důchodového pojištění (v mld. Kč)	372,8	373,8	376,4	385,5
Výdaje na dávky důchodového pojištění k HDP	9,22 %	9,17 %	8,83 %	8,61 %

Z tabulky 10. vyplývá, že výdaje na dávky důchodového pojištění k HDP v analyzovaném období klesají. I když výdaje na dávky důchodového pojištění rostly, nominální hodnota HDP rostla rychleji.

9.1 Možný vývoj důchodového systému.

Mezi možné názory jakým směrem by se mohl český důchodový systém ubírat, patří např. názor o možné udržitelnosti průběžného systému za předpokladu omezené valorizace penzí na úrovni inflace a jedné třetině růstu reálných mezd a neomezeném zvyšování věku odchodu do penze.

Potůčkova důchodová komise navrhuje, že stát by měl prostřednictvím odvodů důchodového pojištění penalizovat osoby, které jsou z jakéhokoliv důvodu bezdětné.

Vít Samek, místopředseda ČMKOS navrhuje přetvořit doplňkové penzijní spoření do podoby, jakou měl zrušený druhý pilíř, kdy by penzijní spoření bylo povinné a každý daňový poplatník by do něj odváděl 4 % ze mzdy a stát by mu navíc 1 % přidával (Zámečník, 2015)

10 DOPLŇKOVÉ PENZIJNÍ SPOŘENÍ

V České republice působí v současnosti 8 penzijních společností, které jsou všechny sdruženy v Asociaci penzijních společností České republiky. Těchto 8 penzijních společností obhospodařuje 27 účastnických penzijních fondů. (Základní údaje, © 2017, Zhodnocení účastnických fondů v %, © 2017)

Většina z 27 účastnických fondů vznikla k 1. 1. 2013. Zrušen byl Smíšený účastnický fond AXA penzijní společnosti, jehož nástupcem je Vyvážený účastnický fond, dále se pak sloučily fondy Penze 2030 a Penze 2040 patřící NN penzijní společnosti, a vzniknul Spořicí účastnický fond, který se později přejmenoval na Vyvážený fond. A mimo to NN penzijní společnost změnila ještě Akciový fond na Růstový fond. (Tůma, 2017)

Tabulka 12. Vývoj penzijního připojištění (PP) a doplňkového penzijního spoření (DPS) v letech 2012 až 2016 – stav k 31.12. (Základní ukazatele vývoje penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření k 31.12.2016 včetně Komentáře. © 2017)

	2012	2013	2014	2015	2016
Počet PP a DPS celkem	5 134 862	4 963 344	4 803 134	4 643 016	4 536 063
Počet DPS celkem	-	76 669	217 985	361 395	536 759
Počet nových PP a DPS	1 128 020	77 771	145 841	156 062	195 508
Příspěvky účastníků (mld. Kč)	25 493	33 306	32 897	32 667	33 714
Státní příspěvky (mld. Kč)	5 913	6 861	6 847	6 803	6 828
Průměrný měsíční příspěvek účastníka (mld. Kč)	465	570	579	598	620
Průměrný měsíční státní příspěvek (mld. Kč)	108	117	120	124	127

Tabulka 11. nám ukazuje, že počet neukončených doplňkových penzijních spoření ve sledovaném období roste. Celkový počet neukončených penzijních připojištění a neukončených doplňkových penzijních spoření ovšem klesá. Příspěvky účastníků a státní příspěvky jsou od roku 2013 zhruba konstantní. Roste průměrný měsíční příspěvek účastníka a průměrný měsíční státní příspěvek. Jelikož klesá počet neukončených penzijních připojištění a neukončených doplňkových penzijních spoření a zároveň roste průměrný měsíční příspěvek účastníka, tak poměr vložených prostředků připadající na

jedno neukončené penzijních připojištění nebo neukončené doplňkové penzijní spoření roste.

Tabulka 13. Penzijní společnosti – počet aktivních účastníků, počet účastníků DPS, prostředky účastníků a podíl na trhu (vlastní zpracování podle Penzijní společnosti – 4. čtvrtletí 2016, © 2017)

Penzijní společnost	Počet aktivních účastníků	Počet účastníků DPS	Prostředky účastníku (mil. Kč)	Podíl na trhu
Allianz PS	458 705	26 262	38 345,21	10,15 %
AXA PS	352 932	24 407	40 690,88	7,81 %
Conseq PS	97 217	10 945	7 318,05	2,15 %
PS České spořitelny	923 060	165 903	71 890,39	20,43 %
ČSOB PS	634 599	81 809	45 310,48	14 04 %
NN PS	341 136	13 870	34 692	7,55 %
PS Komerční banky	535 156	89 403	48 923	11,84 %
PS České pojišťovny	1 176 027	129 892	95 862	26,03 %
Celkem	4 518 832	542 491	383 033	100 %

Na skladbu portfolia účastnického penzijního fondu má vliv především povaha fondu. Ze zákona je penzijní společnost povinna nabídnout alespoň jeden konzervativní fond. Struktura dynamických fondů je pak plně v režii penzijní společnosti. Většinou čím je profil fondu rizikovější, tím větší část prostředků z fondu je investována v akciích. Ovšem není vyloučené ani to, že dynamický fond bude ve větší míře investovat do dluhopisů, pokud bude vývoj na trhu příznivý pro investice do dluhopisů. (Šumbera, 2015)

Účastnické fondy investovaly v roce 2016 do běžných účtů a termínovaných vkladů, kdy tyto investice narostly z 17,61 % na 23,48 %. V roce 2016 poklesly investice do dluhopisů zemí OECD a dluhopisů MFI (z 15,21 % na 13,33 %). Ostatní dluhopisy narostly z 12,27 % na 16,55 %. Investice do akcií narostly z 8,77 % na 12,16 %. (Zámečník, 2017)

10.1 Vývoj výnosů účastnických penzijních fondů

Kompletní přehled vývoje výnosů účastnických fondů v procentech je uveden v Příloze P II.

Tabulka 14. Průměrná roční míra inflace v letech 2013 až 2016 (Inflace – druhy, definice, tabulky, 2017)

	2013	2014	2015	2016
Průměrná roční míra inflace	1,4 %	0,4 %	0,3 %	0,7 %

Míra inflace v roce 2016 činila 0,7 % (Inflace – druhy, definice, tabulky, 2017). Všechny povinné konzervativní fondy tedy v roce 2016 vykázaly záporné reálné zhodnocení. Reálně zhodnotit vložené finanční prostředky se nepodařilo ani Dluhopisovému fondu od AXA penzijní společnosti, Garantovanému fondu od ČSOB penzijní společnosti a Vyváženému fondu a Spořicímu fondu od Penzijní společnosti Komerční banky.

Při porovnání průměrné roční míry inflace a výnosů účastnických fondů i v letech 2013 až 2015 je patrné, že většina účastnických fondů, a to i povinně konzervativní fondy dokázaly svými výnosy průměrnou roční míru inflace překonat. Špatně si vedl pouze Růstový fond NN penzijní společnosti, který skončil v roce 2015 ve ztrátě -11,53%.

Vůbec nejvyššího výnosu dosáhl v roce 2016 Globální akciový fond Conseq penzijní společnosti, a to zhodnocení ve výši 10,81 %. Velmi dobré výsledky vykázal také Dynamický fond Penzijní společnosti České spořitelny (7,42%), Růstový fond NN penzijní společnosti (9,35%) a Dynamický fond Penzijní společnosti České pojišťovny (6,40%).

V případě průměrného zhodnocení si nejlépe vede opět Globální akciový fond Conseq penzijní společnosti, který během svého celkového trvání dokázal zhodnotit vložené finanční prostředky v průměru o 10,74 % za rok, nicméně v roce 2015 fond dosáhl záporného výnosu -0,08 %. Druhý nejlépe si stojící fond, co se týká průměrného zhodnocení, je Dynamický fond od ČSOB penzijní společnosti. Fond vykázal průměrné roční zhodnocení ve výši 4,24 % a mimo rok 2013, kdy dosáhl zhodnocení pouze 0,66 %, nešel ve zbývajících letech pod výnosovou hranici 3 %. Třetím neúspěšnějším podle průměrného ročního zhodnocení je Dynamický fond od Penzijní společnosti České spořitelny, který zhodnotil vložené prostředky v průměru o 3,39 % za rok. Je ale potřeba

uvést, že jeho výkonnost je kolísavá a v roce 2013 vykázal zhodnocení pouze 0,17 % a v roce 2015 dokonce záporné zhodnocení -1,04%.

11 ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Pojistný trh v České republice tvořilo k 31. 12. 2015 celkem 31 tuzemských pojišťoven a 23 poboček pojišťoven ze zemí EU. Mimo to působí na českém pojistném trhu ještě Česká kancelář pojistitelů, což je profesní organizace pojistitelů, kterým bylo uděleno povolení k provozování pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. (Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem, © 2016)

11.1 Situace na trhu životního pojištění

Hrubé předepsané pojistné je jedním ze základních ukazatelů popisujících vývoj na pojistném trhu. (Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem, © 2016)

Tabulka níže zobrazuje snížení hrubého předepsaného pojistného o 2,8 % v roce 2015 oproti roku 2014. I když se hrubé předepsané pojistné u neživotního pojištění zvýšilo v roce 2015 o 5 %, celkové hrubé předepsané pojistné pokleslo v důsledku poklesu hrubého předepsaného pojistného u životního pojištění o 12,4 %.

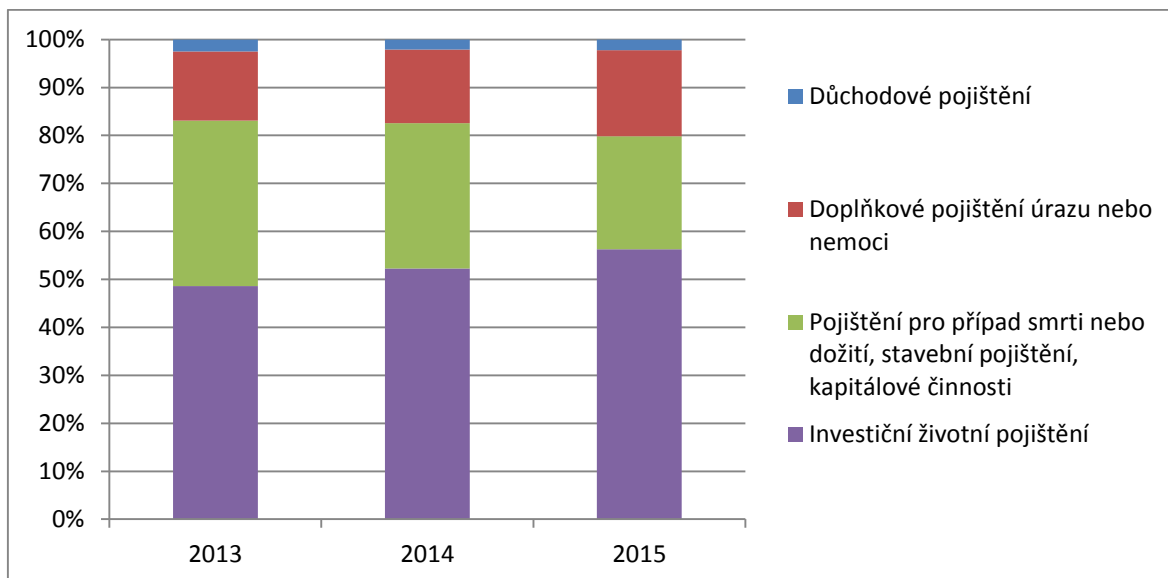
Vývoj hrubého předepsaného pojištění je u životního pojištění v letech 2010 až 2014 bez větších výkyvů. Hrubé předepsané pojistné u neživotního pojištění od roku 2010 do roku 2012 klesá a poté do roku 2015 roste.

Tabulka 15. Hrubé předepsané pojistné (v mld. Kč) na životním a neživotním pojištění v letech 2010 až 2015 (Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem, © 2016)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Životní pojištění	71,8	72	72	71,6	71,2	62,4
Neživotní pojištění	84,2	83,1	81,6	85	86,7	91
Celkem	156	155,1	153,6	156,6	157,9	153,4

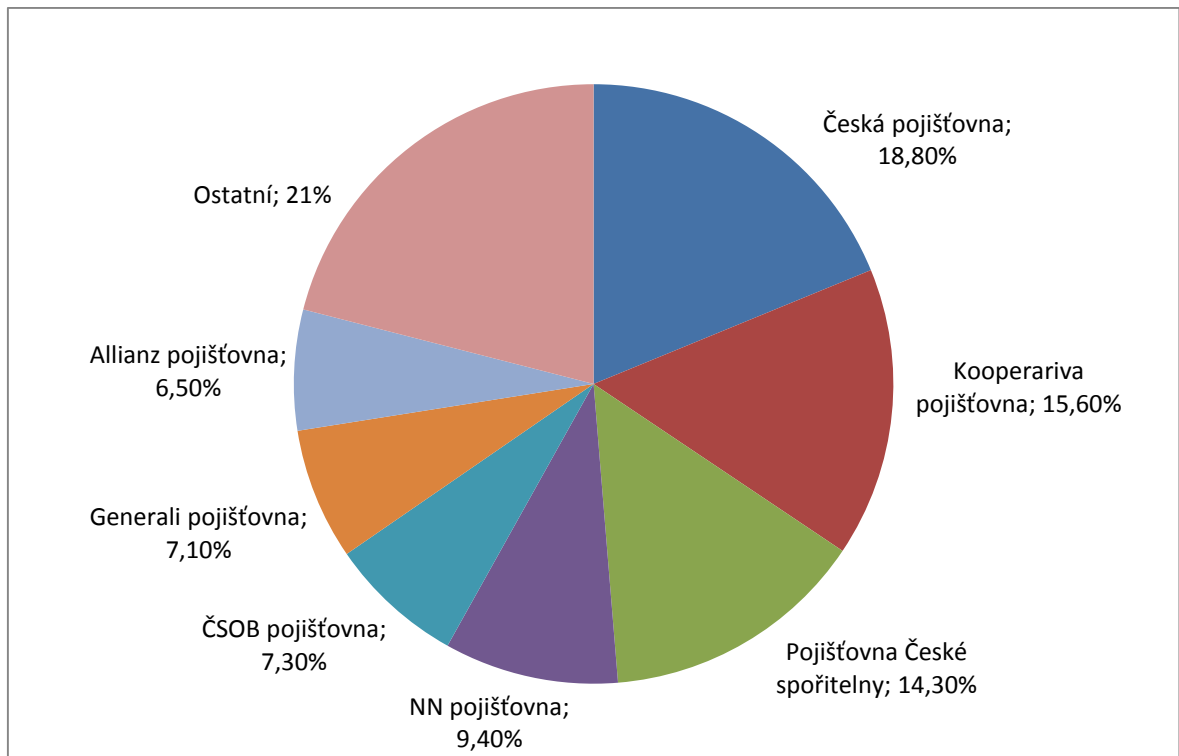
Na trhu životního pojištění v letech 2013 až 2015 rostl podíl investičního životního pojištění, a to na úkor produktů s garantovaným výnosem, jejichž podíl na předepsaném pojistném klesl. Ovšem i u investičního životního pojištění došlo mezi roky 2014 a 2015 k poklesu předpisu o 5,6 %. Standardní produkty s garantovaným výnosem poklesly mezi roky 2014 a 2015 o 31,9 %. Na vývoji předepsaného pojistného u životního pojištění se projevil vliv daňových změn a pokračující prostředí nízkých úrokových sazeb.

Podíl investičního životního pojištění na trhu životního pojištění se zvýšil mezi roky 2014 a 2015 o 4,1 % na 56,3 %. Podíl tradičních produktů jako je pojištění pro případ smrti nebo dožití a stavební pojištění, se na celkovém předepsaném pojistném u životního pojištění mezi roky 2014 a 2015 snížil na 23,6 %. (Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem, © 2016)

Obrázek 4. Předepsané pojistné dle odvětví životního pojištění za roky 2013 až 2015 (vlastní zpracování podle Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem, © 2016)

Největší pojišťovnou na trhu životního pojištění je Česká pojišťovna, která podle předepsaného pojistného disponuje 18,8 % trhu. Druhá je Kooperativa pojišťovna s 15,6 % trhu a třetí je Pojišťovna České spořitelny s 14,3 % trhu. Ostatní pojišťovny na trhu životního pojištění mají tržní podíl pod 10 %.

Obrázek 5. Podíly na pojistném trhu podle předepsaného pojistného na životní pojištění k 31. 12. 2016 (vlastní zpracování podle Vývoj pojistného trhu, © 2017)

11.2 Porovnání investičního životního pojištění

Investiční životní pojištění se skládá ze dvou složek. Jedná se o pojištění pro případ a část finančních prostředků je investována.

11.2.1 Nákladovost investičního životního pojištění

Investiční životní pojištění je zatíženo poplatky. Jde o měsíční poplatek, vstupní poplatek nebo poplatek za správu fondů.

Porovnat investiční životní pojištění dostupná na trhu není snadné. Existuje několik ukazatelů (PER, RiY, WABEKE, TANK, atd.), které se věnují porovnání nákladovosti jednotlivých životních pojištění. Porovnání pomocí těchto ukazatelů je problematické, neboť tyto ukazatele většinou v sobě nezahrnují všechny náklady na pojištění, počítají se podle modelových situací s předpokládanou mírou zhodnocení, která se však může měnit, berou v úvahu jen investiční složku pojištění a nezahrnují v sobě údaj o kvalitě pojistného produktu. Může se i stát, že pojišťovna veřejně neuvádí náklady životního pojištění, a proto mnohdy není možné hodnotu příslušného ukazatele ani stanovit. (Dlouhá, 2014)

Cena životního pojištění se odvíjí od věku klienta a jeho životosprávy. Společnost Broker Trust uvedla cenový index RIP (Ryzí Index Pojištění), který měří průměrnou nákladovou a ziskovou přírážku ve srovnání s ryzím (netto) pojistným.

Brutto pojistné, tedy pojistné, které pojistník platí za poskytované pojištění, se skládá ze tří složek, a to ryzího (netto) pojistného, kalkulovaných nákladů pojišťovny a požadovaného zisku pojišťovny. RIP počítá o kolik procent je sazebníková (brutto) cena pojištění vyšší ve srovnání s ryzím (netto) pojistným. Ukazatel RIP se tedy dá interpretovat jako ukazatel předraženosti životního pojištění. (Šídlo, 2014)

Přehled nákladovosti životního pojištění stanovený podle metodiky RIP je uvedený v Příloze P III. Nejnižší nákladovost u životního pojištění měřenou podle indexu RIP vykazuje životní pojištění od Generali Pojišťovny, a to 0%, tedy hodnota brutto pojistného se může u tohoto životního pojištění v případě zdravé životosprávy pojištěného rovnat hodnotě netto pojistného. Nízká nákladovost podle indexu RIP je uvedena také u životního pojištění od MetLife pojišťovny (8 %), UNIQA pojišťovny (10 %) a Allianz pojišťovny (12 %). Nákladovosti u těchto životních pojištění platí v případě, že pojištěný je nekuřák, kdy v případě životního pojištění od Allianz pojišťovny činní nákladovost životního pojištění pro kuřáky 84 %. Nižší hodnoty nákladovosti podle indexu RIP jsou uvedeny i u životního pojištění Pojišťovny České spořitelny (23 %) a AXA pojišťovny (26 %).

Index RIP ovšem ukazuje pouze průměrnou nákladovost pojistného produktu, údaje o kvalitě pojistného produktu nejsou v indexu zahrnuty a výše pojistného je stanovena na základě mnoha faktorů, kdy mimo to zda pojištěný je kuřákem či nikoliv, závisí také na tom, jaké vykonává pojištěný povolání, zda má nadváhu nebo jestli absolvuje preventivní lékařské prohlídky atd. (Přehled nákladovosti IŽP, © 2015)

Životní pojištění od Generali Pojišťovny má sice podle indexu RIP nákladovost 0%, pojištění ovšem obsahuje celou řadu výluk jako např. neplnění za úmrtí v důsledku nemocí vzniklých před počátkem pojištění, neplnění v případě sebevraždy nebo v případě, že pojistná událost nastane při vysokohorské turistice, hloubkovém potápění nebo u jiných rizikových sportů. (Šídlo, 2015)

Ukazatele nákladovosti životního pojištění poskytují pouze údaje o nákladech na životní pojištění, nedovedou ale zhodnotit životní pojištění jako celek.

Celkové zhodnocení životního pojištění je obtížné, životní pojištění se od sebe liší v mnoha parametrech jako je např. počet osob na pojistné smlouvě, minimální a maximální vstupní

věk pojištěného, možnost změny rozsahu rizik a změny výše pojistného v průběhu pojištění, počet nabízených investičních fondů a strategií, garantované zhodnocení, počáteční poplatek, výluky z pojistného plnění, počet a rozsah nabízených připojištění, nabízené asistenční služby atd. (Pojištění – žebříček nejlepších nabídek, © 2017)

11.2.2 Vývoj na trhu investičního životního pojištění

Servery Finparáda a Zlatá koruna porovnávají a sestavují žebříčky nejlepších investičních životních pojištění na trhu.

Server Finparáda uvádí za nejlepší investiční životní pojištění, pojištění NN Smart od NN Životní pojišťovny, na druhé místo řadí investiční životní pojištění Fair Life od MetLife pojišťovny a na třetí místo Investiční životní pojištění Vital Invest od Komeční pojišťovny. (Pojištění – žebříček nejlepších nabídek, © 2017)

Server Zlatá koruna udělil za rok 2016 první místo v kategorii nejlepšího životního pojištění na českém trhu FLEXI životnímu pojištění od Pojišťovny České spořitelny. Toto životní pojištění bylo serverem Zlatá koruna oceňováno i v minulých letech. (Zlatá koruna 2016, © 2017)

Trendem na trhu životního pojištění se může stát odklon od investičního životního pojištění, kdy Allianz pojišťovna přestala nabízet investiční životní pojištění k 1. 12. 2016 a v současné době nabízí již pouze rizikové životní pojištění Allianz ŽIVOT. Důvodem je zejména další nemožnost garantovat výnosy na tomto pojistném produktu, a také klesající zájem o investiční životní pojištění ze strany klientů, zejména kvůli praktikám nepoctivých prodejců, kteří většinou po dvou letech přesvědčili klienta k ukončení staré a uzavření nové pojistné smlouvy. Prodejce tak získal při sjednání nové pojistné smlouvy provizi, zatímco klient přišel o peníze, které měl přes pojištění investovat, ale místo toho platil znovu provizi prodejci. (Allianz ŽIVOT, © 2017, Mašek, 2016, Skalková a Hovorka, 2016)

Od 1. 12. 2016 je na základě novely zákona č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích povinností zprostředkovatele v případě ukončení pojistné smlouvy, klientovi vrátit poměrnou část provize rozložené do prvních pěti let. (Mašek, 2016, Skalková a Hovorka, 2016)

12 PODÍLOVÉ FONDY

Na českém trhu existuje v současnosti velké množství různě zaměřených podílových fondů. Vzájemné porovnání všech podílových fondů je značně problematické. Zaměřil jsem se tedy pouze na porovnání podílových fondů největších subjektů na českém trhu, na podílové fondy tří největších českých bank, tedy České spořitelny, ČSOB a Komerční banky a také na porovnání podílových fondů od Generali Investments CEE, jakožto investiční společnost skupiny Generali pod, kterou patří i Česká pojišťovna, tj. největší pojišťovna na českém trhu.

Akciové fondy

V rámci akciových fondů jsem vybral fondy uvedené v tabulce níže. Akciové fondy jsem se snažil vybrat podle celosvětového, nikoliv teritoriálního zaměření, které sice může být výnosově zajímavější, ovšem také více rizikové. Také jsem se snažil o diverzifikaci fondu v rámci odvětví, pouze u fondu, který nabízí Investiční společnost Komerční banky, jsem zvolil sektorově orientovaný fond Amundi Funds CPR Global Resources, který investuje do akcií společností působících v oblasti energetiky, zlata a minerálů. Ostatní akciové fondy, které nabízí Investiční společnost Komerční banky, se zaměřují na teritoriální vyspělé nebo méně rozvinuté trhy, popř. na méně diverzifikované nebo nepříliš výnosově zajímavé akciové investice.

Tabulka 16. Porovnání akciových podílových fondů (vlastní zpracování podle Investiční fondy, © 2017, Otevřené podílové fondy, © 2017, Podílové fondy, © 2017, Povaha investičních nástrojů, © 2017)

Název fondu	Rizikovost (SRRI)	Výkonnost za 5 let (p.a.)	Výkonnost od vzniku (p.a.)	Vstupní poplatek	Poplatek za obhospodařování
ISČS Top Stocks	6	13,22 %	8,72 %	3 %	2,5 %
ČSOB Akciový	5	7,84 %	3,94 %	3 %	2 %
Amundi Funds CPR Global Resources	6	n/a	16,78 %	3 %	1,7 %
Generali Fond globálních značek	5	7,99 %	3,59%	2,5 – 4 %	2,2 %

Smíšené fondy

Jednotlivé společnosti nabízející podílové fondy většinou u fondů smíšených dávají na výběr z konzervativního, vyváženého nebo dynamického smíšeného fondu. Pro porovnání jsem zvolil vyvážené smíšené fondy. Pokud je zvolen, pro případné zabezpečení na důchod, smíšený fond jako střední cesta poskytující určité zhodnocení a zároveň i konzervativní složku, potom nejlépe tomuto záměru odpovídá i vyvážený profil smíšeného fondu.

Tabulka 17. Porovnání smíšených podílových fondů (vlastní zpracování podle Investiční fondy, © 2017, Otevřené podílové fondy, © 2017, Podílové fondy, © 2017, Povaha investičních nástrojů, © 2017)

Název fondu	Rizikovost (SRRI)	Výkonnost za 5 let (p.a.)	Výkonnost od vzniku (p.a.)	Vstupní poplatek	Poplatek za obhospodařování
ISČS Vyvážený mix FF	3	4,25 %	2,34 %	1,5 %	1 %
ČSOB Vyvážený	3	4,04 %	1,22 %	1,5 %	0 % z fondů KBC, 1 % z ostatních aktiv
KB Vyvážený profil	3	1,92 %	0,49 %	1 %	1,4 %
Generali Fond fondů vyvážený	4	2,48 %	2,46 %	1,8 – 3%	0 %

Dluhopisové fondy

Dluhopisové fondy v sobě nesou nejmenší rizikovost v rámci podílových fondů a také nejmenší poplatky. V rámci dluhopisových fondů je výhodnější využít fond korporátních dluhopisů, neboť přináší přece jen lepší výsledky oproti fondům státních dluhopisů, které mnohdy dosahují opravdu velmi nízkých výnosů.

Tabulka 18. Porovnání dluhopisových podílových fondů (vlastní zpracování podle Investiční fondy, © 2017, Otevřené podílové fondy, © 2017, Podílové fondy, © 2017, Povaha investičních nástrojů, © 2017)

Název fondu	Rizikovost (SRRI)	Výkonnost za 5 let p.a.	Výkonnost od vzniku (p.a.)	Vstupní poplatek	Poplatek za obhospodařování
ISČS Sporobond	2	3,05 %	4,38 %	1 %	0,5 %
ČSOB Střednědobých dluhopisů	2	2,48 %	2,62 %	0,5 %	1 %
IKS Dluhopisový PLUS	3	2,87 %	2,52 %	1 %	1,3 %
Generali Fond korporátních dluhopisů	3	3,20 %	4,08 %	1 %	1,9 %

13 VÝBĚR FINANČNÍCH PRODUKTŮ PRO SESTAVENÍ DŮCHODOVÉHO PORTFOLIA

13.1.1 Doplnkové penzijní spoření

Vybrat vhodné doplnkové penzijní spoření není jednoduché. Spoření funguje zatím pouze čtvrtým rokem a některé fondy s vysokou výnosností mohou v delším časovém ve výnosech poklesnout. Příkladem může být globální akciový fond od Conseq penzijní společnosti, který má sice průměrnou výnosnost za dobu své existence 10,74 %, ale v roce 2015 zaznamenal pokles o -0,08 %.

U doplnkového penzijního spoření jsem nakonec vybral Allianz penzijní společnost. Fondy od Allianz sice nemají úplně nejvyšší zhodnocení vložených prostředků, ovšem pokud se podíváme i na dlouhodobou výnosnost ještě u původních penzijních, nyní transformovaných fondů, Allianz penzijní fond dokázal mezi lety 2000 až 2013 vygenerovat nejvyšší průměrnou výnosnost 3,02% p.a. ze všech tehdy působících fondů na trhu a toho navíc dosáhnul bez větších výkyvů, kdy držel výnosy téměř po celé období na hodnotách kolem 3 % p.a. (Jermář, 2014)

Penzijní fond	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Průměr
AEGON (Conseq)	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	4,50%	3,50%	2,10%	2,11%	1,60%	2,21%	2,17%	2,60%
Allianz	3,80%	4,36%	3,71%	3,00%	3,00%	3,00%	3,11%	3,00%	3,00%	3,10%	3,00%	2,69%	1,85%	1,60%	3,02%
AXA	4,10%	4,25%	3,41%	3,36%	3,10%	3,70%	2,50%	2,20%	0,00%	2,00%	1,47%	1,47%	1,23%	2,29%	2,51%
Česká pojišťovna	4,50%	3,80%	3,20%	3,10%	3,50%	3,80%	3,30%	2,40%	0,20%	1,20%	2,00%	1,50%	2,20%	2,10%	2,63%
Česká spořitelna	4,20%	3,80%	3,50%	2,64%	3,74%	4,03%	3,04%	3,10%	0,40%	1,28%	2,34%	2,07%	1,63%	1,30%	2,65%
ČSOB	4,20%	3,20%	3,00%	2,30%	4,30%	4,00%	2,80%	2,40%	0,05%	1,37%	1,49%	1,70%	1,84%	1,70%	2,45%
Generali	3,60%	4,60%	4,10%	3,00%	3,00%	3,81%	3,74%	4,10%	2,00%	2,40%	2,10%	0,30%	1,20%	2,10%	2,86%
ING	4,40%	4,80%	4,00%	4,00%	2,50%	4,20%	3,60%	2,50%	0,04%	0,10%	2,10%	2,14%	1,75%	1,41%	2,68%
Komerční banka	4,89%	4,40%	4,63%	3,40%	3,50%	4,00%	3,00%	2,30%	0,58%	0,24%	2,23%	2,04%	1,58%	1,44%	2,73%
Průměrná výnosnost fondů	4,21%	4,15%	3,69%	3,10%	3,33%	3,82%	3,14%	2,94%	1,09%	1,53%	2,09%	1,72%	1,72%	1,79%	2,68%
Průměrná roční míra inflace	3,90%	4,70%	1,80%	1,00%	2,80%	1,90%	2,50%	2,80%	6,30%	1,00%	1,50%	1,90%	3,30%	1,40%	2,63%

Obrázek 6. Výnosy penzijního fondu Allianz a ostatních penzijních fondů v letech 2000 až 2013 (Jermář, 2014)

Allianz penzijní společnost nabízí 3 účastnické fondy, a to:

- Povinný konzervativní fond je tvořen ze 100 % cennými papíry s pevným výnosem. Poplatek za zhodnocení majetku činí 10 % a poplatek za správu majetku je 0,4 %.
- Vyvážený účastnický fond je tvořen maximálně ze 40 % akciemi a podobnými cennými papíry a minimálně z 60 % cennými papíry s pevným výnosem. Poplatek

za zhodnocení vložených prostředků je 15 % ze zisku a poplatek za správu je 0,8 % ze zisku

- Dynamický účastnický fond je tvořen maximálně z 80 % akciemi a podobnými cennými papíry a minimálně z 20 % cennými papíry s pevným výnosem. Poplatek za zhodnocení vložených prostředků je 15 % a poplatek za správu je 1,0%. (Allianz penzijní společnost a.s., © 2017, Přehledný sazebník poplatků, © 2017)

Mimo fondy Allianz penzijní společnost nabízí ještě několik strategií spoření, kdy se jedná o klasickou konzervativní, vyváženou a dynamickou strategii, které odpovídají stejně pojmenovaným fondům, a dále je možné využít ještě rozvážnou strategii, která v sobě rovnoměrně kombinuje investici do konzervativního a vyváženého fondu, a výběrovou strategii, která je rovnoměrnou kombinací vyvážené a dynamické strategie. Klient si také může dle svých preferencí zvolit vlastní poměr rozložení prostředků v účastnických fondech. (Doplňkové penzijní spoření (3. pilíř), © 2017)

Fondy od Allianz navíc disponují funkcí AUTO pilot PLUS a AUTObalance. AUTO pilot PLUS je funkce, která s blížícím se koncem spoření omezuje akciovou složku kvůli zachování hodnoty naspořených prostředků. AUTObalance každé čtvrtletí kontroluje, zda jsou prostředky ve fondech rozloženy přesně dle zvolené strategie a výkyvy v rozložení koriguje. (Allianz PENZE s daňovým automatem, © 2017)

13.1.2 Životní pojištění

Životní pojištění jsem se rozhodl pro tvorbu finančního portfolia nezvolit. Účelem životního pojištění je primárně krytí rizika nenadálé těžké životní situace. Investice prostřednictvím životního pojištění je pouze druhotnou složkou tohoto produktu. V případě, že člověk chce zabezpečit sebe a své blízké a zvolí k tomu životní pojištění, potom by mělo jít více finančních prostředků na pojistnou ochranu a méně na spoření, což ale neakumuluje dostatečné finanční prostředky do portfolia pro zajištění na důchod. Na druhou stranu při vyšší míře investiční složky dochází k podpojištěnosti a pojistná složka ztrácí smysl.

Jelikož je životní pojištění zatížené řadou poplatků, je jeho nákladovost vyšší než u jiných investičních produktů, přitom rizika jsou v zásadě stejná. Výnosy jsou u životního pojištění zdaňovány. Pokud je životní pojištění sjednáno ve vyšším věku, stanovené pojistné může být větší než v případě mladšího člověka. (Kšíkalová, © 2017, Šest chyb, kterých se lidé dopouštějí v životním pojištění, © 2010)

Výhodou u životního pojištění může být daňový odpočet, ovšem je nutné vzít v úvahu, že při sjednání pojištění na delší dobu daňové úspory tvoří poměrově menší a menší částku k celkovým prostředkům vloženým do pojištění.

13.1.3 Podílové fondy

Akciový fond

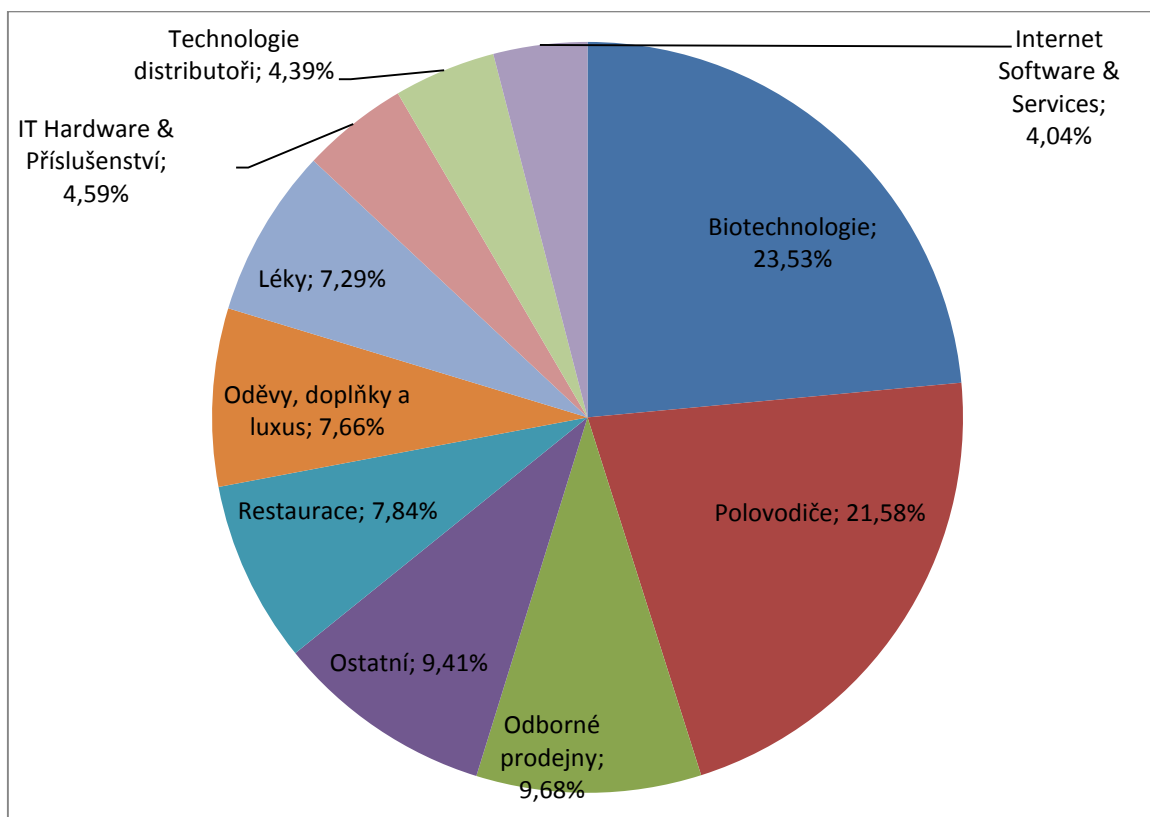
Z akciových podílových fondů jsem pro účel investice vybral fond Top Stocks od Investiční společnosti České spořitelny. Výkonnost fondu za posledních 5 let je 13,22 % p.a. a od svého založení se fond zhodnocoval o 8,72 % p.a. Pokud se podívám na výnosnost akciového fondu od ČSOB Investiční společnosti nebo na akciový fond od Generali Investments CEE, jejich průměrnou výkonnost od vzniku překonávají i fondy s korporátními dluhopisy Sporobond od Investiční společnosti České spořitelny a Generali Fond korporátních dluhopisů. Fond Amundi Funds CPR Global Resources není na trhu dostatečně dlouhou dobu, aby poskytl více historických informací o své výkonnosti a navíc jeho diverzifikovanou je menší než u zbývajících fondů.

Obrázek 7. Vývoj podílového fondu Top Stocks od jeho založení (TOP STOCKS, © 2017)

Fond Top Stocks byl založen 28. 8. 2006. Jedná se o otevřený podílový fond, který je určený pro dlouhodobější investování. Minimální doporučená doba pro investici je 5 let a minimální investice do fondu je možná už od 300 Kč. Fond investuje do akcií, u kterých se očekává dlouhodobé zhodnocení a akcie jsou vybírány metodou aktivního výběru (stock picking). Fond má aktivně řízené měnové zajištění. Top Stocks investuje do

diverzifikovaného portfolia, které je tvořeno z největší části biotechnologiemi a polovodiči, dále portfolio tvoří odborné prodejny, restaurace, oděvy atd. (TOP STOCKS, © 2017)

Obrázek 8. Portfolio podílového fondu Top Stocks k 28. 2. 2017 (vlastní zpracování podle TOP STOCKS, © 2017)

Dluhopisový fond

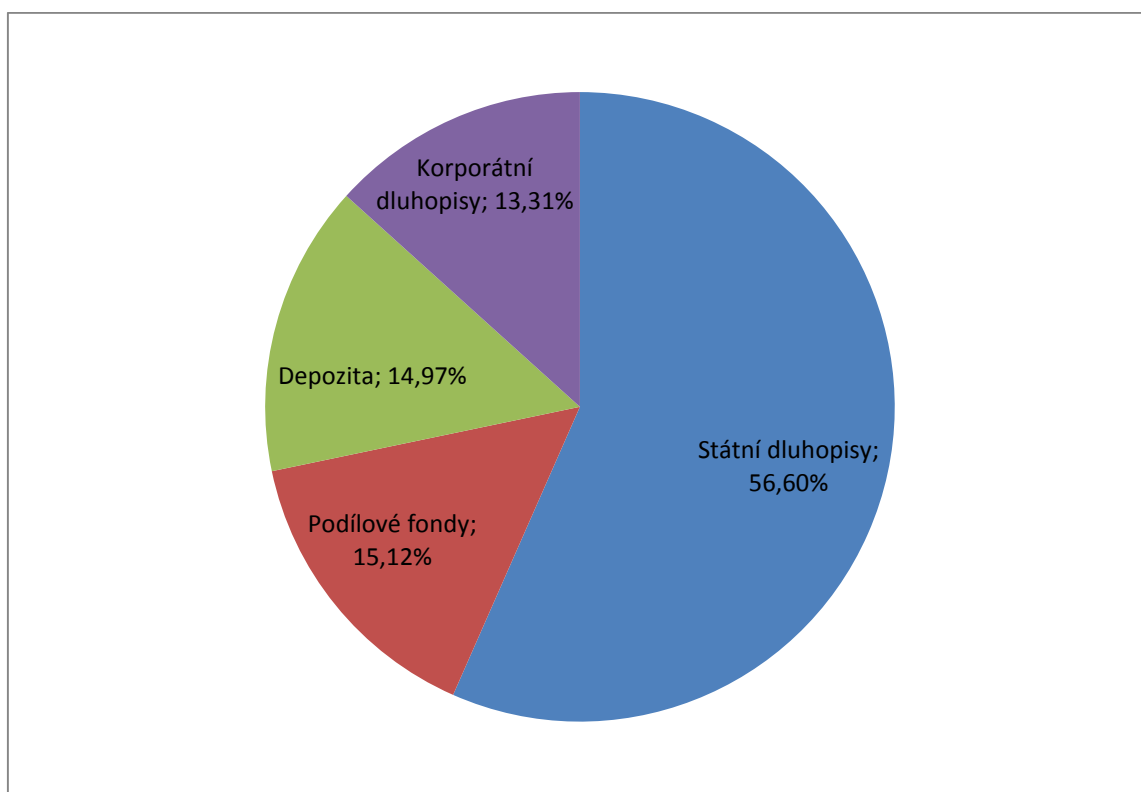
Jelikož průměrná roční výkonnost od vzniku fondu je u všech analyzovaných dluhopisových fondů vyšší, než u jakéhokoliv analyzovaného vyváženého fondu, rozhodl jsem se analyzované vyvážené fondy nebrat v úvahu. Navíc rizikovost je u dluhopisových fondů v porovnání s vyváženými fondy nižší.

Pro investici jsem vybral Sporobond od Investiční společnosti České spořitelny. Oproti Generali fondu korporátních dluhopisů má nižší rizikovost, jelikož mimo korporátní dluhopisy investuje také do státních dluhopisů. Fond vzniknul 31. 3. 1998. Průměrná výkonnost od vzniku fondu je 4,38 % p.a., průměrná výkonnost za posledních 5 let je 3,05 % p.a. Zde je relevantnější vzít v úvahu především výkonnost za posledních 5 let, neboť na celkové průměrné výkonnosti od vzniku se pravděpodobně projeví vyšší výnosy státních dluhopisů České republiky na konci 90. let a na začátku první dekády 21. století. (Sporobond, © 2017)

Obrázek 9. Vývoj podílového fondu Sporobond od jeho založení (Sporobond, © 2017)

Do fondu je možné investovat již od částky 300 Kč. Mimo českých státních dluhopisů fond nakupuje i státní dluhopisy okolních zemí a korporátní dluhopisy na investičním stupni. (Sporobond, © 2017)

Obrázek 10. Portfolio podílového fondu Sporobond k 28. 2. 2017 podle typu aktiv (vlastní zpracování podle Sporobond, © 2017)

14 ROZHODOVACÍ KRITÉRIA PRO VÝBĚR MOŽNOSTI ZABEZPEČENÍ NA DŮCHOD

Každý člověk, který se chce po finanční stránce připravit na důchodový věk, by měl důkladně zvážit způsob provedení tohoto záměru. Přitom by si měl uvědomit a zamyslet se nad několika základními kritérii, která mají vliv na to, jak bude případné budoucí portfolio finančních produktů pro zabezpečení na důchod vypadat. Roli hrají zejména níže uvedená kritéria.

Výše investice

Zásadní věcí pro to, jak se daný jedinec může finančně zabezpečit na stáří, je výše jeho investice do investičních produktů tvořících jeho důchodové portfolio. Při rozhodování o tom kolik bude člověk chtít investovat do finančního zabezpečení na stáří, je vhodné zvážit dosavadní osobní i rodinné výdaje a jak se můžou v budoucnu změnit. V úvahu je dobré vzít především výdaje na bydlení a zvážit zda člověk nebude v budoucnu chtít něco v tomto ohledu měnit. To může přinést změny do osobního nebo rodinného rozpočtu, popř. vést i k zadlužení jedince a tím pádem ke vzniku dalších výdajů. K celkové zadluženosti by měl jedince přistupovat zvláště obezřetně a mít jasno v tom, jak dluhy ovlivňují jeho celkovou finanční situaci. Roli v osobním nebo rodinném rozpočtu hrají i záliby a budoucí životní plány, ať už člověka samotného nebo ostatních členů jeho rodiny. Zároveň je dobré nemít rozpočet zcela napnutý, ale vytvářet si i určitou rezervu pro případ vzniku nenadálých situací.

Za zvážení stojí také, zda je jedinec spokojený ve svém pracovním životě a má ambice kariérního postupu nebo zda mu jeho pracovní pozice vyhovuje a nechce ji měnit. Kariérní postup nebo případná změna zaměstnání samozřejmě můžou mít za následek také změnu příjmů jedince. Je dobré vzít v úvahu i možnost rozvázání pracovního poměru ze strany zaměstnavatele a následně vzniklou finanční situaci.

Věk

Člověk v mladším věku, zejména do 35 let, si může dovolit při tvorbě portfolio, které by jej mělo zajistit na důchod podstoupit vyšší riziko, než člověk starší. Mladý člověk má před sebou delší investiční horizont, a pokud dojde k výrazným výkyvům na finančních trzích, existuje značná pravděpodobnost, že se i rizikovější složky zajišťovacího portfolio vrátí na původní hodnoty. V případě, že by se takto nestalo a investiční portfolio ztratí na hodnotě,

mladší člověk si pořád může svojí ekonomickou aktivitou vydělat finanční prostředky, které mu pomůžou v důchodovém věku.

Starší člověk mající investiční horizont zhruba 10 až 15 let před odchodem do důchodu by měl investovat spíše konzervativně, popř. může zvolit některé smíšené investiční produkty, které v sobě obsahují složku méně náchylnou k poklesu hodnoty a zároveň více progresivní složku, která může vložené prostředky zajímavě zhodnotit.

S tím jak se blíží důchodový věk, klesá čas, po který se budou investice v portfoliu ještě zhodnocovat. V případě, že by došlo k výkyvům na finančním trhu těsně před nástupem do důchodu, bude pravděpodobně trvat nějaký čas, než se finanční trhy přiblíží ke svým původním hodnotám. Proto by měl člověk, který se v mládí rozhodnul pro více rizikové portfolio, zvážit zda v období zhruba 5 až 10 let před důchodovým věkem nepřesunout část nebo všechny své rizikovější investice do investic méně rizikových.

Riziko

Při rozhodování o tom, jak bude portfolio pro zabezpečení na důchod vypadat, je nezbytné zvážit jakou výši investičního rizika je člověk ochoten podstupovat. Investiční produkty na trhu vhodné pro vytvoření portfolia na důchod jsou velmi často rozděleny podle rizikovosti, kterou v sobě nesou. Investor by tak měl podle svých preferencí zvážit, zda investovat konzervativně nebo rizikově, popř. zda zvolit střední cestu a investovat do vyvážených investičních produktů.

Většina lidí pokud se setká s nějakým novým jevem nebo novou činností, popř. se ocitne v novém prostředí, vnímá zpočátku tuto událost nejistě a cítí určité riziko a nepředvídatelnost, což ale může být samo o sobě neopodstatněné. Postupem času nicméně člověk tyto negativní pocity normalizuje a danou skutečnost začne vnímat reálněji. Pokud tedy člověk stojí před problémem, jak se finančně zabezpečit na důchod, ale nikdy se více nezajímal o investice a finanční trhy, může vnímat řešení tohoto problému jako velmi rizikové, i když samo o sobě takto rizikové být nemusí. Při rozhodování o tom, jak sestavit portfolio na důchod, je tedy dobré si uvědomit i tuto stránku věci a snažit se potenciální podstupované riziko zhodnotit objektivně.

Likvidita

Likvidita může být jedním ze zásadních faktorů ovlivňující to, jakým způsobem a v jakém poměru si bude člověk na důchod spořit. Zejména lidé s menším příjmem a disponující

menší finanční rezervou nebo splácející dluh by měli zvážit míru vázanosti finančních prostředků v jednotlivých finančních produktech. Je potřeba vzít v úvahu jak snadno se lze k zainvestovaným finančním prostředkům dostat, popř. jakou jejich část dostane klient finanční instituce nazpět při předčasném ukončení smlouvy.

Diverzifikace

Diverzifikace je podstatným faktorem ovlivňujícím vývoj portfolia finančních produktů. Je potřeba zvážit, jak moc chce člověk, aby mu portfolio generovalo výnosy a tedy zda zvolit raději portfolio diverzifikované a více stabilní, ovšem s menšími výnosy nebo portfolio s finančními produkty, které se zaměřují pouze na potenciálně výnosnější aktiva, ovšem s větší mírou rizika a potenciálně tedy i většími ztrátami v případě, že dojde k neočekávanému vývoji na trhu. Zvláště starší lidé by měli vzhledem ke kratšímu investičnímu horizontu zvážit míru diverzifikace jejich portfolia.

Míra zainteresovanosti

To jestli se člověk zajímá o vývoj v ekonomice a financích samozřejmě také hraje roli při sestavení a správě důchodového portfolia.

Zainteresovaný člověk by si měl udělat průzkum trhu a zjistit možnosti a alternativy, jak se na důchod zabezpečit, zjistit si co nejvíce informací o daných finančních produktech a společnostech, které tyto produkty nabízí. Vzít v úvahu historická data a určitý odhad budoucího společenského, ekonomického a finančního vývoje. Pro zainteresovaného člověka by mělo být nezbytností také v průběhu spořicí doby aktivně kontrolovat vývoj svého portfolia a v případě potřeby provést v portfoliu změny.

U člověka s menší znalostí ekonomických procesů a světa financí se určitě vyplatí poradit se s pokud možno co nejvíce nezávislým finančním poradcem nebo ještě lépe, v případě když je to možné, s členem rodiny, který dané problematice rozumí.

Pro člověka, který stojí mimo svět ekonomiky a financí, ale který se chce zároveň odpovědně připravit po finanční stránce na stáří, může přijít v úvahu i možnost, že se začne o finance a hlavně o produkty, do kterých investuje, zajímat a případně reagovat na nové možnosti nebo na výkonnost svého portfolia.

Předdůchod

Člověk, který se chce finančně zabezpečit na důchod, by měl vzít v úvahu, zda je pravděpodobná situace, kdy by využil právě možnosti pobírat předdůchod. Tuto možnost

by měl zvážit především starší člověk nebo člověk s nějakým zdravotním problémem, který má 10 až 15 let před odchodem do důchodu a existuje u něj možnost případné ztráty zaměstnání. V případě rozhodnutí o využití předdůchodu je potřeba vzít v úvahu i to, že doba strávená v předdůchodu se nehodnotí jako doba pojištění a řádný starobní důchod bude poté menší.

15 SESTAVENÍ PORTFOLIA PRO ZABEZPEČENÍ NA DŮCHODOVÝ VĚK

Ve všech třech portfoliích proběhne výplata naspořených prostředků způsobem výplaty starobní penze po dobu 15 let.

15.1 Důchodové portfolio A

Pan Adamec je muž ve věku 28 let, jehož průměrný hrubý měsíční příjem činí 30 000 Kč a chtěl by každý měsíc odkládat 3 000 Kč pro účely spoření na důchodový věk. Zároveň by ale chtěl 20% z této částky spořit v likvidním finančním instrumentu. Pan Adamec nedisponuje větším množstvím volných finančních prostředků, které by mohl zpočátku vložit do svého portfolia. Pan Adamec je ochoten akceptovat vyšší míru rizika.

Pan Adamec se narodil v roce 1988 a v 25 letech ukončil studium na vysoké škole a nastoupil do zaměstnání, ve kterém působí již 3 roky. Pan Adamec by měl dosáhnout důchodového věku v 68 letech a 10 měsících. V současnosti tak má pan Adamec před sebou 40 let života, než dosáhne důchodového věku. Pan Adamec má nárok na 2 roky náhradní doby pojištění, jelikož věku 18 let dosáhl 15. 6. 2006 a do 31. 12. 2009 studoval na střední a později vysoké škole.

Tabulka 19. Základní údaje o panu Adamcovi (vlastní zpracování)

Datum narození	15. 6. 1988
Věk	28 let
Hrubý příjem	30 000 Kč
Čistý příjem	22 740 Kč
Měsíční investovaná částka	3 000 Kč
Důchodový věk	68 let a 10 měsíců
Počet let do důchodu (doba spoření)	40 let
Investiční profil	Dynamický

15.1.1 Výpočet starobního důchodu

Jelikož má pan Adamec 28 let, platí důchodové pojištění od 25 let, do důchodového věku mu zbývá 40 let a navíc má nárok ještě na 2 roky náhradní doby pojištění. Podmínka doby pojištění 35 let pro vznik nároku na starobní důchod je splněna. Celková doba pojištění pana Adamce je 45 let.

Tabulka 20. Výpočet starobního důchodu u pana Adamce (vlastní zpracování)

Doba pojištění	45 let
Osobní vyměřovací základ	30 000 Kč
První redukční hranice (100 % z 12 423 Kč)	12 423 Kč
Druhá redukční hranice (26 % z 17 577 Kč)	4 570 Kč
Výpočtový základ (12 423 Kč + 4 570 Kč)	16 993 Kč
Zápočet za dobu pojištění (45 let x 1,5 %)	67,5 %
Procentní výměra důchodu (16 993 Kč x 67,5 %)	11 470 Kč
Základní výměra důchodu	2 550 Kč
Měsíční důchod z průběžného systému	14 020 Kč

15.1.2 Investice

Pan Adamec je ochoten akceptovat vyšší míru rizika, proto jsem pro doplňkové penzijní spoření jsem zvolil dynamický účastnický fond od Allianz penzijní společnosti. Fond od svého založení byl schopen dosáhnout průměrného zhodnocení vložených prostředků ve výši 2,76 % p.a. a mezi roky 2000 až 2013 Allianz penzijní fond dosahoval průměrného zhodnocení 3,02 %. Odhad průměrného zhodnocení jsem zvolil 2,5 %. V tabulce 25. jsou uvedeny varianty spoření při vkladu 500 Kč, 1 000 Kč, 2 000 Kč, a jelikož chce pan Adamec mít 20 % (600 Kč) z celkové investované částky likvidních, poslední měsíční varianta vkladu je 2 400 Kč.

Tabulka 21. Přehled spoření v doplňkovém penzijním připojištění – důchodové portfolio A (vlastní zpracování)

Měsíční vklad účastníka	1 000 Kč	2 000 Kč	2 400 Kč
-------------------------	----------	----------	----------

Měsíční příspěvek zaměstnavatele	700 Kč		
Odhadované průměrné zhodnocení	2,5 %		
Doba spoření	40 let		
Měsíční státní příspěvek	130 Kč	230 Kč	
Sleva na dani	0 Kč	1 800 Kč	2 592 Kč
Vklady účastníka celkem	480 000 Kč	960 000 Kč	1 152 000 Kč
Příspěvky zaměstnavatele celkem	336 000 Kč		
Státní příspěvky celkem	62 400 Kč	110 400 Kč	
Výnosy celkem	652 530 Kč	990 629 Kč	1 125 868 Kč
Výnosy celkem + státní příspěvky celkem + slevy na dani za dobu spoření	762 930 Kč	1 173 029 Kč	1 339 948 Kč
Celkové naspořené prostředky	1 578 930 Kč	2 397 029 Kč	2 724 268 Kč

Další variantou pro finanční portfolio je investice do podílového fondu. Jelikož má pan Adamec 28 let a je schopný akceptovat vyšší rizikovost investičního produktu, měl by zvolit akciový podílový fond a to minimálně v období, kdy je jeho důchodový věk ještě časově vzdálen. Investice do podílového fondu je realizována prostřednictvím fondu Top Stocks od Investiční společnosti České spořitelny. Fond vykazuje za posledních 5 let průměrné zhodnocení 13,22 % p.a. Od svého vzniku dosáhl průměrného zhodnocení 8,72 %, a to i vzhledem k tomu, že fond byl založen v roce 2006 a následně během finanční krize ztratil 50 % své hodnoty (viz. obrázek 7.). Odhadované průměrné zhodnocení je stanoveno na 8 % p.a. Doba investice je 30 let. Posledních 10 let před dosažením důchodového věku je lepší se vzhledem k možnosti propadu akciových trhů, přesunout do konzervativnějšího fondu. Varianty měsíčního vkladu pana Adamce jsou 600 Kč (kvůli požadavku likvidity), 1 000 Kč a 2 000 Kč. Poplatek za vstup do fondu je stanoven ve výši 3 % a měsíční vklady jsou při výpočtech o tuto hodnotu sníženy.

Tabulka 22. Přehled spoření v akciovém podílovém fondu – důchodové portfolio A (vlastní zpracování)

Měsíční vklad účastníka	600 Kč	1 000 Kč	2 000 Kč
Odhadované průměrné zhodnocení	8 %		
Doba investice	30 let		
Celkový vklad účastníka	216 000 Kč	360 000 Kč	720 000 Kč
Výnosy celkem	604 180 Kč	1 006 966 Kč	2 013 932 Kč
Celkové naspořené prostředky	820 180 Kč	1 366 966 Kč	2 733 932 Kč

Na posledních 10 let před nástupem do důchodu byl pro investici zvolen konzervativnější dluhopisový fond, a to Sporobond od Investiční společnosti České spořitelny. Fond vykazuje od svého vzniku průměrné zhodnocení ve výši 4,38 % p.a. Velkou část portfolia fondu tvoří české státní dluhopisy, které ovšem v minulosti generovaly podstatně vyšší zhodnocení než v současnosti. Proto budu při stanovení odhadovaného průměrného zhodnocení vycházet z výkonnosti za poslední 5 let, která je 3,05 % p.a. Naspořené prostředky v akciového fondu jsou vloženy do fondu dluhopisového .

Tabulka 23. Přehled spoření v dluhopisovém podílovém fondu – důchodové portfolio A (vlastní zpracování)

Měsíční vklad účastníka	600 Kč	1 000 Kč	2 000 Kč
Celkové naspořené prostředky z akciového fondu	820 180 Kč	1 366 966 Kč	2 733 932 Kč
Odhadované průměrné zhodnocení	3 %		
Doba investice	10 let		
Celkové měsíční vklady účastníka	72 000 Kč	120 000 Kč	240 000 Kč
Celkový vklad účastníka	892 180 Kč	1 486 966 Kč	2 973 932 Kč
Výnosy celkem	281 889 Kč	469 815 Kč	663 502 Kč
Celkové naspořené prostředky	1 174 069 Kč	1 956 781 Kč	3 637 434 Kč

15.1.3 Sestavení penze

Poté co jsou propočítány možné varianty spoření na důchodový věk, je možné stanovit, jaká bude vyplacená penze po dobu 15 let, tedy 180 měsíců.

Tabulka 24. Sestavení penze při spoření po dobu 40 let – důchodové portfolio A (vlastní zpracování)

Investovaná částka	Prostředky z DPS	Prostředky z PF	Prostředky celkem	Vyplácená penze
1000 Kč DPS + 2000 Kč PF	762 930 Kč	3 637 434 Kč	4 400 364 Kč	24 446 Kč
2000 Kč DPS + 1000 Kč PF	1 173 029 Kč	1 956 781 Kč	3 129 810 Kč	17 388 Kč
2400 Kč DPS + 600 Kč PF	1 339 948 Kč	1 174 069 Kč	2 514 017 Kč	13 967 Kč

Tabulka 24. ukazuje, že pokud začne člověk na důchod spořit již v mladém věku, může naakumulovat opravdu velmi zajímavou částku pro finanční zajištění v důchodu.

Záleží na tom, jak pan Adamec přistoupí k riziku a rozloží svou měsíční investici. Dá se ovšem říci, že všechny tři varianty poskytnou v důchodu velmi uspokojivou výplatu penze. Varianta s nejmenší výplatou penze je ovšem možná až příliš defenzivní, co se týká rozvržení investované částky.

15.2 Důchodové portfolio B

Pan Bílek je muž ve věku 52 let. Jeho průměrný hrubý měsíční příjem je 22 000 Kč. Pro zabezpečení na důchodový věk má připraveno 1 500 Kč měsíčně a zároveň disponuje volnými finančními prostředky ve výši 200 000 Kč, které by chtěl vložit do svého důchodového portfolio. Pan Bílek by nechtěl přijít o vložené finanční prostředky, a proto není ochotný podstupovat větší míru rizika.

Pan Bílek se narodil v roce 1965 a v 18 letech ukončil učiliště a nastoupil do zaměstnání, ve kterém má odpracováno 34 let. Důchodového věku by měl dosáhnout v 65 letech, což je v jeho případě za 13 roků. Jelikož Pan Bílek navštěvoval do 18 let učiliště, má nárok na 2 roky náhradní doby pojištění.

Tabulka 25. Základní údaje o panu Bílkovi (vlastní zpracování)

Datum narození	11. 2. 1965
----------------	-------------

Věk	52 let
Hrubý příjem	22 000 Kč
Čistý příjem	17 225 Kč
Měsíční investovaná částka	1 500 Kč
Jednorázový vklad do portfolia	200 000 Kč
Důchodový věk	65 let
Počet let do důchodu (doba spoření)	13 let
Investiční profil	Konzervativní

15.2.1 Výpočet starobního důchodu

Pan Bílek je zaměstnán 34 let, do důchodu mu zbývá 13 let a zároveň má nárok na 2 roky náhradní doby pojištění. Podmínka potřebné doby 35 let pojištění pro vznik nároku na starobní důchod je splněna. Celková doba pojištění pana Bílka je tedy 49 let.

Tabulka 26. Výpočet starobního důchodu u pana Bílka (vlastní zpracování)

Doba pojištění	49 let
Osobní vyměřovací základ	22 000 Kč
První redukční hranice (100 % z 12 423 Kč)	12 423 Kč
Druhá redukční hranice (26 % z 9 577 Kč)	2 490 Kč
Výpočtový základ (12 423 Kč + 2 490 Kč)	14 913 Kč
Zápočet za dobu pojištění (49 let x 1,5 %)	73,5 %
Procentní výměra důchodu (14 913 Kč x 73,5 %)	10 961 Kč
Základní výměra důchodu	2 550 Kč
Měsíční důchod z průběžného systému	13 511 Kč

15.2.2 Investice

Pan Bílek není ochoten akceptovat vyšší míru rizika, na druhou stranu investovat do konzervativního fondu od Allianz s průměrnou výnosností 0,98 % je možná až moc defenzivní. Allianz nabízí rozvážnou investiční strategii, která v sobě kombinuje konzervativní a vyvážený fond v polovičním poměru. V případě sestavení průměru výnosnosti těchto dvou fondů se dá mluvit o zhodnocení 1,5 % při ne o tolik vyšší míře rizika.

Tabulka 27. Přehled spoření v doplňkovém penzijním připojištění – důchodové portfolio B (vlastní zpracování)

Měsíční vklad účastníka	500 Kč	1 000 Kč	1 500 Kč
Měsíční příspěvek zaměstnavatele	500 Kč		
Odhadované průměrné zhodnocení	1,5 %		
Doba spoření	13 let		
Výše státního příspěvku	130 Kč	230 Kč	
Sleva na dani	0 Kč	0 Kč	900 Kč
Příspěvky účastníka celkem	78 000 Kč	156 000 Kč	234 000 Kč
Příspěvky zaměstnavatele celkem	78 000 Kč		
Státní příspěvky celkem	20 280 Kč	35 880 Kč	
Výnosy celkem	18 099 Kč	27 709 Kč	35 717 Kč
Výnosy celkem + státní příspěvky celkem + slevy na dani	38 379 Kč	63 589 Kč	83 217 Kč
Celkové naspořené prostředky	194 379 Kč	297 589 Kč	383 597 Kč

Pro investici do podílového fondu byl zvolen Sporobond od České spořitelny. Dluhopisový fond s výnosem 3,05 % p.a. za posledních 5 let. SRRI fondu je přítom na hodnotě 2. Fond má vstupní poplatek 1 % a o tuto hodnotu byly sníženy vklady při vstupu.

Tabulka 28. Přehled spoření v dluhopisovém podílovém fondu – důchodové portfolio B (vlastní zpracování)

Měsíční vklad účastníka	0 Kč	500 Kč	1 000 Kč	1 500 Kč
Jednorázový vklad na počátku	200 000 Kč			
Odhadované průměrné zhodnocení	3 %			
Doba investice	13 let			
Celkový vklad účastníka	200 000 Kč	278 000 Kč	356 000 Kč	434 000 Kč
Výnosy celkem	90 770 Kč	113 513 Kč	133 320 Kč	153 126 Kč
Celkové naspořené prostředky	290 770 Kč	387 598 Kč	484 427 Kč	581 255 Kč

15.2.3 Sestavení penze

Vyplacená penze je rozpočítána na dobu výplaty 15 let, tedy 180 měsíců.

Tabulka 29. Sestavení penze při spoření po dobu 13 let – důchodové portfolio B (vlastní zpracování)

Investovaná částka	Prostředky z DPS	Prostředky z PF	Prostředky celkem	Vyplacená penze
1500 DPS + jednorázový vklad 200 000 Kč do PF	383 597 Kč	290 770 Kč	674 367 Kč	3 746 Kč
1000 DPS + 500 PF + jednorázový vklad 200 000 Kč do PF	297 589 Kč	387 598 Kč	685 187 Kč	3 807 Kč
500 DPS + 1000 PF + jednorázový vklad 200 000 Kč do PF	194 379 Kč	484 427 Kč	678 806 Kč	3 771 Kč

1500 Kč PF + jednorázový vklad 200 000 Kč do PF	-	581 255 Kč	581 255 Kč	3 223 Kč
---	---	------------	------------	-----------------

Tabulka 29. ukazuje, že při podmínkách, které byly stanoveny, mají všechny tři portfolia, obsahující investici do doplňkového penzijního spoření a zároveň do podílového fondu, velmi podobné celkové výsledky. Vyplácená penze by byla v těchto třech případech prakticky stejná. Naopak vložit všechny finanční prostředky pouze do podílového fondu by nepřineslo vyšší ziskovost, pouze by se zvedlo riziko.

15.3 Důchodové portfolio C

Pan Cabadaj je muž ve věku 45 let. Jeho průměrný hrubý příjem je 48 000 Kč a chtěl by každý měsíc vložit 5 000 Kč do svého spořicího portfolia. Pan Cabadaj se nevyhýbá rozumné míře rizika, na druhou stranu by ale nechtěl, aby jeho portfolio výrazně ztratilo na hodnotě v případě nenadálého vývoje. Pan Cabadaj uvažuje o využití možnosti odejít do předdůchodu 3 roky před důchodovým věkem. V předdůchodu by si chtěl zachovat 60 % svého čistého měsíčního příjmu.

Pan Cabadaj se narodil v roce 1973. Do zaměstnání nastoupil v 21 letech ještě při studiu na vysoké škole. Pan Cabadaj má tedy odpracováno 23 roků. Do důchodu mu zbývá 22 let a díky studiu na střední a vysoké škole má nárok na 4 roky náhradní doby pojištění.

Tabulka 30. Základní údaje o panu Cabadaji (vlastní zpracování)

Datum narození	12. 1. 1973
Věk	44 let
Hrubý příjem	48 000 Kč
Čistý příjem	35 130 Kč
Měsíční investovaná částka	5 000 Kč
Důchodový věk	66 let a 4 měsíce
Počet let do důchodu (doba spoření)	22 let
Investiční profil	Vyvážený

15.3.1 Výpočet starobního důchodu

Pan Cabadaj je 23 zaměstnán a platí sociální pojištění. Do důchodu mu zbývá 22 let a má nárok na 4 roky náhradní doby pojištění. Podmínka potřebných 35 let pojištění pro vznik nároku na starobní důchod je splněna. Celková doba pojištění je 49 let.

Tabulka 31. Výpočet starobního důchodu u pana Cabadaje (vlastní zpracování)

Doba pojištění	49 let
Osobní vyměřovací základ	48 000 Kč
První redukční hranice (100 % z 12 423 Kč)	12 423 Kč
Druhá redukční hranice (26 % z 35 577 Kč)	9 250 Kč
Výpočtový základ (12 423 Kč + 9 250 Kč)	21 673 Kč
Zápočet za dobu pojištění (49 let x 1,5 %)	73,5 %
Procentní výměra důchodu (21 673 Kč x 73,5 %)	15 930 Kč
Základní výměra důchodu	2 550 Kč
Měsíční důchod z průběžného systému	18 480 Kč

15.3.2 Investice

Investiční profil pana Cabadaje je vyvážený. Pro investici v rámci doplňkového penzijního spoření byl tedy zvolen vyvážený účastnický fond od Allianz penzijní společnosti, který od svého vzniku dosahuje průměrného zhodnocení 2,26 % p.a. Odhadované průměrné zhodnocení jsem u tohoto fondu stanovil na 2 % p.a.

Tabulka 32. Přehled spoření v doplňkovém penzijním připojištění – důchodové portfolio C bez využití předdůchodu (vlastní zpracování)

Měsíční vklad účastníka	1 000 Kč	2 000	3 000 Kč	5 000 Kč
Odhadované průměrné zhodnocení	2 %			
Doba spoření	22 let			
Výše státního příspěvku	230 Kč			

Sleva na dani	0 Kč	1 800 Kč	3 600 Kč	
Příspěvky účastníka celkem	264 000 Kč	528 000 Kč	792 000 Kč	1 320 000 Kč
Státní příspěvky celkem	60 720 Kč			
Výnosy celkem	81 907 Kč	148 497 Kč	215 088 Kč	348 269 Kč
Výnosy celkem + státní příspěvky celkem + slevy na dani	142 627 Kč	248 817 Kč	355 008 Kč	488 189 Kč
Celkové naspořené prostředky	406 627 Kč	737 217 Kč	1 067 808 Kč	1 728 989 Kč

Investiční profil pana Cabadaje by sice dovolil investovat i do vyváženého podílového fondu, ovšem výkonnost analyzovaných podílových fondů byla malá, a proto jsem opět zvolil dluhopisový fond Sporobond od Investiční společnosti České spořitelny.

Tabulka 33. Přehled spoření v dluhopisovém podílovém fondu (měsíční vklady po dobu 22 let) – důchodové portfolio C bez využití předdůchodu (vlastní zpracování)

Měsíční vklad účastníka	2 000 Kč	3 000 Kč	4 000 Kč
Odhadované průměrné zhodnocení	3 %		
Doba investice	22 let		
Celkový vklad účastníka	528 000 Kč	792 000 Kč	1 056 000 Kč
Výnosy celkem	207 530 Kč	311 295 Kč	415 060 Kč
Celkové naspořené prostředky	735 530 Kč	1 103 295 Kč	1 471 061 Kč

15.3.3 Předdůchod

V případě, že by pan Cabadaj využil možnosti odejít do předdůchodu a trval na požadavku zachování si v předdůchodu 60% svých čistých příjmů, musel by mít naspořeno v doplňkovém penzijním spoření alespoň 758 808 Kč. Výpočet je následující:

- $35\,130\text{ Kč} \cdot 60\% = 21\,078\text{ Kč}$
- $21\,078\text{ Kč} \cdot 36\text{ měsíců} = 758\,808\text{ Kč}$

Částka 30 % průměrné mzdy jako minimální měsíční částka stanovená pro výplatu předdůchodu, je 8 100 Kč za rok 2017. Jelikož má pan Cabadaj vysoký čistý příjem, tato podmínka pro vznik možnosti odejít do předdůchodu je splněna. Zároveň bude muset mít pan Cabadaj naspořeno 758 808 Kč v doplňkovém penzijním spoření. Jelikož bude předdůchod trvat 3 roky, zkrátí se mu doba investic do doplňkového penzijního spoření o 3 roky.

Tabulka 34. Přehled spoření v doplňkovém penzijním připojištění – důchodové portfolio C s využitím předdůchodu (vlastní zpracování)

Měsíční vklad účastníka	1 000 Kč	2 000	3 000 Kč	5 000 Kč
Odhadované průměrné zhodnocení	2 %			
Doba spoření	19 let			
Výše státního příspěvku	230 Kč			
Sleva na dani	0 Kč	1 800 Kč	3 600 Kč	
Příspěvky účastníka celkem	228 000 Kč	456 000 Kč	684 000 Kč	1 140 000 Kč
Státní příspěvky celkem	52 440 Kč			
Výnosy celkem	59 777 Kč	108 376 Kč	156 975 Kč	254 174 Kč
Výnosy celkem + státní příspěvky celkem + slevy na dani	112 217 Kč	195 016 Kč	277 815 Kč	375 014 Kč
Celkové naspořené prostředky	340 217 Kč	616 816 Kč	893 415 Kč	1 446 614 Kč

Při době spoření 19 let a průměrné odhadované výkonnosti vyváženého fondu 2 % p.a. nedosáhne pan Cabadaj na potřebnou částku 758 808 Kč ani při úložce 2 000 Kč měsíčně. Pokud by byla měsíční úložka stanovena na 3 000 Kč, pan Cabadaj bude mít po skončení předdůchodu a nástupu do řádného starobního důchodu v doplňkovém penzijním spoření k dispozici pouze 134 607 Kč.

Jelikož pan Cabadaj v předdůchodu nechce pracovat a chce přestat posílat vklady do podílového fondu (již vložené prostředky chce dále zhodnocovat), je potřeba spočítat

investice v podílovém fondu, kdy vklady jsou do fondu posílány pouze 19 let a poté se zhodnocují již jen vložené prostředky.

Tabulka 35. Přehled spoření v dluhopisovém podílovém fondu (měsíční vklady po dobu 19 let) – důchodové portfolio C s využitím předdůchodu (vlastní zpracování)

Měsíční vklad účastníka	2 000 Kč	3 000 Kč	4 000 Kč
Odhadované průměrné zhodnocení	3 %		
Doba investice	19 let		
Celkový vklad účastníka	456 000 Kč	684 000 Kč	912 000 Kč
Výnosy celkem	211 758 Kč	317 637 Kč	423 517 Kč
Celkové naspořené prostředky po 19 letech	611 093 Kč	916 640 Kč	1 222 187 Kč
Celkové naspořené prostředky po 22 letech	667 758 Kč	1 001 637 Kč	1 335 517 Kč

15.3.4 Sestavení penze

Penze je počítána pro dobu 15 let, což je 180 měsíců.

Tabulka 36. Sestavení penze při spoření po dobu 22 let – důchodové portfolio C bez využití předdůchodu (vlastní zpracování)

Investovaná částka	Prostředky z DPS	Prostředky z PF	Prostředky celkem	Vyplácená penze
1 000 Kč DPS + 4 000 Kč PS	406 627 Kč	1 471 061 Kč	1 877 688 Kč	10 432 Kč
2 000 Kč DPS + 3 000 Kč PS	737 217 Kč	1 103 295	1 840 512 Kč	10 225 Kč
3 000 Kč DPS + 2 000 Kč PS	1 067 808 Kč	735 530	1 803 338 Kč	10 018 Kč
5 000 Kč DPS	1 728 989 Kč	-	1 728 989 Kč	9 605 Kč

Varianty s investicí 1 000 Kč DPS + 4 000 Kč PS a 2 000 Kč DPS + 3 000 Kč PS nejsou vzaty v úvahu, neboť v doplňkovém penzijním připojištění nebylo naakumulováno dostatečné množství finančních prostředků pro možnost vstoupit do předdůchodu.

Tabulka 37. Sestavení penze při spoření po dobu 19 let – důchodové portfolio C s využití předdůchodu (vlastní zpracování)

Investovaná částka	Prostředky z DPS	Prostředky z PF	Prostředky celkem	Vyplácená penze
3 000 Kč DPS + 2 000 Kč PS	134 607 Kč	667 758 Kč	802 365 Kč	4 458 Kč
5 000 Kč DPS	687 806 Kč	-	687 806 Kč	3 821 Kč

Pokud by byl předdůchod za daných podmínek využit, zejména naspořené prostředky v doplňkovém penzijním spoření by vykazovaly zcela rozdílné hodnoty ve srovnání se situací kdy k využití předdůchodu nedojde. Navíc i vyplácená penze je více než o polovinu nižší ve srovnání se situací, kdy předdůchod nebude využit.

Kromě případů, kdy využití předdůchodu je nezbytně nutné, se dá konstatovat, že vstup do předdůchodu není vhodný. Finanční situace v řádném důchodu je poté podstatně nepřívětivější než v opačné situaci.

15.4 Závěrečná doporučení

Každé portfolio finančních produktů by mělo být časem podrobeno analýze a případně revidováno, pokud nebude odpovídat současné ekonomické situaci a také aktuální životní situaci, ve které se investor právě nachází.

Analyzována by měla být zejména výkonnost finančních produktů v portfoliu, v případě doplňkového penzijního spoření pak může být na místě i přestup mezi jednotlivými penzijními fondy. Minulá výkonnost investičního produktu nemusí znamenat stejnou nebo vyšší výkonnost tohoto produktu v budoucnosti. Mimo pohybu mezi fondy může být prospěšné také zvýšit, popř. snížit platby na spořicí produkty.

Je dobré mít na paměti, že i při započítání vyplácení penze z doplňkového penzijního spoření a vyplácení částek z podílových fondů, jsou zbylé prostředky, které v doplňkovém penzijním spoření a podílových fondech zůstávají uloženy a generují dodatečné výnosy.

Rozhodnutí zda vstoupit do předdůchodu bych zvažoval jen v případě velmi naléhavé situace. Obecně se dá říci, že předdůchod i při menší vyplácené částce odčerpá podstatnou část finančních prostředků z doplňkového penzijního spoření a tyto prostředky pak mohou chybět v řádném starobním důchodu.

ZÁVĚR

Demografický vývoj je jasně daný a současný průběžný důchodový systém není schopen na tento vývoj reagovat způsobem, který by zachoval životní úroveň současných důchodců i pro důchodce budoucí. Pokud se lidé chtějí vyhnout razantnímu snížení příjmů v důchodovém věku a s tím souvisejícím poklesem životního standardu, měli by začít na důchodový věk spořit. Za minimální částku, kterou by měl člověk spořit na důchod, můžeme považovat částku odpovídající 5 % současného příjmu, v lepším případě pak částku ve výši 10 % příjmu. Čím více se blíží důchodový věk, tím větší by pak měla být částka, kterou si bude člověk odkládat pro účely spoření.

Doplňkové penzijní spoření se dá považovat za základ finančního zabezpečení na důchod. Z důvodu diverzifikace by ale nemělo být tím jediným produktem, ve kterém bude člověk na důchod spořit. Alternativou, která má potenciál dosáhnout zajímavých výnosů, jsou podílové fondy. Při investici do podílových fondů je nutné zvážit zejména dobu trvání investice, riziko jaké je člověk ochoten přijmout a také do jakých aktiv prostřednictvím podílového fondu investovat. Při rozhodování je dobré myslet na skutečnost, že každý finanční produkt má nějaké klady a nějaké zápory. Výběr vhodného finančního produktu je tak vždy otázkou kompromisu.

Platí, že čím dříve se začne na důchod spořit, tím lépe. Člověku, který má deset let před důchodovým věkem nemusí stačit odkládat na spoření ani 15 % příjmů. Naopak mladý člověk, který bude pravidelně spořit většinu svého života, bude velmi pravděpodobně schopen zajistit si velmi příznivé finanční podmínky ve stáří.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické zdroje

ARNOLDOVÁ, Anna, 2007. *Vybrané kapitoly ze sociálního zabezpečení I. část*. 3. vyd. Praha: Karolinum. 612 s. ISBN 978-80-246-1393-2.

BELÁS, Jaroslav, 2013. *Finanční trhy, bankovníctví, pojišťovnictví*. 1. vyd. Žilina: Georg, 596 s. ISBN 978-80-8154-024-0.

BLAKE, David, 2006. *Pension economics*. 1st ed. Hoboken, N.J.: John Wiley and Sons, 272 s. ISBN 978-0-470-05844-2.

DUCHÁČKOVÁ, Eva, 2015. *Pojištění a pojišťovnictví*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 305 s. ISBN 978-80-87865-25-5.

JANDA, Josef, 2012. *Zajištění na stáří: jak se co nejlépe připravit na podzim života*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 197 s. ISBN 978-80-247-4400-1.

KACZOR, Pavel, 2015. *Sociální politika a sociální systém ČR*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 269 s. ISBN 978-80-245-2096-4.

KAMENÍKOVÁ, Blanka, Jiří POLÁCH a Miloš KRÁL, 2012. *Bankovníctví a pojišťovnictví: studijní pomůcka pro distanční studium*. 1. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 160 s., [20 s. příl.]. ISBN 978-80-7318-655-5.

KREBS, Vojtěch, 2015. *Sociální politika*. 6. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 566 s. ISBN 978-80-7478-921-2.

LOUŽEK, Marek, 2014. *Důchodová reforma*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 100 s. ISBN 978-80-246-2612-3.

PEKOVÁ, Jitka, 2005. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 3. vyd. Praha: Aspi, 527 s. ISBN 80-7357-049-1.

PŘIB, Jan, 2010. *Kdy do důchodu a za kolik*. 11. vyd. Praha: Grada Publishing, 128 s. ISBN 978-80-247-3292-3.

RYTÍŘOVÁ, Lucie, 2013. *Důchodový systém v České republice*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 115 s. ISBN 978-80-7263-821-5.

RUBEŠ, Lukáš, 2013. *Doplňkové penzijní spoření a důchodové spoření pro finanční poradce, zaměstnavatele a budoucí důchodce*. 1. vyd. Úvaly: Systemia, 137 s. ISBN 978-80-260-3892-4.

SYROVÝ, Petr, 2012. *Jak si spořit na důchod: zorientujte se v důchodové reformě*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 160 s. ISBN 978-80-247-4479-7.

VAUGHAN, Emmett J. a Therese M. VAUGHAN, 2008. *Fundamentals of Risk and Insurance*. 10th ed. Hoboken, N.J.: John Wiley and Sons, 720 s. ISBN 978-0-470-08753-4.

Elektronické zdroje

Allianz PENZE s daňovým automatem, © 2017. In: *Zlatá Koruna* [online]. [cit. 2017-03-09] Dostupné z: <http://www.zlatakoruna.info/financni-produkty/penzijni-sporeni/allianz-penzijni-pripojisteni-se-strazcem-penze-allianz-penzijni->

Allianz penzijní společnost a.s., © 2017. In *peníze.cz* [online]. [cit. 2017-03-09] Dostupné z: <http://www.penize.cz/penzijni-spolecnosti/8226-allianz-penzijni-spolecnost-a-s>

Allianz ŽIVOT, © 2017. In: *Allianz* [online]. [cit. 2017-03-07] Dostupné z: <https://www.allianz.cz/produkty/zivotni-pojisteni/>

ČESKO, 2011. Zákon č. 427/2011 ze dne 6. listopadu 2011 o doplňkovém penzijním spoření. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 149, s. 5624 – 5690 [cit. 2017-02-26]. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=427/2011&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

Členění fondů kolektivního investování, © 2017. In: *ČNB pro všechny* [online]. [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: http://www.cnbprovsechny.cnb.cz/cs/osobni_finance/investice/moznosti_investovani/kolektivni_investovani_cleneni_fondu.html

ČESKO, 2013. Zákon č. 240/2013 ze dne 19. srpna 2013 o investičních společnostech a investičních fondech. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 94, s. 2298 – 2478 [cit. 2017-02-27]. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=240/2013%20&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

Co je podílový fond, © 2017. In: *ČP INVESTICE* [online]. [cit. 2017-03-03] Dostupné z: <https://www.cpinvestice.cz/klientsky-servis/investovani-v-kostce/co-je-podilovy-fond.html>

Co je to podílový fond?, © 2017. In: *peníze.cz* [online]. [cit. 2017-03-03] Dostupné z: <http://www.penize.cz/232832-co-je-to-podilovy-fond>

Daňová úleva z třetího pilíře od 2017, © 2017. In: *finance.cz* [online]. [cit. 2017-02-28]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/kalkulacky-a-aplikace/danova-uspora-penzijnihopripojisteni/>

Dávky doplňkového penzijního spoření (účastnické fondy), © 2017. In: *finance.cz* [online]. [cit. 2017-02-28]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/penzijni-pripojisteni/abeceda-penzijnihopripojisteni/davky-doplnekove-penzijni-sporeni/>

DLOUHÁ, Petra, 2014. Kolik stojí investiční životní pojištění. Ukazatele nákladovosti. In: *penize.cz* [online]. 30.6.2014 [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <http://www.penze.cz/investicni-zivotni-pojisteni/287667-kolik-stoji-investicni-zivotni-pojisteni-ukazatele-nakladovosti>

Do škol míří extrémně silný ročník, děti Husákových dětí, © 2013. In: *Novinky.cz* [online]. 11.6.2016 [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/domaci/304517-do-skol-miri-extremne-silny-rocnik-deti-husakovych-deti.html>

Dôchodkový systém, © 2017. In: *Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky* [online]. [cit. 2017-03-03]. Dostupné z: <https://www.employment.gov.sk/sk/socialne-poistenie-dochodkovy-system/dochodkovy-system/>

Doplňkové penzijní spoření (3. pilíř), © 2017. In: *Allianz* [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z: <https://www.allianz.cz/produkty/penzijni-produkty/doplnekove-penzijni-sporeni-3-pilir.html>

Důchodové pojištění, © 2017. In: *Česká asociace pojišťoven* [online]. [cit. 2017-03-01]. Dostupné z: <http://www.cap.cz/vse-o-pojisteni/pojisteni-osob/duchodove-pojisteni>

HDP 2017, vývoj hdp v ČR, © 2017. In: *kurzy.cz* [online]. [cit. 2017-03-03]. Dostupné z: <http://www.kurzy.cz/makroekonomika/hdp/>

Hlavní změny v důchodovém pojištění schválené v roce 2016, 2016. In: *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. 12.10.2016 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/28126>

Hledání cest k české reformě důchodového systému, © 2005. In: *ihned.cz* [online]. 15.11.2005 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <http://archiv.ihned.cz/c1-17208230-hledani-cest-k-ceske-reforme-duchodoveho-systemu>

Inflace – druhy, definice, tabulky, 2017. In: *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2017-03-05]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/mira_inflace

- Investiční fondy, © 2017. In: *Komerční banka, a.s.* [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/sporeni-a-investovani/investice-a-fondy/investicni-fondy/>
- Investiční životní pojištění, © 2017. In: *Česká asociace pojišťoven* [online]. [cit. 2017-03-01]. Dostupné z: <http://www.cap.cz/vse-o-pojisteni/pojisteni-osob/investicni-zp>
- Jak být pojištěn a zároveň ušetřit na daních, © 2017. In: *finance.cz* [online]. [cit. 2017-03-01]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/pojisteni/osoby/zivotni-pojisteni/danova-uspora/>
- Jak se stanovuje produktové skóre, © 2015. In: *Československá obchodní banka a.s.* [online]. 30.11.2015 [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: https://www.csob.cz/portal/documents/10710/531853/Fondy_produktove_skore.pdf
- Jaký je rozdíl mezi otevřeným a uzavřeným podílovým fondem?, © 2017. In: *kurzy.cz* [online]. [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://www.kurzy.cz/faq/jaky-je-rozdil-mezi-otevrenym-uzavrenym-podilovym-fondem/>
- Jednorázové vyrovnání a odbytné u doplňkového penzijního spoření, © 2017. In: *finance.cz* [online]. [cit. 2017-02-28]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/penzijni-pripojisteni/abeceda-penzijniho-pripojisteni/jednorazove-vyrovnani-a-odbytne-doplnekove-penzijni-sporeni/>
- JERMÁŘ, Petr, 2014. Penzijní fondy – výnosy 2013. In: *banky.cz* [online]. 31.5.2014 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <http://www.banky.cz/clanky/penzijni-fondy-vynosy-2013/>
- Kapitálové životní pojištění, © 2017. In: *Česká asociace pojišťoven* [online]. [cit. 2017-03-01]. Dostupné z: <http://www.cap.cz/vse-o-pojisteni/pojisteni-osob/kapitalove-zp>
- Kulatý stůl: Stárnutí obyvatel České republiky, © 2017. In: *Český statistický úřad* [online]. 31.1.2012 [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/kulaty_stul-_starnuti_obyvatel_ceske_republiky_prezentace20120131
- KŠÍKALOVÁ, Klára, © 2014. Investice přes životní pojištění? Raději ne. In: *investujeme.cz* [online]. 09.01.2014 [cit. 2017-03-09]. Dostupné z: <http://www.investujeme.cz/clanky/investice-pres-investicni-zivotni-pojisteni-radeji-ne/>
- LOUŽEK, Marek, 2007. Důchodová reforma – revoluce nebo evoluce?. In: *Virtually* [online]. 13.12.2007 [cit. 2017-03-31]. Dostupné z: <http://virtually.cz/archiv.php?art=16212>
- MAŠEK, František, 2016. Vláda schválila novelu zákona o pojišťovnictví. Dohodla se i na regulaci provizí u životních pojistek. In: *ihned.cz* [online]. 16.3.2016 [cit. 2017-03-06].

Dostupné z: <http://byznys.ihned.cz/c1-65209240-vlada-schvalila-omezeni-vyplaty-provizi-pojistovacim-zprostredkovatelum-navrh-nereguluje-jejich-stropy>

Nabídka dávek, © 2017. In: *Česká spořitelna a.s.* [online]. [cit. 2017-03-01]. Dostupné z: https://www.csps.cz/pfcs/menu/cs/lide/navpf_nabidka_davek_iii

Náhradní doba pojištění, 2017. In: *Česká správa sociálního zabezpečení* [online]. [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/duchodove-pojisteni/ucast-na-pojisteni/nahradni-doba-pojisteni.htm>

Net Asset Value – NAV, © 2017. In: *investopedia.com* [online]. [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://www.investopedia.com/terms/n/nav.asp>

Net pension replacement rates, © 2017. In: *OECD Data* [online]. [cit. 2017-03-03]. Dostupné z: <https://data.oecd.org/pension/net-pension-replacement-rates.htm#indicator-chart>

Neudržitelny: I. Pilíř českého důchodového systému, © 2016. In: *DůchodováReforma.cz* [online]. 30.1.2016 [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.duchodovareforma.cz/duchodovy-system-2/neudrzitelny-i-pilir-ceskeho-duchodoveho-systemu/>

Obecná informace k zákonu o důchodovém pojištění, 2011. In: *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. 31.8.2011 [cit. 2017-03-31]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/617>

Obyvatelstvo, 2017. In: *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/obyvatelstvo_lide

Otevřené podílové fondy, © 2017. In: *Česká spořitelna, a.s.* [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z: <https://cz.products.erstegroup.com/Retail/cs/Produkty/Fondy/StruC3uA1nky/PuC5u99ehled/index.phtml>

Penzijní společnosti – 4. čtvrtletí 2016, © 2017. In: *Asociace penzijních společností ČR* [online]. [cit. 2017-03-05]. Dostupné z: <http://www.apfcr.cz/wp-content/uploads/2017/02/PENZIJNI%C3%8D-SPOLE%C4%8CNOSTI-4.-Q-2016.pdf.pdf>

Podílové fondy, © 2017 In: *Československá obchodní banka, a.s.* [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z: <https://www.csob.cz/portal/lide/produkty/investicni-produkty/podilove-fondy>

- Pojištění – žebříček nejlepších nabídek, © 2017. In: *Finparáda* [online]. [cit. 2017-03-08]. Dostupné z: <http://finparada.cz/Ucty-Pojisteni-Penze-Pujcky-Zebricek.aspx?w=4>
- Povaha investičních nástrojů, © 2017. In: *Česká pojišťovna, a.s.* [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z: <https://www.ceskapojistovna.cz/povaha-investicnich-nastroju>
- Projekce obyvatelstva České republiky do roku 2100, 2013. In: *Český statistický úřad* [online]. 23.7.2013 [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/projekce-obyvatelstva-ceske-republiky-do-roku-2100-n-fu4s64b8h4>
- Průměrný důchod v roce 2017: Kdo na něj dosáhne?, © 2016. In: *finance.cz* [online]. 10.11.2016 [cit. 2017-03-04]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/479349-prumerny-duxod/>
- Průvodce důchodovou reformou, © 2013. In: *Úřad vlády České republiky* [online]. [cit. 2017-03-04]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/duxodova-reforma/manual/duxodovareforma_20130416WEB.pdf
- Předdůchod – předdůchodová kalkulačka – aktualizované podmínky, © 2017. In: *Nasedůchody.cz* [online]. [cit. 2017-03-01]. Dostupné z: <https://www.naseduchody.cz/predduchod.html>
- Přehled nákladovosti IŽP, © 2015. In: *Broker Trust* [online]. 29.10.2015 [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <http://blog.brokertrust.cz/wp-content/uploads/RIP-10-20151.pdf>
- Přehled o počtu poplatníků pojistného a počtu důchodců, 2017. In: *Česká správa sociálního zabezpečení* [online]. [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/statistiky/ekonomicke-ukazatele/prehled-o-poctu-poplatniku-pojistneho-a-poctu-duxodcu/>
- Přehledný sazebník poplatků, © 2017. In: *Allianz* [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z: https://www.allianz.cz/file/39151/_3.pilir_sazebnik_2016_v4.pdf
- Příjmy a výdaje na sociální zabezpečení, 2017. In: *Česká správa sociálního zabezpečení* [online]. [cit. 2017-03-03]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/statistiky/ekonomicke-ukazatele/prijmy-a-vydaje-na-socialni-zabezpeceni/>
- Příspěvek na penzijní připojištění pro rok 2017: až 230,- Kč měsíčně, © 2017. In: *příspěvky.cz* [online]. 3.1.2017 [cit. 2017-03-01]. Dostupné z: <http://www.prispevky.cz/ostatni/penzijni-pripojisteni>
- Senioři a politika stárnutí, 2015. In: *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. 4.11.2015 [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/2856>

Sleva na dani na penzijní spoření bude od ledna 2017 výhodnější, © 2016. In: *Odbory Kovo MB* [online]. 2.12.2016 [cit. 2017-02-28]. Dostupné z: <http://www.odborykovomb.cz/sleva-na-dani-na-penzijni-sporeni-bude-od-ledna-2017-vyhodnejsi/d-3673>

Sporobond, © 2017. In: *Česká spořitelna a.s.* [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z: https://cz.products.erstegroup.com/Retail/cs/Produkty/Fondy/Factsheety/Fund_general/index.phtml?q=&ISIN=CZ0008472263&ID_NOTATION=

SKALKOVÁ, Olga a Jiří HOVORKA, 2016. Obrat na trhu: První pojišťovna vyřadí z nabídky “zlatý důl“ prodejců. In: *Aktuálně.cz* [online]. Praha, 27.10.2016 [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/finance/allianz-prestane-prodavat-zivotni-pojisteni/r~3ada3a8c9b8211e6871b0025900fea04/>

Social Security in the UK, © 2017. In: *InterNations* [online]. [cit. 2017-03-03]. Dostupné z: <https://www.internations.org/great-britain-expats/guide/16133-social-security-taxation/social-security-in-the-uk-16128>

Sociální pojištění, © 2017. In: *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. 31.1.2017 [cit. 2017-02-26]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/1349>

Sociální pojištění, © 2017b. In: *peníze.cz* [online]. [cit. 2017-03-03]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/socialni-pojisteni>

Současný český důchodový systém, © 2017. In: *finance.cz* [online]. [cit. 2017-03-03]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/vse-o-duchodech/duchodove-systemy/soucasny-cesky-duchodovy-system/>

SRRI, © 2017. In: *rplan* [online]. [cit. 2017-03-03]. Dostupné z: <https://www.rplan.co.uk/pages/help/srri>

Starobní důchody, 2017. In: *Česká správa sociálního zabezpečení* [online]. [cit. 2017-03-31]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/duchodove-pojisteni/davky/starobni-duchody.htm>

Státní příspěvek, © 2017. In: *finance.cz* [online]. [cit. 2017-03-01]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/vse-o-duchodech/duchodove-systemy/tri-pilire-duchodoveho-systemu/>

Šest chyb, kterých se lidé dopouštějí v životním pojištění, © 2010. In: *peníze.cz* [online]. 8.2.2010 [cit. 2017-03-09]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/zivotni-pojisteni/67693-sest-chyb-kterych-se-lide-dopousteji-v-zivotnim-pojisteni>

ŠÍDLO, Dušan, 2014. RIP index: Které životní pojištění je nejlevnější? In: *poradci-sobě.cz* [online]. 9.5.2014 [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <http://poradci-sobe.cz/pojisteni/rip-index-ktere-zivotni-pojisteni-je-nejlevnejsi/>

ŠÍDLO, Dušan, 2015. RIP RIP HURÁ. Ukazatel RIP má nového vítěze! In: *Broker Trust* [online]. 3.11.2015 [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <http://blog.brokertrust.cz/rizika/rip-rip-hura-ukazatel-rip-ma-noveho-viteze/>

ŠUMBERA, Jan, 2015. Portfolio penzijních fondů – jak se vyznat v jednotlivých třídách aktiv? (část 2.). In: *Patria Online* [online]. 5.4.2015 [cit. 2017-03-05]. Dostupné z: <https://www.patria.cz/zpravodajstvi/2881357/portfolio-penzijnich-fondu--jak-se-vyznat-v-jednotlivych-tridach-aktiv-cast-2.html>

The German Social Security System, © 2017. In: *Germany Trade & Invest* [online]. [cit. 2017-03-03]. Dostupné z: <https://www.gtai.de/GTAI/Navigation/EN/Invest/Investment-guide/Employees-and-social-security/the-german-social-security-system.html>

TOP STOCKS, © 2017. In: *Česká spořitelna a.s.* [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z: https://cz.products.erstegroup.com/Retail/cs/Produkty/Fondy/Factsheety/Fund_general/index.phtml?q=&ISIN=CZ0008472404&ID_NOTATION=

Tři pilíře důchodového systému, © 2017. In: *finance.cz* [online]. [cit. 2017-03-31]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/vse-o-duchodech/duchodove-systemy/tri-pilire-duchodoveho-systemu/>

TŮMA, Ondřej, 2017. Velké srovnání výsledků fondů doplňkového penzijního spoření za rok 2016. In: *peníze.cz* [online]. [cit. 2017-03-01]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/doplnekove-penzijni-sporeni/320511-velke-srovnani-vysledku-fondu-doplnekoveho-penzijniho-sporeni-za-rok-2016>

Univerzální pojištění, © 2017. In: *Česká asociace pojišťoven* [online]. [cit. 2017-03-01]. Dostupné z: <http://www.cap.cz/vse-o-pojisteni/pojisteni-osob/univerzalni-pojisteni>

Věkové složení obyvatelstva – 2010-2015, 2017. In: *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/katalog-produktu>

Výpočet a výplata důchodu, 2017. In: *Česká správa sociálního zabezpečení* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/duchodove-pojisteni/davky/vypocet-a-vyplata-duchodu/>

Vyšší daňové výhody u životního pojištění a produktů III. Pilíře, © 2016. In: *penízenavic.cz* [online]. 21.1.2016 [cit. 2017-02-28]. Dostupné z:

<http://www.penizenavic.cz/clanky/vyssi-danove-vyhody-u-zivotního-pojisteni-a-produktu-iii-pilire>

Vývoj pojistného trhu, © 2016. In: *Česká asociace pojišťoven* [online]. [cit. 2017-02-28]. Dostupné z: <http://www.cap.cz/statisticke-udaje/vyvoj-pojistneho-trhu>

Základní údaje, © 2017. In: *Asociace penzijních společností ČR* [online]. [cit. 2017-03-01]. Dostupné z: <http://www.apfcr.cz/zakladni-udaje/>

Základní výměra důchodu, 2017. In: *Slovník sociálního zabezpečení* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://slovník.mpsv.cz/zakladni-vymera-duchodu.html>

Základní ukazatele vývoje penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření k 31.12.2016 včetně Komentáře. © 2017. In: *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 15.2.2017 [cit. 2017-03-04]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/soukrome-penzijni-systemy/iii-pilir-doplňkove-penzijni-sporeni-a-p/vyvoj-penzijniho-pripojisteni/2016/zakladni-ukazatele-vyvoje-penzijniho-pri-27671>

Základní údaje, © 2017. [online]. [cit. 2017-03-05]. Dostupné z: <http://www.apfcr.cz/zakladni-udaje/>

ZÁMEČNÍK, Petr, 2017. Penzijní společnosti se zbavují státních dluhopisů. In: *investujeme.cz* [online]. 9.1.2017 [cit. 2017-03-05]. Dostupné z: <http://www.investujeme.cz/clanky/penzijni-spolecnosti-se-zbavuji-statnich-dluhopisu/>

ZÁMEČNÍK, Petr, 2015. Penzijní systém v České republice opět pod tlakem. In: *investujeme.cz* [online]. 27.5.2015 [cit. 2017-03-03]. Dostupné z: <http://www.investujeme.cz/clanky/penzijni-system-v-ceske-republice-opet-pod-tlakem/>

Zhodnocení účastnických fondů v %, © 2017. In: *Asociace penzijních společností ČR* [online]. [cit. 2017-03-05]. Dostupné z: <http://www.apfcr.cz/wp-content/uploads/2016/08/Zhodnocen%C3%AD-%C3%9AF-1.pdf>

Zlatá koruna 2016, © 2017. In: *Zlatá Koruna* [online]. [cit. 2017-03-08]. Dostupné z: <http://www.zlatakoruna.info/soutez/2016>

Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem, © 2016. In: *Česká národní banka* [online]. [cit. 2017-03-05]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/dohled_financi_trh/souhrne_informace_fin_trhy/zpravy_o_vykonu_dohledu/download/dnft_2015_cz.pdf

Životní pojištění a daně za rok 2015. © 2016. In: *ipodnikatel.cz* [online]. 12.1.2016 [cit. 2017-02-28]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Danove-priznani/zivotni-pojisteni-a-dane-za-rok-2015.html>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČMKOS	Českomoravská konfederace odborových svazů
ČSÚ	Český statistický úřad
DB	Defined benefit – dávkově orientovaný systém
DC	Defined contribution – příspěvkově orientovaný systém
DPS	Doplňkové penzijní spoření
FDC	Financial defined contribution – finančně definovaný příspěvek
GBP	Britská libra
HDP	Hrubý domácí produkt
IŽP	Investiční životní pojištění
KBC	Kredietbank ABB Insurance CERA Bank
Kč	Česká koruna
MFI	Monetary Financial Institutions
NDC	Notional defined contribution – pomyslně definovaný příspěvek
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
PAYG	Pay as you go – průběžný důchodový systém
PF	Podílový fond
PKF	Povinný konzervativní fond
PP	Penzijní připojištění
PS	Penzijní společnost
SRRI	Synthetic Risk and Reward Indicator – Syntetický ukazatel rizika a výnosu
ÚF	Účastnický fond

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1. Vývoj přírůstku/úbytku obyvatel v České republice od roku 2002 do roku 2016 (Obyvatelstvo, 2017)</i>	<i>39</i>
<i>Obrázek 2. Varianty vývoje počtu obyvatel v České republice do roku 2100 (Projekce obyvatelstva České republiky do roku 2100, 2013).....</i>	<i>42</i>
<i>Obrázek 3. Čistý náhradový poměr u mužů ve vybraných zemích OECD v roce 2014 (Net pension replacement rates, © 2017).....</i>	<i>44</i>
<i>Obrázek 4. Předepsané pojistné dle odvětví životního pojištění za roky 2013 až 2015 (vlastní zpracování podle Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem, © 2016).....</i>	<i>55</i>
<i>Obrázek 5. Podíly na pojistném trhu podle předepsaného pojistného na životní pojištění k 31. 12. 2016 (vlastní zpracování podle Vývoj pojistného trhu, © 2017).....</i>	<i>56</i>
<i>Obrázek 6. Výnosy penzijního fondu Allianz a ostatních penzijních fondů v letech 2000 až 2013 (Jermář, 2014)</i>	<i>62</i>
<i>Obrázek 7. Vývoj podílového fondu Top Stocks od jeho založení (TOP STOCKS, © 2017).....</i>	<i>64</i>
<i>Obrázek 8. Portfolio podílového fondu Top Stocks k 28. 2. 2017 (vlastní zpracování podle TOP STOCKS, © 2017).....</i>	<i>65</i>
<i>Obrázek 9. Vývoj podílového fondu Sporobond od jeho založení (Sporobond, © 2017).....</i>	<i>66</i>
<i>Obrázek 10. Portfolio podílového fondu Sporobond k 28. 2. 2017 podle typu aktiv (vlastní zpracování podle Sporobond, © 2017)</i>	<i>66</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1. Procentní sazby pojistného na sociální pojištění z vyměřovacího základu platné k 1.1.2017 (Sociální pojištění, © 2017).....</i>	14
<i>Tabulka 2. Srovnání průběžného a fondového financování systému důchodového zabezpečení. (Hledání cest k české reformě důchodového systému, © 2005, Neudržitelný: I. Pilíř českého důchodového systému © 2016).....</i>	16
<i>Tabulka 3. Srovnání dávkově a příspěvkově orientovaného systému penzijních plánů. (Hledání cest k české reformě důchodového systému, © 2005)</i>	17
<i>Tabulka 4. Redukční částky pro výpočet důchodu v roce 2017 (Výpočet a výplata důchodu, 2017)</i>	22
<i>Tabulka 5. Státní příspěvky na doplňkové penzijní spoření v roce 2017. (Příspěvek na penzijní připojištění pro rok 2017: až 230,- Kč měsíčně, © 2017)</i>	25
<i>Tabulka 6. Daňové zvýhodnění na doplňkovém penzijním spoření v roce 2017 (Sleva na dani na penzijní spoření bude od ledna 2017 výhodnější, © 2016)</i>	26
<i>Tabulka 7. Vlastnosti jednotlivých druhů životního pojištění (Investiční životní pojištění, © 2017)</i>	32
<i>Tabulka 8. Vývoj počtu obyvatel a věkového složení obyvatelstva v jednotlivých letech – stav k 1.1. (vlastní zpracování podle materiálu ČSÚ – Věkové složení obyvatelstva 2010-2015, 2017)</i>	40
<i>Tabulka 9. Vývoj počtu důchodců a poplatníků v jednotlivých letech – stav k 31.12. (Přehled o počtu poplatníků pojistného a počtu důchodců, 2017).....</i>	41
<i>Tabulka 10. Příjmy a výdaje důchodového a nemocenského účtu státu v letech 2012 až 2016 v mld. Kč (Příjmy a výdaje na sociální zabezpečení, 2017)</i>	48
<i>Tabulka 11. Výdaje na dávky důchodového pojištění k HDP v letech 2012 až 2015 (vlastní zpracování podle HDP 2017, vývoj hdp v ČR, © 2017, Příjmy a výdaje na sociální zabezpečení, 2017).....</i>	49
<i>Tabulka 12. Vývoj penzijního připojištění (PP) a doplňkového penzijního spoření (DPS) v letech 2012 až 2016 – stav k 31.12. (Základní ukazatele vývoje penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření k 31.12.2016 včetně Komentáře. © 2017).....</i>	50
<i>Tabulka 13. Penzijní společnosti – počet aktivních účastníků, počet účastníků DPS, prostředky účastníků a podíl na trhu (vlastní zpracování podle Penzijní společnosti – 4. čtvrtletí 2016, © 2017)</i>	51

<i>Tabulka 14. Průměrná roční míra inflace v letech 2013 až 2016 (Inflace – druhy, definice, tabulky, 2017)</i>	<i>52</i>
<i>Tabulka 15. Hrubé předepsané pojistné (v mld. Kč) na životním a neživotním pojištění v letech 2010 až 2015 (Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem, © 2016)</i>	<i>54</i>
<i>Tabulka 16. Porovnání akciových podílových fondů (vlastní zpracování podle Investiční fondy, © 2017, Otevřené podílové fondy, © 2017, Podílové fondy, © 2017, Povaha investičních nástrojů, © 2017)</i>	<i>59</i>
<i>Tabulka 17. Porovnání smíšených podílových fondů (vlastní zpracování podle Investiční fondy, © 2017, Otevřené podílové fondy, © 2017, Podílové fondy, © 2017, Povaha investičních nástrojů, © 2017)</i>	<i>60</i>
<i>Tabulka 18. Porovnání dluhopisových podílových fondů (vlastní zpracování podle Investiční fondy, © 2017, Otevřené podílové fondy, © 2017, Podílové fondy, © 2017, Povaha investičních nástrojů, © 2017)</i>	<i>61</i>
<i>Tabulka 19. Základní údaje o panu Adamcovi (vlastní zpracování)</i>	<i>71</i>
<i>Tabulka 20. Výpočet starobního důchodu u pana Adamce (vlastní zpracování)</i>	<i>72</i>
<i>Tabulka 21. Přehled spoření v doplňkovém penzijním připojištění – důchodové portfolio A (vlastní zpracování)</i>	<i>72</i>
<i>Tabulka 22. Přehled spoření v akciovém podílovém fondu – důchodové portfolio A (vlastní zpracování)</i>	<i>74</i>
<i>Tabulka 23. Přehled spoření v dluhopisovém podílovém fondu – důchodové portfolio A (vlastní zpracování)</i>	<i>74</i>
<i>Tabulka 24. Sestavení penze při spoření po dobu 40 let – důchodové portfolio A (vlastní zpracování)</i>	<i>75</i>
<i>Tabulka 25. Základní údaje o panu Bilkovi (vlastní zpracování)</i>	<i>75</i>
<i>Tabulka 26. Výpočet starobního důchodu u pana Bilka (vlastní zpracování)</i>	<i>76</i>
<i>Tabulka 27. Přehled spoření v doplňkovém penzijním připojištění – důchodové portfolio B (vlastní zpracování)</i>	<i>77</i>
<i>Tabulka 28. Přehled spoření v dluhopisovém podílovém fondu – důchodové portfolio B (vlastní zpracování)</i>	<i>78</i>
<i>Tabulka 29. Sestavení penze při spoření po dobu 13 let – důchodové portfolio B (vlastní zpracování)</i>	<i>78</i>
<i>Tabulka 30. Základní údaje o panu Cabadaji (vlastní zpracování)</i>	<i>79</i>

<i>Tabulka 31. Výpočet starobního důchodu u pana Cabadaje (vlastní zpracování).....</i>	<i>80</i>
<i>Tabulka 32. Přehled spoření v doplňkovém penzijním připojištění – důchodové portfolio C bez využití předdůchodu (vlastní zpracování)</i>	<i>80</i>
<i>Tabulka 33. Přehled spoření v dluhopisovém podílovém fondu (měsíční vklady po dobu 22 let) – důchodové portfolio C bez využití předdůchodu (vlastní zpracování).....</i>	<i>81</i>
<i>Tabulka 34. Přehled spoření v doplňkovém penzijním připojištění – důchodové portfolio C s využitím předdůchodu (vlastní zpracování)</i>	<i>82</i>
<i>Tabulka 35. Přehled spoření v dluhopisovém podílovém fondu (měsíční vklady po dobu 19 let) – důchodové portfolio C s využitím předdůchodu (vlastní zpracování).....</i>	<i>83</i>
<i>Tabulka 36. Sestavení penze při spoření po dobu 22 let – důchodové portfolio C bez využití předdůchodu (vlastní zpracování)</i>	<i>83</i>
<i>Tabulka 37. Sestavení penze při spoření po dobu 19 let – důchodové portfolio C s využitím předdůchodu (vlastní zpracování)</i>	<i>84</i>

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: STANOVENÍ DŮCHODOVÉHO VĚKU U OSOB NAROZENÝCH V ROZMEZÍ LET 1936 - 1977

PŘÍLOHA P II: VÝVOJ VÝNOSŮ ÚČASTNICKÝCH FONDŮ V PROCENTECH

PŘÍLOHA P III: PŘEHLED NÁKLADOVOSTI INVESTIČNÍHO ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ PODLE METODIKY RIP

PŘÍLOHA P I: STANOVENÍ DŮCHODOVÉHO VĚKU U OSOB NAROZENÝCH V ROZMEZÍ LET 1936 - 1977

Rok narození	Důchodový věk činí u					
	mužů	žen s počtem vychovaných dětí				
		0	1	2	3 - 4	5 a více
1936	60r+2m	57r	56r	55r	54r	53r
1937	60r+4m	57r	56r	55r	54r	53r
1938	60r+6m	57r	56r	55r	54r	53r
1939	60r+8m	57r+4m	56r	55r	54r	53r
1940	60r+10m	57r+8m	56r+4m	55r	54r	53r
1941	61r	58r	56r+8m	55r+4m	54r	53r
1942	61r+2m	58r+4m	57r	55r+8m	54r+4m	53r
1943	61r+4m	58r+8m	57r+4m	56r	54r+8m	53r+4m
1944	61r+6m	59r	57r+8m	56r+4m	55r	53r+8m
1945	61r+8m	59r+4m	58r	56r+8m	55r+4m	54r
1946	61r+10m	59r+8m	58r+4m	57r	55r+8m	54r+4m
1947	62r	60r	58r+8m	57r+4m	56r	54r+8m
1948	62r+2m	60r+4m	59r	57r+8m	56r+4m	55r
1949	62r+4m	60r+8m	59r+4m	58r	56r+8m	55r+4m
1950	62r+6m	61r	59r+8m	58r+4m	57r	55r+8m
1951	62r+8m	61r+4m	60r	58r+8m	57r+4m	56r
1952	62r+10m	61r+8m	60r+4m	59r	57r+8m	56r+4m
1953	63r	62r	60r+8m	59r+4m	58r	56r+8m
1954	63r+2m	62r+4m	61r	59r+8m	58r+4m	57r
1955	63r+4m	62r+8m	61r+4m	60r	58r+8m	57r+4m
1956	63r+6m	63r+2m	61r+8m	60r+4m	59r	57r+8m
1957	63r+8m	63r+8m	62r+2m	60r+8m	59r+4m	58r
1958	63r+10m	63r+10m	62r+8m	61r+2m	59r+8m	58r+4m
1959	64r	64r	63r+2m	61r+8m	60r+2m	58r+8m
1960	64r+2m	64r+2m	63r+8m	62r+2m	60r+8m	59r+2m
1961	64r+4m	64r+4m	64r+2m	62r+8m	61r+2m	59r+8m
1962	64r+6m	64r+6m	64r+6m	63r+2m	61r+8m	60r+2m
1963	64r+8m	64r+8m	64r+8m	63r+8m	62r+2m	60r+8m
1964	64r+10m	64r+10m	64r+10m	64r+2m	62r+8m	61r+2m
1965	65r	65r	65r	64r+8m	63r+2m	61r+8m
1966	65r+2m	65r+2m	65r+2m	65r+2m	63r+8m	62r+2m
1967	65r+4m	65r+4m	65r+4m	65r+4m	64r+2m	62r+8m
1968	65r+6m	65r+6m	65r+6m	65r+6m	64r+8m	63r+2m
1969	65r+8m	65r+8m	65r+8m	65r+8m	65r+2m	63r+8m
1970	65r+10m	65r+10m	65r+10m	65r+10m	65r+8m	64r+2m
1971	66r	66r	66r	66r	66r	64r+8m
1972	66r+2m	66r+2m	66r+2m	66r+2m	66r+2m	65r+2m
1973	66r+4m	66r+4m	66r+4m	66r+4m	66r+4m	65r+8m
1974	66r+6m	66r+6m	66r+6m	66r+6m	66r+6m	66r+2m
1975	66r+8m	66r+8m	66r+8m	66r+8m	66r+8m	66r+8m
1976	66r+10m	66r+10m	66r+10m	66r+10m	66r+10m	66r+10m
1977	67r	67r	67r	67r	67r	67r

**PŘÍLOHA P II: VÝVOJ VÝNOSŮ ÚČASTNICKÝCH FONDŮ
V PROCENTECH**

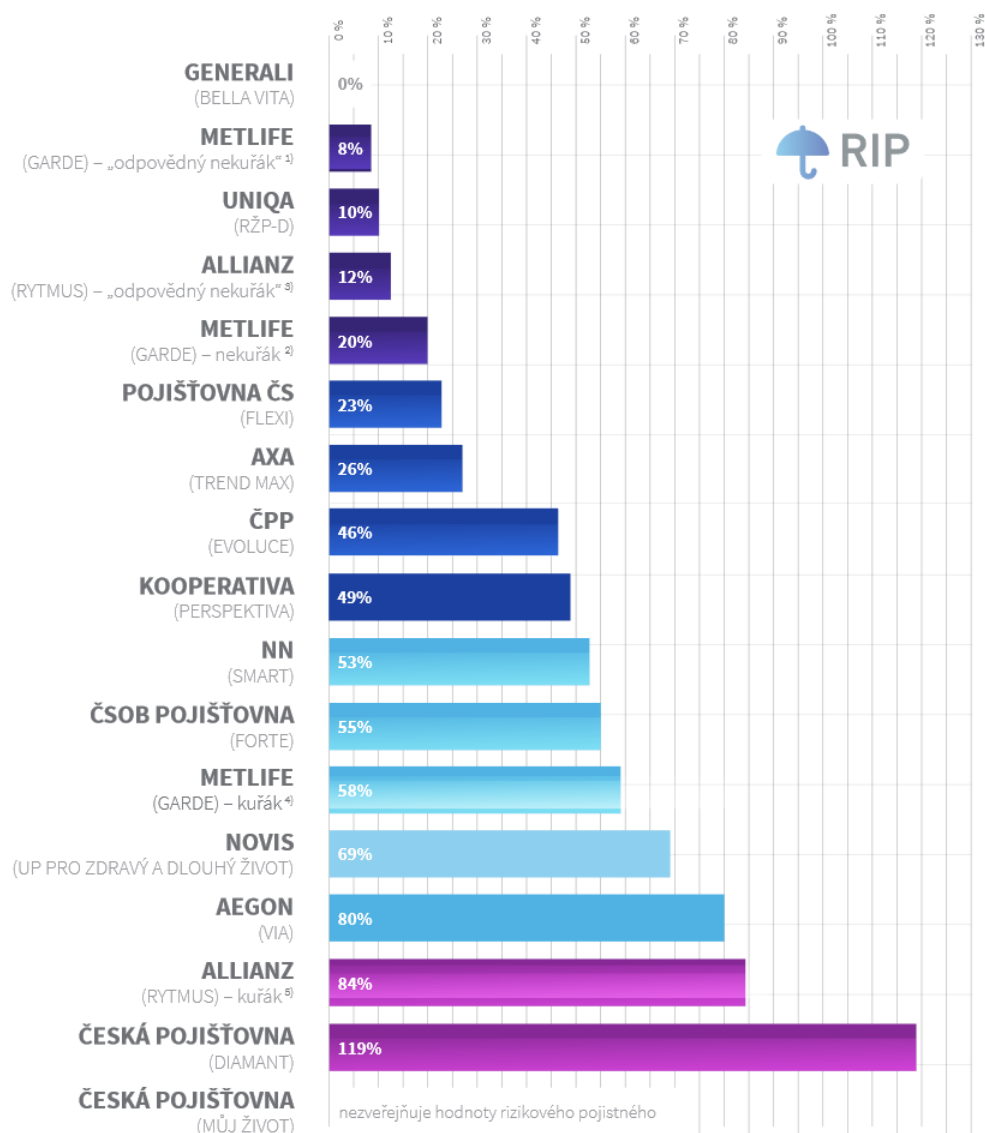
Penzijní společnost	Účastnické fondy	2013	2014	2015	2016	Průměrné zhodnocení	Zhodnocení od založení
Allianz PS	PKF	1,44	1,31	1,22	-0,04	0,98	3,98
	Vyvážený ÚF	1,67	2,12	3,18	2,21	2,26	9,50
	Dynamický ÚF	1,76	2,78	4,98	1,51	2,76	11,46
AXA PS	PKF	0,49	2,67	0,59	0,02	0,94	3,80
	Dluhopisový ÚF	0,54	3,61	-0,23	0,43	1,09	4,38
	Vyvážený ÚF	0,47	4,91	2,02	4,48	2,97	12,32
Conseq PS	PKF	0,69	1,39	0,51	0,09	0,67	2,7
	Dluhopisový ÚF	3,40	5,00	0,60	1,94	2,74	11,13
	Globální akciový ÚF	19,53	12,71	-0,08	10,81	10,74	49,16
PS České spořitelny	PKF	0,44	1,34	0,50	-0,05	0,56	2,25
	Vyvážený ÚF	0,41	4,11	-0,23	5,17	2,7	9,69
	Dynamický ÚF	0,17	7,02	-1,04	7,42	3,39	13,95
ČSOB PS	PKF	0,94	2,68	1,35	0,00	1,24	5,05
	Vyvážený ÚF	0,70	3,77	3,55	3,11	2,78	11,58
	Dynamický ÚF	0,66	3,28	7,66	5,36	4,24	17,92
	Garantovaný ÚF	1,10	1,65	0,87	-0,47	0,79	3,17
NN PS	PKF	0,27	0,61	1,15	0,21	0,56	2,25
	Růstový ÚF	n/a	n/a	-11,53	9,35	-1,63	-3,26
	Vyvážený ÚF	n/a	n/a	-0,05	2,44	0,97	1,93
PS Komerční banky	PKF	0,36	1,33	0,36	-0,15	0,48	1,91
	Vyvážený ÚF	1,07	3,54	1,57	-0,84	1,34	5,40

	Dynamický ÚF	2,16	5,81	1,60	0,87	2,61	10,77
	Spořicí ÚF	n/a	n/a	0,02	0,45	0,41	0,81
PS České pojišťovny	PKF	2,50	0,90	1,00	-0,10	1,08	4,20
	Spořicí ÚF	2,90	2,40	1,20	0,80	1,83	7,50
	Vyvážený ÚF	3,60	2,50	0,50	3,50	2,53	10,40
	Dynamický ÚF	3,50	1,80	-0,30	6,40	2,85	11,80

Zdroj: Zhodnocení účastnických fondů v %, © 2017

PŘÍLOHA P III: PŘEHLED NÁKLADOVOSTI INVESTIČNÍHO ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ PODLE METODIKY RIP

Přehled nákladovosti IŽP

¹⁾ Pro nekuřáky, kteří mají administrativní povolení, 1x za 2 roky absolvuje preventivní prohlídky, každý rok také chodí na prohlídky ke gynekologovi/urologovi ²⁾ Pro nekuřáky, kteří mají administrativní povolení, 1x za 2 roky absolvuje běžné preventivní prohlídky ³⁾ Nekuřák s „nerizikovým“ povolením ⁴⁾ Kuřák bez nadváhy ⁵⁾ Kuřák s „nerizikovým“ povolením

RIP (Ryzí index pojištění) ukazuje, o kolik % je základní cena pojištění pro případ úmrtí (brutto), kterou pojištěný platí v daném produktu životního pojištění, vyšší než ryzí pojistné (netto). Vyjadřuje tedy nákladovou a ziskovou přírážku pojišťovny. Tabelařována je průměrná výše této přírážky spočtená z dat pro pojištěné ve věku 25 až 65 let. Pravděpodobnost úmrtí potřebná pro výpočet ryzího pojistného je kalkulována dle úmrtnostních tabulek ČSÚ (2012) a zprůměrována dle pohlaví.

Upozornění: Výše poplatků ani rizikového pojistného neřká nic o kvalitě pojistného produktu. Více informací o přednostech jednotlivých produktů najdete v aktuálních metodikách Broker Trustu. Platnost: 29. 10. 2015